

ပအိုဝ်းလိတ်လဲင်း စွမ်းလီတား အစွဲ

လိတ်ရဲဦး (၂၂)

ဝေင်္ဂနယ်သီးသင်း တနယ်လုမ်းဆင်းရာ၊

ဇဝနာရာမ ပရိယတ္တိ လိတ်သွင်တို့က်

ဓမ္မဗျူဟာ နိဂမ္မိက ဝိသုဒ္ဓိ

(ဓမ္မာဝရိယ , အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ , အဂ္ဂမဟာ ဂန္ထဝါကပဏ္ဍိတ)

နိဗ္ဗာန်တော်၊ ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင်၊

ထမ်း

ငတ်ရှာငတ်ဆီ

ဇာတ်ဝတ္ထု

အမဲဉ် (၁)

(ကေနီပိတ် - သီလဝင် ဇာတ်ဝတ္ထု - အပျုတ် (၁၀)

၁၃၆၅ - ဗား ခွဲဉ်သီးလာဗွေ (၂၂-၃-၀၅) ကျာသပတေ့နီ၊

၁၃၆၆ - ဗား၊ ခွဲဉ်ဟားဇောင်း (၈) နီ၊

ချုထန်းပထမ အလဲင်း အုပ်ပေါင်း (၁၅၀၀၀)။

ပအိုဝ်းလိတ်လဲ့င်၊ စွမ်၊လီတားအစွိုး

လိတ်ရဲဉ်း (၂၂)

ဝေင်၊နယ်းသီးသဲင် - တနယ်းလုမ်းဆဲင်၊ရာ၊
ဝေင်၊ရာမ ပရိယတ္တိလိတ်သွဉ်တို့က်
ဝေင်၊သီးသဲင်

ပွေးပွန်ကောဝိဒ

(ဓမ္မာစရိယ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ၊

အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ၊)

(နဲင်းငံးတေား၊ ဗဟိုးသံဃားဂွန်းဆောင်း)

တဲမ်း

ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ)

အမဲ့င် (၁)

(ကေနိပါတ် - အပဏ္ဏကဝဂ်၊ အပျုတ် (၁၀)

၁၃၆၅ - ဟးနောင်း၊ ဒဲဉ်သီးလာဗွေ

ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ) အမိုင် (၁) (က)

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ငေါင်းတယ်အွဉ်

၁၃၆၅-ဗား၊ ဒေဉ်ရုတ်၊လာဆန်၊ (၁)နီ၊ ပအိုဝ်းလိတ်လိုင်၊ စွမ်းလီတာ၊ ဗဟိုဒံသံဃာ၊စွဲ၊ နေင်းခွပ်ပွယ်၊မော့ခွဲ ဝေင်၊နယ်၊ ပင်လောင်၊ ကျောင်းဆောင်းပြောင်းကို ဆွဲ၊ဖျတ်ချက်အလ၊ နေင်း လေ ၁၃၆၆-ဗား၊ ဗဟိုဒံသံဃာ၊ အမိုင် (၂၀) အတွက်တာ၊ ကအွဉ်းထွေးခါ၊ဒါ၊ “ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ”နောင်၊တဲ့ ပွေးပွန် သီးသင်း၊ ယံကတဲမ်းဖေးဖျင်သွော့အကျောင်၊ ပွေးပေါင်၊သံဃာ၊ ဖေးအပ်ယင်းဒျာ၊ တားဝွန်းနင်းနောင်၊သွူ။

ကွပ်ပိုးနောင်၊မ၊ နေးတွမ်းသ၊မေတ္တာ၊ တဲမ်းဖေးဖျင်ဒျာ၊ ဇာတ်ဝတ္ထု-ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမိုင် (၁) (လိတ်ရဲဉ်း ၂၀) ယိုသွူ။

“ ဇာတ်ဝတ္ထု ” ကရိုးနောင်၊ “ နီပွေးဘုရာ၊ ကကျွတ်၊ ကထွာဖိုဗားဘဝ ” ဖုံးနင်၊သွူ ။

ဇာတ်ဝတ္ထုပေါင်၊ အခွုတ်နင်၊ -

၁။ ကေကနိပါတ်	ဇာတ်ဝတ္ထုပေါင်၊	-	၁၅၀
၂။ ဒုကနိပါတ်	။		၁၀၀
၃။ တိကနိပါတ်	။		၅၀
၄။ စတုက္ကနိပါတ်	။		၅၀
၅။ ပဉ္စကနိပါတ်	။		၂၅

(ခ) ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ချာ၊ငတ်၊ဆီ) အမိုင် (၁)

၆။ ဆက္ကနိပါတ်	ဇာတ်ဝတ္ထုပေါင်၊	၂၀
၇။ သတ္တကနိပါတ်	။	၂၀
၈။ အဋ္ဌကနိပါတ်	။	၁၀
၉။ နဝကနိပါတ်	။	၁၂
၁၀။ ဒသကနိပါတ်	။	၁၆
၁၁။ ကောဒကနိပါတ်ကို	။	၉
၁၂။ ဒွါဒသကနိပါတ်ကို	။	၁၀
၁၃။ တေရသကနိပါတ်ကို	။	၁၀
၁၄။ ပကိဏ္ဍကနိပါတ်ကို	။	၁၃
၁၅။ ဝိသတိနိပါတ်ကို	။	၁၄
၁၆။ တိသနိပါတ်ကို	။	၁၀
၁၇။ စတ္တာလိသနိပါတ်ကို	။	၅
၁၈။ ပဏ္ဏာသနိပါတ်ကို	။	၃
၁၉။ သဠိနိပါတ်ကို	။	၂
၂၀။ သတ္တတိနိပါတ်ကို	။	၂
၂၁။ အသီတိနိပါတ်ကို	။	၅
၂၂။ မဟာနိပါတ်ကို	။	၁၀

စုစုခြင်း အောင်း ၅၄၇

ဟဲ့၊ဖေးကယိုး ရိုးဖေးကပြေ (ဝါစာသိလိဋ္ဌ) အနေးတင်

“ဇာတ်ဝတ္ထု - ငတ်၊ချာ၊ငတ်၊ဆီ” ဟဲ့၊ယိုးယိုး၊ ရိုးဖြောင်းဖြောင်း
ထိုးနဲ့င်းနောင်းသွ။

ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်,ချာ,ငတ်,ဆီ) အမိုင် (၁) (၈)

**ကတမ်း ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်,ချာ,ငတ်,ဆီယို
အခြပ်အရဲဉ်း (အစီးစဉ်း) ဖုံးနောင်, -**

- ၁။ ပစ္စုပ္ပန် ဇာတ်ဝတ္ထု (ဝတ္ထုဘဝယိုခါ)
၂။ အတိတ် ဇာတ်ဝတ္ထု (ဝတ္ထုဇာတ်ကရီး)
၃။ ကလ,အီသတိ, ကလ,အီပညာ, ကလ,အီ ထာ,သေတရာ,ဖု
၄။ ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု အတိတ် ကလ,အီပညာ, ဟင်မတ်ခရာ,
ကဗျာ (၁) ပျတ်စီး (၃-ပုဒ်) နှိုင်းနောင်,သွ။

တောင်,ခါ, ➤ ကဒေါ,ပါ အဆွေ,အအာနောင်, အနမ်းနပ်,
ဒေါ,ရီး၊ အဆွေ,အအာနပ်, ဒေါ,ဆိုင်,တင်-

အနမ်း

အဆွေ,အအာ

ရဟန်း

အပါ,ပေါင်, - ငတ်,ချာ,

ရဟန်း

အပါ,ပေါင်, - ငတ်,ချာ,ငတ်,ဆီ

ဇာတ်ဝတ္ထု

အပုဒ်ပေါင်, - ငတ်,ချာ,ငတ်,ဆီ

(နီဝေါဟာရ အသွံ,၊ အထွံ, အမ်းနှိုင်းနပ်,တင် ယိုတဲ့သွံ,
ဒျာ “ ဇာတ်ဝတ္ထု-ငတ်,ချာ,ငတ်,ဆီ ” နှိုင်းနပ်,သွ။)

ထွားသွဉ်ဟော်,ကျပ် ဇာတ်ဝတ္ထုယိုနောင်, လ,အီသတိ,၊
လ,အီပညာ,၊ လ,အီအကျို, အမျိုးမျိုးတင် ဘဝယိုခါ ဘဝငါအတာ,
ထွာအီထာ,ချမ်းသာ,နောင်,သွ။

(ဃ) ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမိုင် (၁)

ကဗျာမေတ္တာ

၁။ ဘုရားအလောင်း - အကျောင်းခရား
ဝတ္ထုအာဇာတ် - ဟောဝိမတ်နတ်၊ ရာ၊
တမ်းဖေးဖျင်ရင်၊ - ခွန် နှင်၊ သံဃာ၊
သွဉ်သွဉ်နား - ချမ်းသာလှငါငါ ။

၂။ ဘုရားအလောင်း - အကျောင်းခရား
(နေထူးသွဉ်သား - ချိုင်းကားအများ)
နမ်းယိုတွမ်းသ၊ - ယံခွ၊ လွေ့ဗား
ဆု၊ ကိစ္စအား - မေတ္တာပသာငါ ။

တောင်ခါ - (လှိုင်းသော့တား)

(ကထင်းသွဉ်ဒါး - သံဃာအများ)
(ကထင်းသွဉ်ဒါး - တကားအများ)
(ကထင်းသွဉ်ထူး - နှင်၊ မှူး အများ)
(ကောသွဉ်ဖေးဒါး - ဆရာနတ်၊ ရာ)

ဗွေဗွန် ကောဝိဒ
ဝေရာရာမ ၊ သီးသင်း
၁၃၆၅ - ဗား၊ ဒေသီးလာဗွေဗွန်၊

ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ရှာ၊ငတ်၊ဆီ) အမိုင် (၁) (င)

(မာတိကာ - လိတ်ကတူးစဉ်း)

မိုင်စဉ်း	အကျောင်းခရာ	လိတ်မဲ့ငါ
၁။	ငေါင်းတယံးအွဉ်	က
၂။	အပဏ္ဏကဇာတ်ဝတ္ထု	၁
၃။	ဝဏ္ဏပထ ဇာတ်ဝတ္ထု	၇
၄။	သေရိဝ ဇာတ်ဝတ္ထု	၁၂
၅။	စူဠသေဋ္ဌိ ဇာတ်ဝတ္ထု	၁၉
၆။	တဏှာနာဋိ ဇာတ်ဝတ္ထု	၃၂
၇။	ဒေဝဓမ္မ ဇာတ်ဝတ္ထု	၃၇
၈။	ကဋ္ဌဝါဟန ဇာတ်ဝတ္ထု	၄၇
၉။	ဂါမဏီ ဇာတ်ဝတ္ထု	၅၄
၁၀။	မဃဒေဝ ဇာတ်ဝတ္ထု	၅၈
၁၁။	သုခဝိဟာရီ ဇာတ်ဝတ္ထု	၆၄
၁၂။	ငေါင်းရီလွှဲခန့်	၇၃
၁၃။	ငေါင်းရီလွှဲခန့် အဖြေမဲဉ်း	၇၅
၁၄။	ငေါင်းရဲပ်နီဂုံး ကဗျာ	၇၈
၁၅။	ငေါင်းရဲပ်နီဂုံး တွမ်း ငေါင်းဆုတောင်း	၇၉
၁၆။	ထွားအားကျိုး လိတ်ဘားသား	၈၀

ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ချာ၊ငတ်၊ဆီ) အမိုင် (၁) (၁)

ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ချာ၊ငတ်၊ဆီ) အမိုင် (၁)

၁။ အပဏ္ဏကဝဂ်

၁။ အပဏ္ဏကဇာတ်ဝတ္ထု (ပစ္စုပ္ပန်၊ ဘဝယိုခါ)

နီဗ္ဗေဒဘုရား အဝဏ္ဏသုတ၊ သာဝတ္ထိခမ်း ဇေးတဝှန်း
ကျောင်းကိုအတွင်း ပွိုင်းပွိုင်းတွင်း တိတ္ထိတပွဲ၊ ငတ်၊ချာ၊ခရားတင်
ဟော်၊နယ်ဗား “အပဏ္ဏကဇာတ်ဝတ္ထု” ယိုသွ။

အိုးခ၊တလင်း အနားထပ်ဏ်းသဌေ၊နောင်၊ ဟဲ့၊ပါအသွ၊
တိတ္ထိတပွဲ၊ ငတ်၊ချာ၊ထွါ အိပါတဗြိုးလူး ထင်းပူးဇေးဝိုင်းဘုရား၊
တိတ္ထိတပွဲ၊ ငတ်၊ချာ၊ဖုံးနောင်၊ ထီးသပ္ပိယင်းငါး နီဗ္ဗေဒဘုရား၊ ဟွန်
တလေ့ငါး နီဗ္ဗေဒဘုရား၊ငေါင်းတင် ဆယ်၊ကပ် နီဗ္ဗေဒဘုရား၊ မား၊နိုင်း
နိုင်းခန်းအလူး၊ ထူးဆိုးတယ်ခန်း သီးလနောင်၊သွ။

နီဗ္ဗေဒဘုရား အော်ဝဏ္ဏသုတ ကျွေးလွေ၊ရားဇေယျ၊ဟ်းဆ၊ချာ
နွတ်၊လာသွပ်၊လာအတွင်းနပ်၊ ဆယ်၊ကပ်ခွမ်ဘုရား၊ သင်းဆယ်၊
ကပ်ချာယင်းချား အဆရားလီ၊ တိတ္ထိဖုံးနောင်၊သွ။

နီဗ္ဗေဒဘုရား ကတိန်းပျော်သင်း ဇေးတဝှန်းကျောင်းတော့၊
တိတ္ထိတပွဲ၊ဖုံးနပ်၊ အနားထပ်ဏ်းသဌေ၊ ဟဲ့၊ထင်းယင်း ဘုရားထျ၊
တင် လင်းပျ၊နယ် အခရားထွါ နီဗ္ဗေဒဘုရားရိုး -

“သီဆယ်၊ကပ်ဘုရားနပ်၊ အီးလွစ်လ၊ အပါယင်းဒုက္ခ၊ ယံ
ကျမွေးလဲဦးသွ။ သမ်းတဆယ်၊ကပ်စွါစွါတင်း၊ သီကဆယ်၊ကပ်
တိတ္ထိနပ်၊ ထွာထာ၊မား၊ ကဆယ်၊ကပ် အမွေးသားနပ်၊ ချမ်းသား၊
ကဆယ်၊ကပ်အမားသားနပ်၊ ဒုက္ခ၊ ကထွာနိုင်းယိုနပ်၊ ဘဝယိုလွမ်း
မွေးတင်း ဇာတ်ကရီးပန်အွဉ်တဲ့ ထွာလွဉ်ဖိုလဲဦးသွ။”

(၂)   ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်ချာငတ်ဆီ) အမူ (၁)

“ထွာလွဉ်ဖိုနဲင်းမိုင်ကရိုနပ်၊ ဟော်နယ်ဖေး နီသွဉ်းသီးမွိုင်
ဗွေးဩ” အနားထပ်ဏ်းသဌေး လောင်းလွေ့နဲင်းနပ်တိုင် နီဗွေး
ဘုရာ၊ ဟော်ခြိုင်းနယ်ချာ စခါဘဝ လယိုအတိုင်သွ။

အပဏ္ဏကဇာတ် (အတိတ် ဘဝဇာတ်ရီး) ဝတ္ထု

အိုးစခါ ဗားရာဏသီးခမ်း ပျဟ္ဗဒတ် အဝ်းထွာခွန်အတွင်း
ဘုရာလောင်နပ်၊ ထွာလောက္ခန်းသယ်သား၊ ဘုရာလောင်သီး
စွိုနပ်၊ လောအဆွိုင်ငတ်ချာ၊ ခုတစွိုတဲ့ လောအဆွိုင်ငတ်ချာ
နေနေ။

မဉ်းလွေ့သွိုလို့ဝင်နပ်၊ သိုးထီ ဖိုးဆား ယပ်ခဲင်းငါးတင်
က္ခန်းသယ်ဆရာနီဖြာ တွိုင်းပင်းလို့ဝင်ထွါ ခုတစွိုနပ်၊ လွေ့
ငါရီး၊ ဘုရာလောင်သီးနောင်၊ လွေ့ဆိုင်။

ကလွေ့ရီးသားစွိုနပ်၊ ကထင်းတွိုးလွေ့ ကန္တာရအထဝကို
တော့၊ ခွဲစွော့စွဉ်း ပါလောအောင်ငါလွဉ် တဆွိုင်တင် လောက္ခန်း
သယ်ဆရာမွိုက် ခွဲတွိုက်ရီနဲင်းယို -

“သီမွော့ စောင်းပွဲစောင်းပ၊ လောရာတဲ့ တဗော့လဲ့၊
တဗော့လ၊ သီဒူးလွဉ်စွဉ်း ကပ်ဗို၊ ခမ်းလော့တန်မိုင်ကိုဟွဉ်း”

“တဖူးတလီးလွမ်းစွဉ်းဒျား၊ သီကအီးလွေ့ငါသူနပ်၊ ထီ
အဝ်းတွမ်းအပိုး၊ သိုးအဝ်းတွမ်းအလွို၊ ထီသိုး လိုးအီလွေ့တမ်း၊
ထွူးခြင်လွမ်း”

“ဟွေ့ ပါးစားနောင်၊ - သိုးဖုံးနောင်လီ၊ ထီဖုံးနောင်၊
ထောက်ထိုလို့ခန်းလဲင်း၊ ငါသူ အောင်ဗော့ထားတဲ့”

အဆရာထွဋ်းနဲင်းနပ်၊တင် သိုးကားကအပ်း ဝေါင်းထိုးလီ၊
ထီကားကအပ်း ထောက်ထိုးလွင်၊ အွဉ်လို့ဝင်၊ ဝါးငါလွေ့ခန်း
ဒျားလော၊ ယာခိုးလျားခြေ၊ ခြေ၊ ကန္တာရတဖူကျံ၊ ကရံအတို့င်၊
မော့တောင်းထီ၊ ကရီအတို့င်၊ မော့တောင်းသိုး။

လိုတဲ့ ဟိုးခိုး၊ ဖိုးတဲ့ဒုက္ခ၊ ကန္တာရတခြာ၊ မူးဟာထားခွေ၊
လ၊ ယပ်၊သုလွတ်၊ဖိုး၊ ဟိုးခိုးလွဉ်၊ငါး၊ ဗေင်းပြားလောဆုလ၊
ယက္ခဘီလူ၊ ဖျော်စူးပြုံးပြင်း၊ ထို့၊ငင်းအံးစုံင်၊ လို၊ယင်ဖိုးယင်
အောင်ကိုင်စွဉ်း အဆွတ်၊ဖုံးလွှမ်းသွ။

ဆရာမျိုက်အွဉ်ဟို အရီးစွိုးယို လွေ့ထွကထင်းည တဆီ
ငတ်၊နီလဲဉ်းနောင်၊မ၊ ဘုရာလောင်၊သီးစွိုးလွေ့တော၊ ကထင်းတို့း
လွေ့ ကန္တာရအထဝကိုတော့၊ ဘုရာလောင်၊ ဒေါ၊ဖေးသတိ၊နဲင်း
ယို -

“ကန္တာရတခြာကိုယို အစူးမွူးဖုံးအပ်း၊ အလားအရာ အ
ကောင်းဖုံးနောင်၊ ပေါးတရီတင်းခွေနပ်၊ အံးငါးမွန်းလဲဉ်း” ဒေါ၊နဲင်း
နပ်၊ထွ တိန်းလွေ့ငါတော့၊ ခွဲစွေ့စွဉ်း ပါလော အောင်ငါလွဉ်
တဆို့င်၊တင် ပါလောသားနောင်၊ရိုး -

“သီကအီးလွေ့ ငါသူနပ်၊ သိုးဖုံး၊ ထီဖုံး အောင်ပြုံးထား၊
တပ်အီးလွေ့တောင်း ထွူးခြင်လွှမ်း”

ဒေါ၊နဲင်းမိုင်၊ဒေါ၊တဲ့ ဘုရာလောင်၊ယွမ်းတင်း ဝွေသီးငါင်း
တင် ဝါးလဲအလော၊ လွေ့ထိုးခန်းဒျား၊ အောင်နပ်၊ထွတော့၊
လို၊ဖုံးလောင်၊ဒေါ၊ ဘုရာလောင်၊နဲင်းယို -

“ပါနပ်၊ဟွဉ်းနောင်၊ စောင်ပဲ့စောင်ပု၊ အလောရားတဲ့

(၄)   ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်, ရှာ, ငတ်, ဆီ) အမိုင် (၁)

တမော့လဲ့, တမော့လ, ဒျ, တွမ်းကောင်းပိုတန်ဟ အလွိုးထီအံး
လွိုင်းဒျား၊ ဝေါင်းထိုသိုး ထောက်ထိုထီ နီလွေ့ဖွီဖွီနောင်, ဟောင်
တောင်းနဲ့ဆရား”

ဘုရားလောင်ရိုး - “ ပါ, နောင်, ဟွဉ်းနပ်, မဲ့တဲ့တချား၊
အယောင်, တဲ့အံ့ဉ်ထင်း၊ ပါ, နပ်, နပ်, လို, မွေးတင်း၊ ဘီလူးတန်ဒျား၊
လို, ကလွေ့, ရီးသား အဆရားမွိုက်နပ်, ထာ, ရိကွေးအံ့ဉ်ထင်းဟ
ငမ်းသ, ဘီလူးကလဲဉ်လ, ထို, လဲဉ်းသွူမွေ့”

ဘုရားလောင်သီးမျိုး, ကတိန်းတိုးလွေ့, အရပ်နပ်, ကိုတွေ့,
ဘုရားလောင်, ကဒေါ့အတိုင်း, မွေးစွဉ်းဒျား၊ အံ့ပသား အွဉ်းချ,၊
အံ့အွေ့ထင်းထွူတွေ့, ဖိုးဖိုးနပ်, အွဉ်းအထဝ၊ လို, ဖိုးနပ်, ဗေင်းပြိုး
ရှုဖိုး၊ ဘုရားလောင်, ချမ်နုသန်လျက် အံ့ပေါထွားဖေး လေနာ,
စွဉ်းဒျား။

နဲင်းမွူးရောင်, အံ့အွေ့ထွူတွေ့, ဘုရားလောင်သီးအမျိုးနပ်,
လဲဉ်းတော လောဟပ်ဟပ်ဖိုး၊ ထူးတော တမြို့အဝို, တန်တန်ဖိုး
နပ်, တင် သမ်းလွေ့, စာဗားထင်း အမျတ်နီပွန်းတွေ့, ရော့မွေးမျတ်
အာ သင်းချာခန်းဒျား ဗားရားဏသီးခမ်း။

နီဗွေးဘုရား, ဟော်, တရာ, ယို ကထင်းသွတ်,၊ ပျ, သစွား
ကထင်းထွူနပ်, ခါ တိတ္ထိတပဲ့, ဖိုးနောင်, အောင်းဒင်းသောတာပတ္တိ
ဖိုလ်း၊ ထွာလ, စွဉ်း သောတာပန်းပုဂ္ဂိုလ်းဖိုးနောင်, သွူ။

ဒေဝဒတ်နောင်, ဘဝမော့နောင်, ခါ ထွာဆရားမွိုက်,၊ ဒေဝ
ဒတ် တပဲ့, ယိုခါနောင်, မော့နောင်, ခါ ထွာဆရားမွိုက်လို့, မျိုး။

ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမိုင် (၁) (၅)

ဗွေဘုရား၊ ပရိသတ်ယိုခါဖုံးနောင်၊ မော့နောင်၊ ခါ ထွာဘုရား၊
လောင်၊ ပရိသတ်၊ ဘုရား၊ ခွေယိုနောင်၊ မော့နောင်၊ ခါ ထွာလော
ကျွန်းသယ်ဆရာ၊ ပညာသိုအကျောင်၊ ပေါင်ချာဇာတ်နဲင်းနောင်၊
သွ။ ။

ထွားသွဉ်ဟော်ကျပ် အပဏ္ဏကဇာတ်ယိုတင်
ကလ၊ အီ သတ်၊ ကလ၊ အီ ပညာ၊ ကလ၊ ဒါး
ထာ၊ သေ တရား၊ ဖုံးနပ်၊ -

- ၁။ ထာ၊ ကို၊ ကွယ်၊ ဆယ်၊ ကပ်မု၊ ကကွင်တရွှ်၊ ထို၊ လို၊ ဖုံးယို
အထာ၊ ကို၊ ကွယ်၊ အထာ၊ ဆယ်၊ ကပ်မု၊ ဖေးနေးစွဲ၊ မဲဉ်းလွဉ်
နောင်၊ အွဉ်ငါ ချ၊ နားဖေးဟးအကျောင်၊ ၊
- ၂။ ရတနား၊ ကအီးဗွန်ပီ ဘုရား၊ တရား၊ သံးဃာယို တအဲဉ်
ထောင်းအကျောင်၊ ၊
- ၃။ ပေါးကို၊ ကွယ်၊ ဆယ်၊ ကပ် ရတနား၊ မျတ်သွံပါ၊ နပ်၊ တတို့၊
လွေ၊ ဟးတောင်း အပါယ်၊ လစ်၊ ပါ၊ အကျောင်၊ ၊
- ၄။ ဝင်၊ ဒေါ၊ တို့ဉ်၊ ဟောင်ယွမ်းတောင်းအကျောင်၊ ၊
- ၅။ ကွပ်စွဉ်း အွဉ်ငါသား (ခေါင်းဆောင်) နပ်၊ ပညာအဲဉ်ထင်း၊
ထာ၊ ရီ၊ ကွေးဒါးတင်း၊ ဆွံ၊ ဖျတ်မု၊ မားတရွှ်၊ တင် ကထွေ
လွဉ်သား လို၊ ဆ၊ ချာဖုံး မော့၊ ဟးထာ၊ ဒုက္ခအကျောင်၊ ၊
- ၆။ ကွပ်စွဉ်း (ခေါင်းဆောင်) နပ်၊ ပညာအင်း၊ သေရီ၊ ကွေးဒါး
ဆွံ၊ ဖျတ်မု၊ မွေးမဲဉ်းတင် ကထွေလွဉ်သား လို၊ ဆ၊ ချာဖုံး

(၆)   ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်,ချာ,ငတ်,ဆီ) အမိုင် (၁)

လ,ထားချမ်းသာ၊ အကျောင်း - စတင်နုန်းနုန်းဖုံးသွ။

အပတ္ထကဇာတ်ကဗျာ

- ၁။   ဇေးတဝွန်းကျောင်းကို - ဗွန်ထိုဆရာ၊
         တိတ္ထိဂိုဏ်းဖွဲ့ - တပဲ့ငတ်,ချာ၊
         ကွင်ချာကွင်ငါ - လွေ,ထွာအမား၊
         ဘုရားဗွေ - ဟော်,ဖေး၊ အိဉ်းစခါ ။
- ၂။   လောကွန်းသယံးသား - နီစားဆရာ၊
         ယွမ်းဘီလူးငေါင်း - သီစောင်းငတ်,ချာ၊
         ဘုရားလောင်းဗွေ - ရိက္ခေးသေဒါ၊
         ဘီဘူးငေါင်း - ယွမ်းတင်း မျတ်လွှဲအာ ။
- ၃။   ကို,ကွယ်းဆယ်,ကပ် - ယံမျတ်ဟင်ယူး၊
         သိုမ်ပါ,ရတနား - ယံငါးအထူး၊
         အွဉ်ညမ်းဒုက္ခ - အွဉ်ကျဟင်ချူး၊
         ပဏ္ဍဇာတ် - ဟင်မတ် စနောင်,သွ။ ။

အပတ္ထကဇာတ်ဝတ္ထု ထွေယိုသွ။

* * * * *

၂။ ဝတ္ထုပထဇာတ်ဝတ္ထု (ပဗ္ဗုပ္ပန်း ဘဝယိုခါ)

နီဗ္ဗေဒဘုရား အဝဏ္ဏသတင်သည့်၊ သာဝတ္ထိခမ်း ဇေးတဝွန်း
ကျောင်းကိုအတွင်း ပွိုင်းပွိုင်းတွင်း ရဟန်းတပါး ကျိုးစားဝီရိယချလ
ဆွတ်ချာထိုးတင် ဟော်၊နယ်ဗား “ဝတ္ထုပထဇာတ်ဝတ္ထု” ယိုသွ။

သာဝတ္ထိခမ်း ပါးတဖြာနပ်၊ ဗိုင်ရဟန်းထွ။ သွဉ်လိတ်ပါတိ
မောက် ငတ်၊နေင်း၊ ထူးကမ္မဋ္ဌာန်းနယ်၊ ဗ္ဗေဒဘုရားထူးထွ။ခါ ထန်း
တခြာ အားထုတ်တရာ၊ ဝါးတွင်းသွံလာပဉ်တဲ့ နိမိတ်ပေးငါလဲ့
တထီးတောင်းတင် -

“ဘဝယို ခွေတရလ၊ထွိုက်တင်း မဂ်ဖိုလ်း၊ အံ့ခိုးတခြာ
ခရားကဲးထမိုင်” ရိုးနဲင်းနပ်၊တင် သိုင်ချာကျောင်း၊ သွ၊ပေါင်းတဖျ၊
ဟဲ့၊လွေ၊လွ ဗ္ဗေဒဘုရားထူး၊ နောင်မ၊ နီဗ္ဗေဒဘုရားရိုး -

“ ရဟန်း - နာ၊နပ်၊ ဘဝရီးပန်ချာ ထွာလို၊ဝီရိယသား
တဖြာ၊ ကွပ်နာ၊ကျိုးစားတင် လို၊ဖုံးတဲ့နပ်၊ ဖိုးဖုံးတဲ့နပ်၊ အွ၊ဗား
ယင်းထီ၊ တသီထိုးဗားတောင်း” အကျောင်း ရဟန်းပေါင်း တောင်း၊
ပြန်း ဟော်၊ထန်းနယ်ချာ စခါဘဝ လယိုအတွိုင်းသွ။

ဝတ္ထုပထဇာတ် (အတိတ်-ဘဝရီး)

အိုးစခါ ဗားရာဏသီးခမ်း ဗျဟ္မဒတ် အဝဏ္ဏသွန်အတွင်း
ဘုရားလောင်းနပ်၊ ထွာလောက္ခန်းသယ်းသား လို၊တန်တဖြာ၊
နောင်၊သွ။

(၈)   ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်,ချာ,ငတ်,ဆီ) အမိုင် (၁)

တို့တလဲင်းတွေ့၊ လောဒင်းကွန်း အဆွိုင်းငတ်,ချာ၊ လွေ၊
တဖူညာ၊ ငတ်,ဆီကွတ်,ယူးနော၊ တယ်းစွဉ်းချာ၊ မွူးထန်းစ
ကန္တာရ တဖူသုဉ်းနပ်၊ လျားနဲင်းစွဉ်းမေးအူတင် ယမ်းလွေ,လ၊
တောင်း။

ကွပ်နပ်,မ၊ မွူးဟာခိုးနပ်၊ လွေ,ငါ၊ မွူးယာခိုးနပ်၊ အံ့ပဆား
လောဟေ၊ ပေါးမွူးပြေ,တဲ့ အံ့ဒဲဉ်၊ ပေါးထာ,ချူးထွူတင် လွေ၊
ယင်း၊ မာ,ဗားနဲင်းနောင်,။

ထွားကီနကွတ် လွေ,ဗား၊ ထွားကီဆား လွေ,ငါ၊ တို့တ
ဟာတွေ့၊ ပါ,ကအွဉ်တဖူသားနပ်၊ မဲယိပ်,စွေ,ထို,တင် ဖိုးခွယ်
သင်,ချာ အမွေးခါသေတင်း၊ နဲင်းမွူးရပ်,စောင်းနပ်,ခါ တို့ချာယင်း
ချာ၊ ခင်းလမ်းလီ၊ ကအံ့မဟာနီ,နောင်,သွူ။

မဉ်းထွာနဲင်း လောတခွယ်ချာတင်းနောင်၊ လွေ,ထင်း
တနာ,ငါ၊ ပေါးထာ,လေဗွာတဲ့ တို့ငါသွူဝေင်၊ ရေးခါ,နဲင်းနပ်၊
ယိုနပ်၊ အခိန်းလို့ပျင်းထို,လဲဉ်းတဟာ၊ ယိုခါနပ်၊ သိုးလို့ထီလို့၊
“အဲဉ်ထင်းဒွမ် သိုးထီ၊ နီတဲတဲ့ သီထို,ဗားသွူထာ,” ယူးနဲင်းနပ်၊
ပငါပရာ,တင် သ,ကုင်သ,ပေး၊ ဗေင်းတခွေးလွခန်းချာထာ၊ လော
ဆ,လဖုံးနောင်,သွူ။

“ပေါးခွေတသောင်းသာတင်း၊ ပေါးခွေချော,တသွားထို, ဝီရိ
ယ၊ ပေါးတအွ,ဗားတင်းထီနပ်၊ မဲ,နီအီးသီထို,လို့” အကျောင်,
ဘုရာ,လောင်, ယူးနဲင်းနပ်,တင် ထိုမ်းထွားစောင်းထီ တထွောင်းထွူ
တထွောင်းတွေ့၊ လွေ,မော့ခန်း မီးဆားပုံတပုံ၊ “မီးဖုံးယိုဆ,လ
သွူနပ်၊ ထီအပ်,မ၊ မီးဖုံးယို ဒေါ့,လ,” ယူးနဲင်းနပ်,ထွူခါ ထူးနမ်း

ထွဉ်းခူးတဖြာ၊ထွဉ်းတဖြာ။

ခူးလင်၊တိန်ဗု၊ အသောင်၊သူဆီကိုနပ်၊ တနု၊လုံးတန်အောင်၊
ခါ၊ ဘုရာ၊လောင်၊ အွဉ်းဒု၊အနားနားစံ၊ အပ်းဟွန်လင်၊ထီငဝ်း
တင် ဟဲ့လွဉ် တပဲ့ခင်းထျ၊ တဖြာ၊ထွဉ်းတော့၊ ဒေါ၊နဲင်းယို -

“ယိုမောင် - လုံးယိုဆု၊လသူနပ်၊ ထီအပ်း၊ ကအီးဟိုးပ၊
နှောင်၊လုံးယို အောင်၊နာ၊တဖြာ၊လွမ်း၊ ပေါးနာ၊ချော၊ဝီရိယ၊ ပေါး
နာ၊တဟိုးပ၊တပ်းလုံးယိုနပ်၊ အံးမလို့ထီ၊ နီအီးသီထို့ဗားထာ၊ နာ၊
ကျို၊စာ၊ဝီရိယ၊ ဟိုးပ၊ပ၊ဖေးသွေ့ လုံးနောင်၊ဟဲ့င်း”

ဘုရာ၊လောင်၊ တပဲ့ခင်းထျ၊ ပါ၊နပ်၊နပ်၊ နမ်းခြိုင်း စူဟောင်
တန်၊ သ၊အင်ဝတ်၊ ပသိမ်းခြေးခြွေ၊စွဉ်းအကီး၊ တွမ်းတီးပသီး
သတ်လင်၊ တဆင်းထွဉ်းတဆင်း၊ တသို၊ပြိုင်လင်၊ရီး၊ အားဇာ၊နီး
လို၊ခိုထီး၊ စွိုးခွိုးသီးအတွက်ဟ၊ ဝီရိယခံးချော၊တပ်း၊ တီးငေါင်းတဲ့
ကွဲးသင်းသင်း၊ တဆင်းထွဉ်းတဆင်း၊ တခြင်းထွဉ်းတခြင်း၊ တွိုးတ
ဆင်းတော့၊ လုံးပ၊စွေ့၊ထဲ့လင်၊ လင်၊အပ်းတာထီထွတ်၊ ထီထွတ်၊
တဆန်ကီ၊ “နီသီနှောင်၊ဒွမ် အောင်၊လဲဉ်း၊ အောင်၊လဲဉ်း”ရိုးနဲင်း
နပ်၊တင် တဝဲဉ်ထွိုင်းကျူး၊ သ၊ရူးဟပ်ငါး၊ အံးဖြာ၊မွေးစွဉ်း ဘုရာ၊
လောင်၊တပဲ့၊နောင်၊သွဉ်း။

လို၊ဖုံးယင်၊ ဖိုးဖုံးယင် အွ၊ဗားယင်းထီ၊ ကအီပါအလို့ လော
ကြင်းဖုံးနပ်၊ ဆေးပ၊ မာ၊သိုး၊ ဒွိုးဒဲဉ်အံးအွ၊ တွိုးလ၊ယင်းဝင်၊ခမ်း၊
သမ်းစာဗားဟပ်တင် မျတ်စွဉ်းနီပွန်းသွပ်ပွန်း၊ လ၊လွန်းမျတ်အာ၊
သင်၊ချာရပ်ရာ၊ မာ၊ဗားဒါးန ယံကျမွေးစွဉ်းနပ်၊သွဉ်း။

နီဗွေးဘုရာ၊ ဟော်၊တရာ၊ယို ကထင်းသွတ်၊ ပျ၊သစွာ၊လစ်၊

ပါ၊ထွေ့နပ်၊ခါ ရဟန်းကချ၊ထို၊ ဝီရိယနပ်၊ ထွာလ၊စွဉ်း ရဟန္တား၊
 ဝွေ၊ဗွေ၊နောင်၊ မော့၊နပ်၊ခါ ထွာဖိုဘုရာ၊လောင်၊တပဲ့၊ ကဟိုးပ၊
 နွောင်၊ လုံးနပ်၊သွ။ ဗွေ၊ဘုရာ၊နပ်၊ မော့၊နပ်၊ခါ ထွာဖိုလောကွန်း၊
 သယ်၊ဆရာ၊နောင်၊ အကျောင်၊ ပေါင်၊ချာဇာတ်နဲဉ်းနောင်၊သွ။

ထွားသွဉ်ဟော်၊ကျပ် ဝတ္ထုပထဇာတ်ယိုတင်
ကလ၊အီ သတိ၊ ကလ၊အီပညား၊ ကလ၊ဒါး
ထား၊သေတရာ၊ဖုံးနပ်၊ -

- ၁။ ပေါးထား၊မာ၊ကိစ္စ အဟောင်အဒါး ကထွာအီ ထားချမ်းသာ၊
 နောင်၊ ကျိုးစာ၊မာ၊ဗား၊ ဟောင်ချ၊ထိုးတောင်း ဝီရိယ
 အကျောင်၊ ၊
- ၂။ ကောအွဉ်သား မာ၊ဖွီထား တားဝွန်းကေးတင်းတင် ကရေး
 ခါ၊အတိုင်း ထွာတင်း၊ မော့၊လို့ ထားဒုက္ခအကျောင်၊ ၊
- ၃။ ကောအွဉ်ငါသား (ခေါင်းဆောင်) နပ်၊ ကျိုးစာ၊မု၊အင်း
 စီးစဲဉ်းဖေးဒါး စတင်နဲဉ်းနပ်၊တင် လို၊အများ လွစ်ထားဒုက္ခ
 အကျောင်၊ ၊
- ၄။ အများ ယံချမ်းသာ၊အတွက် ဟောင်ဆောင်းရွက်ဖေး
 အကျောင်၊ ၊
- ၅။ အများ ချမ်းသာ၊တား ဆရာ၊ကထွဉ်းအတိုင်း လွှာက်၊နား
 မာ၊ဗားအကျောင်၊ - စတင်နဲဉ်းနပ်၊ဖုံးသွ။

ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရျာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမိုင် (၁) (၁၁)

ဝတ္ထုပထဇာတ်ကဗျာ

- ၁။ ဇေးတဝွန်းကျောင်းကို - ဗွန်ထိုဆရား
ရဟန်းပေးစောင်း - ထီးတောင်းတရာ၊
သုလွှာပေါ်အာ - သဲင်ချာဝိဟား
ဘုရားဗွေ - ဟော်ဖေး အိုးစခါ ။
- ၂။ လောင်တော့စခါ - သဲင်ထွာဖိုဗား
လောကွန်းသယ်ဟွေး - အာမွေးငတ်ရျာ၊
လွှာငါသဲင်ချာ - လိုအာအောင်းပြား
လုံးလီပု - ထီလ၊ ချမ်းသာချာ ။
- ၃။ ကျိုးအောင်းထာမာ - ကျိုးစာမာဗား
ထွာတောင်းလွှာတွန်း - ဆွတ်မွန်းလာလာ၊
အမျာဟောင်တွက် - ဆောင်းရွက်ထေအား
ပထဇာတ် - ဟပ်မတ် စနပ်ပါ ။

ဝတ္ထုပထဇာတ်ဝတ္ထု ဝတ္ထုယိုသွ။

* * * * *

(၁၂) ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမိုင် (၁)

၃။ သေရိဝ ဝါထိဇာတ်ဝတ္ထု (ပစ္စုပ္ပန်၊ ဘဝယိုခါ)

နီဗ္ဗေဒဘုရား အင်းအုံသတင်းသွံ၊ သာဝတ္ထိခမ်း ဇေးတဝ္ဋန်း ကျောင်းကိုအတွင်း ပွိုင်းပွိုင်းတွမ်း ရဟန်းတပါး ကျိုးစားဝီရိယချလ ဆွတ်ချာထိုးတင် ဟော်၊ နယ်ဗား “ သေရိဝ ဝါထိဇာတ်ဝတ္ထု ” ယိုသွ။ ။

နီဗ္ဗေဒဘုရားရိုး “ ရဟန်းဟွေး - နာ၊ နှင်၊ လိန်၊ ထင်းမိုင် သွ။ ရဟန်း သားသနားတော့ကိုယိုဟ ပွိုင်းထမိုင်၊ မချ၊ ထိုးတိုး ဝီရိယ၊ ဝီရိယအွဉ်းချ၊ ပေါးနာ၊ လွှေထာ၊ နှင်၊ မွဲ၊ နာ၊ ကော့၊ မားညတ္တာ၊ နှိုင်းပါ၊ သေရိဝခမ်း၊ ယွယ်၊ ကျွန်းသယ်၊ ညးနောင်၊ ကွေး ”

“ သေရိဝခမ်း ပါ၊ ယွယ်၊ ကျွန်းသယ်၊ ညးနှင်၊ အထွာနှိုင်းမိုင်၊ အီဗ္ဗေဒ၊ ဟော်၊ နယ်ဗေး နီသွဉ်းသီးမိုင် ” ငေါင်းခေါငါးသား တမဲ့၊ သံဃား တောင်၊ ပြန်တင် ဗ္ဗေဒဘုရား ဟော်၊ ထန်းနယ်ချာ စခါဘဝ လယိုအတွင်းသွ။ ။

သေရိဝ ဝါထိဇာတ် အတိတ် (ဇာတ်ကရီး) ဝတ္ထု

အိုးစခါ အင်းဘဒ္ဒကမ္ဘာယို မဉ်းတွက်ချာ ငတ်၊ ကမ္ဘာအကို ဘုရားလောင်၊ ယို ထွာယွယ်၊ ကျွန်းသယ်၊ အင်းသေရိဝခမ်းနောင်၊ သွ။ ။

ယွယ်၊ ကျွန်းသယ်၊ သား ခ၊ တဖြာ၊ နှင်၊ အမဉ်၊ “ သေရိဝ ” ၊ ဝွေ၊ နောင်၊ လောဘတန်မွေးစဉ်းထာ၊ ဘုရားလောင်၊ တွမ်းသေရိဝ နှင်၊ လွေ့ညီ၊ လှိုင်တင် ဖျော်လွေ့ခန်း ဝေင်၊ အရိဋ္ဌပုရ၊ တိုးဝေင်၊ ကိုတွေ့၊ ဗန်းလှိုင်တင်၊ တဖူး လယ်၊ စာခန်းယွယ်၊ (ငွဉ်၊ ဟွေးပြယ်၊

စုခဲဦးပြယ်, ဖုံးနောင်,သွ။

အရိဋ္ဌပုရဝေင်,ကိုနပ်, မော့နပ်,ခါ သဌေအမ်းတဖြာ, သဌေနပ်,နပ်, နမ်းတွမ်းပိုမာ ပါ,ကအဖူးဝေးဖုံး သီပြုံးထို,လို့၊ အမ်းကိုင်စွဉ်း မွိုးဖြားတွမ်းလီ, မူးနံ,ပေးတဖြာ,လွမ်း, ရွဉ်ခံ,လို့လ ဒုက္ခမွေးစွဉ်းထာ, နီဖြာ,ဖြာ, အံ့စင်းဟးအနမ်း။

ပါ,လောဘတန် သေရိဝနပ်, ဖျော်လွဉ်မွိုးဖြားလမ်းငါတင် “ဖြေ,လွဉ်,ဟဲ့ပြယ်,ယို၊ ဖြေ,လွဉ်စုခဲဦးပြယ်,ယိုဟင်း” ဆေားစာ နဲဉ်းနောင်,တွေ့, မူးနံ,ပေးနပ်, ဒေါ့,ရန်းအမွိုးဖြားနဲဉ်းယို -

“မွိုးဖြား - မွိုးဖြား - ဖြေ,ဖေး လီ,မူးပေး ခြိုင်းအီနမ်းတား တဟးငါမွိုင်”

“နီကခြော ကမ္မ ကဒုက္ခထာ,နပ်, လီ,မူးပေး၊ ထူးရွဉ်မိုင်,ကို အီးဖြေ,အီ”

“မွိုးဖြား - နီတကောကံ,ယ အမ်းတဖြိုးနပ်, တလိုးတမ်းခြာ၊ လဲင်းတွမ်း တကောကံ,နောင်,ဟင်း မွိုးဖြား”

မွိုးဖြားသီးလမ်းနပ်, တသွဲ့,တမ်း အမ်းပြားည၊ တကောကံ,ယ ထီဖိုင်,ခါနောင်, အမ်းတဖြိုး၊ မွိုးဖြား ထူးတကောကံ,ယနပ်, ထွူတင် ဟဲ့,လွဉ် ပါ,လောဘတန် သေရိဝထွူတွေ့, ဒေါ့,နဲဉ်းယို -

“မွိုးဖြားသီးနောင်, ဆင်,ရယ်,ဒုက္ခငါး၊ ရွဉ်ထမ်းတပဲကံပဲကံ၊ အောင်းတကောကံ,ယ တဗော့,လဲ့,ယိုလွှမ်း, ထူးတကောကံ,ယယို တင် ချင်းဖေးမဲင်းခန်း နာ,ဖူးမူးပေး ပြယ်,နောင်, တဟးပေးငါနော”

(၁၄) ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမည် (၁)

ပါ၊ လောဘတန် သေရိဝနဝ်၊ ထူးတကောက်၊ နဝ်၊ ထွေတင်
ခွယ်ချာ၊ တွမ်းထ၊ ခြစ်၊ ကင်စံ၊ တေားဒျားတကောက်၊ ခံ၊ တွော့၊
ဒေါ့ချာနဲင်းယို -

“ သီတကောက်၊ ယို တပယ်၊ ထဝငါတွဲ တတန်းတဝ်း၊ မာ၊
အီကဲထမဲ့င်၊ ” ရိုးနဲင်းနဝ်၊ ထွေတင် တကောက်၊ နဝ်၊ ဝေါင်းလင်၊ ထို၊
စွဉ်းဟမ်းလောင်း၊ ထွဉ်းထို၊ ထို၊ စွဉ်း၊ ဖေးနေးကဖေးဟးမွန်း တမျိုး၊
မျိုး၊ ဖေးကလ၊ ခြင်ထို၊ ဝွေ၊ ရေးရွယ်၊ နဲင်းနောင်၊ ။

တဖြာ၊ မဉ်းနှိုး၊ စာထွေ၊ နဝ်၊ တဖြာ၊ နှိုး၊ စာသော့၊ လ၊ ဒျားတင်
ဘုရာ၊ လောင်၊ ဖျော်လွဉ်တောနဝ်၊ ကို၊ “ ဖြေ၊ လွယွယ်၊ ဖြေ၊ လွပြွယ်၊
ယို ဗွေးသီးဩ ” ဆော့စာနဲင်းနဝ်၊ တွော့၊ မူးနံ၊ ပေးနောင်၊ ရန်၊ ယင်း
အမွိုးဖြား ”

အမွိုးဖြားရိုး - “ ပါ၊ အရီးတဖြာ၊ နဝ်၊ ဝေါင်းထို၊ လဲဉ်း နီတ
ကောက်၊ ယ၊ အီးထူးဒွမ်တခြိုး၊ အမျိုးမဲ့င်၊ ဖေး ”

အလီ၊ မူးပေးရိုး -

“ မွိုးဖြား - ပါ၊ နဝ်၊ ဟွဉ်းတဖြာ၊ နဝ်၊ အငေါင်းကျံ၊ တန်၊
ယိုတဖြာ၊ နဝ်၊ အငေါင်းချော်၊ ပေးဒျား၊ ဖေးယင်းဗွေ၊ တကောက်၊ ယ
နောင်၊ အထူးဒျားမဉ်းဟ၊ သေတောင်းကွေး ”

“ အွါ - ပေါးနဝ်၊ တွဲ ဟဲ့၊ လွဉ်စံ၊ ဟဲ့ဉ်း ”

မူးနံ၊ ပေးနဝ်၊ ဟဲ့၊ လွဉ်ဘုရာ၊ လောင်၊ တိန်းဖျော်လမ်းကီ
တွော့၊ မွိုးဖြား ဖေးတကောက်၊ ယ၊ ဘုရာ၊ လောင်၊ ထူးထွားထွေ
တွော့၊ ဒေါ့နယ်နဲင်းယို -

“ မွိုးဖြား - တကောက်၊ ယိုနောင်၊ တကောက်၊ ခံ၊ ဒျား၊

အငိုတန်းတသိန်း၊ ခွေစုကိုယ့် ခွင်တသိန်း အဲဒီထင်းမိုးပြား”

“အိူ - တွိုးပါးနပ်၊ ဟွင်း တဖြာနပ်၊ ရှိ - ‘တကောက်၊ ယို တပယ်၊ ထဝင်တဲ တန်းတင်း’ တဲ့၊ တွိုးနာနပ်၊ ရှိ - ‘တကောက်၊ ခံ’ တဲ့၊ အလွိုးနာ၊ ကုသိုလ်းကံးမ၊ ထွာလ၊ ထိုတကောက်၊ ခံမတောင်၊ ဖေးဗဲင်းနာ၊ ဖူးမူးပေးနပ်၊ တမျို၊ မျိုထွေတင် ထူးလွေတကောက်၊ နောင်ဟိုင်း - လီ”

တွိုးနပ်၊ တွေ့၊ ဘုရာလောင်နပ်၊ ကစာထွေ၊ ကလ၊ ခွင်ငတ်၊ စွဲတဲ့နောင်၊ တခြုံကတန်း ငတ်၊ စွဲတဲ့နောင်၊ ဖေးလိုမိုးပြားသီးထွေ၊ တင် ဝွေ၊ ကွီချာဒျား ယာစူး တောင်းပွိုးတွမ်း ခွင်တရွဲနောင်၊ လွမ်း သွေ။

ဘုရာလောင်နောင်၊ တလဲင်းချင်၊ နဲစ်လင်၊ စွင်း ငြိဆိတ်၊ ဖေးငြိသား တရွဲ (သွစ်၊ ဗီး) ထွေတင် ထုမ်းငြိ ကားငါလွေ၊ ခန်းဒျား ထီ၊ ပါလောဘတန် သေရိဝ ယွယ်၊ ကွန်းသယ်၊ မွိုက်နပ်၊ သဲစ် ဘုရာလောင်၊ ကလွေတဲ ဝွေလွင်ချာယင်းနောင်ကို။

“ဖေးယင်း သီတကောက်၊ ယ နောင်ဟွင်းနပ်၊ မွိုင်း၊ ခွေဖေး သီ တခြုံ၊ တမျို၊ မျိုယို” သေရိဝ ရှိ၊ နဲင်းနပ်၊ တင် မူးနံ၊ ပေးခွန်းထွေ၊ တွေ့၊ ဒေါ့ချာနဲင်းယို -

“နာနောင်၊ နီတကောက်၊ ခံ၊ အငိုတန်းပင်တသိန်းနပ်၊ နာရီ၊ ‘တပယ်၊ ထဝင်တဲ တန်းတောင်း’ တဲ့၊ ပါလိုဟောင် သူး တော့ကောင်တဖြာ၊ ဖျော်လွင်၊ ဖေးနီတရောင်၊ တကောက်၊ နောင်၊ ဝွေထူးလွေလဲင်း”

ပါလောဘတန် သေရိဝနပ်၊ ကတိန်းဟွန်ငေါင်းနပ်၊ တင်-

(၁၆) ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမုဲင် (၁)

“တကောကိခံ၊ တန်းတသိန်းနပ်၊ ခွေလတင်းဒွါမ်၊ ခွေသွါမ်၊
ထိုလဲဉ်း” ယူးနဲင်းနပ်၊ တွေ့၊ လိန်းလွါမ်၊ တွေ့၊ စွဉ်းဒျား၊ သေနား
ဒွါမ်ထမုဲင်၊ မုဲင်၊ အရွဉ်တခြါ၊ ဝေါင်းထို၊ အွဉ်းချ၊ ယ၊ ယာစူးထိုး
လေားလွဉ်၊ ဘုရာလောင်၊ တွါးဖြီဆိတ်တွေ့၊ ထီးညာလွေ၊
ဘုရာလောင်၊ တဲင် -

“ဟွါး ဖြီသားဟွေး - ဖြိုင်ချာသဲင်၊ နာ၊ ဖြီနပ်၊” ခြောင်ဟွဲ၊
လွဉ်၊ နဲင်းနောင်၊ ဘုရာလောင်၊ ရှိ၊ -

“ဖြိုင်ချာမျှန်း”

ဝင်၊ ဖြိုင်ချာဖေးတင်း၊ ဘုရာလောင်၊ ကွဲလဲဉ်းငါငါ၊ သေရိဝ
နပ်၊ ကွဲထွားထွား သ၊ ကွဲလျားလျားတွေ့၊ ဖြော့၊ ခွီးတွေ့၊ စွဉ်းဒျား
ထာ၊ အသ၊ ရားနပ်၊ နဲင်းစွဉ်းဟံးဗော့ယာခိုး၊ အံတစိုးဒျားမ၊
ဝ၊ လင်၊ ထွါခါ သီတငါခန်းဒျား ထီထျနောင်၊ သွ။

(ယိုနောင်၊ ဘုရာလောင်၊ အလောင်း မရောင်းနဲင်းမေး၊
ဒေဝဒတ် အွဉ်းအပွေး အရီးသွတ်၊ သွတ်၊ နောင်၊ သွ။)

နီဗွေးဘုရာ၊ ဟော်၊ ကျာ၊ ဇာတ်ဝတ္ထုယိုထွ။ ပျ၊ သစွားလစ်၊ ပါ၊
ထွ။ နပ်၊ ဝီရိယအွဉ်းချ၊ သ၊ လွ၊ ပေါးဆန်၊ ရဟန်းနပ်၊ ခါ ထွာစွဉ်း
ရဟန္တာ၊ ဒေဝဒတ်ယိုခါနပ်၊ မော့နပ်၊ ခါ ထွာဖိုယွယ်၊ ကွန်းသယ်၊
မွါက်၊ ဘုရာခွေယိုနပ်၊ မော့နပ်၊ ခါ ထွာဖိုယွယ်၊ ကွန်းသယ်၊ ပညား
သျိုနောင်၊ အကျောင်၊ ပေါင်၊ ချာဇာတ် နဲင်းနောင်၊ သွ။

ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်, ရှာ, ငတ်, ဆီ) အမည် (၁) (၁၇)

ထွားသွဉ်ဟော်ကျပ် သေရိဝ ဝါဏီဇာတ်ယိုတင်
ကလ၊အီ သတိ၊ ကလ၊အီပညာ၊ ကလ၊ဒါး
ထားသေတရာ၊ဖုံးနပ်၊ -

- ၁။ ဗွဲသွဉ်သျှင်း ခံသွဉ်စင်၊ သားသနားတေးကိုယို ပေါးအုံဖွီ
ဗွဲထား၊ ဝီရိယအွဉ်းချ၊ ပေါးလွှထာ၊နပ်၊ မဲ့ကော့မားည
ဆွာ၊ နှိုင်းပါ၊သေရိဝနောင်၊ အကျောင်၊ ၊
- ၂။ ကွပ်လောဘတန်၊ ကွပ်သ၊တကဲင်းတင် အဟးဆဲင်း အဟး
လ၊ အငို၊ထွိုက်တန်းတသိန်၊ တကောက်၊ခံ၊နောင်၊ လ၊
တောင်း၊ သောက ဒုက္ခဟး အကျောင်၊ ၊
- ၃။ ကျို၊စာ၊ ရှို၊ရို၊သာ၊သာ၊ ထွိုက်ရာ၊ တန်းရာ၊ဖေးမ၊ လ၊
တမြို့ဟပ်၊ တဆပ်လေငါ ထွာစီ၊ပွာ၊ချမ်းသာ၊ အကျောင်၊၊
- ၄။ ရန်းသူးနောင်၊ ထို၊လဲ့၊မြိုင်မြိုင်မ၊ လွစ်လ၊ထို၊ အကျောင်၊-
စတင်နှိုင်းနပ်၊ဖုံးသွဉ်။

(၁၈) ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမိုင် (၁)

သေရီဝ ဝါထိဇာတ်ကဗျာ

- ၁။ သားသနားတော့ကို - ရန်းထိုနွဲ့ဗား
လွှလေးအုံပျင်း - စင်၊ သျင်းနောင်၊ ရာ၊
ဒုက္ခဗားထား - နှိုင်းပါ၊ ကော့၊ မား
ဘုရားဗွေ - ဟော်၊ ဖေး အိုးစခါ ။
- ၂။ လောင်တော့စခါ - သင်၊ ထွာဖိုဗား
ယွယ်၊ ကျွန်းသယ်သား - ကူ၊ ကားနီဖြာ၊
တကောက်၊ သိန်၊ ထို့က် - ပါ၊ မွိုက်ထျ၊ ပြား
လောင်တော့ဗွေ - ထို့က်ဖေး လေးလွေ၊ ငါ ။
- ၃။ ရိုးရိုးသာသာ - ကျိုးစာ၊ မားဗား
တကဲင်းအသ၊ - လောဘ၊ မွို၊ မား
ယံဖေးလ၊ ခြင် - သွမ်၊ တောင်ထင်းဒါး
သေရီဇာတ် - ဟပ်မတ် စနပ်၊ ပါ ။

သေရီဝ ဝါထိဇာတ်ဝတ္ထု ထွယ်သွါ။

* * * * *

ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမိုင် (၁) (၁၉)

၄။ ဂူဠသေဠိဇာတ်ဝတ္ထု (ပစ္စုပ္ပန်၊ ဘဝယိုခါ)

နီဗွေဘုရား သတင်၊ သွံ၊ အင်းအုံ ရားဇျိုဟ်ခမ်း၊ ဆရာ၊
ဇီဝက အမွဝန (ကျောင်းတခေါ်၊ ခြာ) ကိုအတွင်း ပွိုင်းပွိုင်းတွမ်း
“ဂူဠသေဠိ” (ဂူဠသေဠိ) မထေရ်တင် ဟော်၊ ဟား “ဂူဠသေဠိ
ဇာတ်ဝတ္ထု” ယိုသွ။

ရားဇျိုဟ်ခမ်းကို “ဓနသေဠိ” သဠေယို အပိုမူးနောင်၊
မေတ္တာဟူးခြင်း အသွဉ်းခိုတဖြာတင် ဂူဠသေဠိလွဉ်၊ ကိစ္စယိုနပ်၊
ဂွေသီးနီဖြာ၊ ငမ်းမွေးစွဉ်း အများသေလ၊ ကွပ်နပ်မ၊ သဠေယိုမူး
ရိုး -

“နီအုံယိုကို ထွာတင်းဒွါမ်၊ နီကိစ္စယို နီမွိုးမ၊ မဉ်းသေနောင်၊
တဒွေါ၊ နီပဉ်ကိစ္စ၊ ကိစ္စ၊ သွို၊ နီပဉ်လောင်းလောင်းဒွါရင်၊ ဝင်၊ တ
သေလွဉ်တင်း အရပ်နပ်၊ နီလွေအုံ၊ ဝင်၊ တသေလွဉ်တင်း ဒုံနပ်၊
နီလွေအင်းနောင်မ၊ ထွာ” တမာဝါ၊ တွိုင်းပင်းတေ၊ အီထို၊ ခေ၊
ခန်းဒွါလို့ဝင်၊ နောင်သွ။

အမာနမ်းလောင်း ကခြိုင်းဆောင်း တခြို၊ ဖုံးနပ်၊ စာထို၊ တ
လင်းတစိ၊ အံးစင်းသီးဟူးနမ်း၊ အုံဟူးလမ်းပေး၊ ခေးနေးကဒုက္ခ
တုံ ကားမတဏှား၊ အင်းလွေ၊ ချားတင် အင်းပျော့ဒွါးနီ၊ နီ၊
အင်းအုံညီ၊ ဒွါး၊ စွမ်းလာလာ၊ မဉ်းတွက်ချာနပ်၊ ကွတ်၊ လာမာ၊ ကီ
လ၊ အလာတဆီလဲဉ်းသွ။

တွိုးတဟာတွော့၊ အမာဒေါ၊ ထင်း တွိုင်းပင်းအဝါ၊ နှဲင်းယို-
“ယို ဝေးခို - နမ်းလောင်းယို အလာလို့လဲဉ်းသွ။ ဖူးဝေးမွိုးမ၊
ညာ၊ ဒွါဒုံကို မဉ်းလွှဲပိုနပ်၊ နီယိုဒုက္ခငါး၊ မဉ်သင်၊ လွှဲဒွါး၊ မွိုးငါ

(၂၀) ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမိုင် (၁)

ဖါထူး၊ ကွပ်နောင်မ၊ မွူးရောင်နီယို နီသင်ချာခန်းနယ်”

အဝါနပ်၊ အွဉ်းတကုတ်၊ ကတူးယူး၊ အွဉ်းရီးရှူးကတောင်
စဉ်းစာ -

“ခွေယို ဝင်သွဉ်းတဖြာလယ်ကွီးလွှမ်း၊ မဉ်းတိုးသင်ဖူထူး
တဲ့ ဖူအီးမာသီ၊ မဉ်းတိုးသင်၊ ဖီထူးတဲ့ ဖီအီးမာဝှစ်၊ တလွှစ်တဝှ်း
ဒျားရင်” ယူးနဲင်းနပ်တင် “မွူးရောင်မသင်စူး - တရှူးမ
သင်ချာ” အဝ်းထွိုးတငါငါလွေခန်း အခိန်းနဲင်းနပ်။

တိုးနောင်တွေ့၊ သဌေပိုမူးနပ်၊ ယူးနဲင်းယို -

“ပါယိုနောင်၊ အပစ်တန်အာ အသင်ချာဗွန်းတဝှ်း၊ တဲယဝ်း
ဝွေ၊ ခွေတဲးတဲ့ သင်ချာဒျား မွိုးငါ၊ သင်ချာဒျား ဖါထူး၊ မွိုးဖါသီး
နပ်၊ တဲးတဲးတဲ့ ရက်မွေးစွဉ်းခွေ၊ မဉ်အွဉ်းချမ်းသားဒျားခွေ၊ မွိုးဖါသီး
ကရိုးနပ်၊ အမျိုးမာသီပိုမွေးတဝှ်း၊ ပါနီယို သင်တဲ့နပ်၊ သင်တဝှ်း
တဲ့နပ်၊ ခွေသင်ဒျား” ချာသနဲင်းနောင်ထွူတင် သိမ်းဟပ်တဗြိုးထွူ
တွေ့၊ အွဉ်းဒေါသေ၊ လိုလမ်းသောင်၊ အွဉ်းဒေါဖြောင် လိုလမ်း
ထူး၊ သကမဉ်သင်အတိုင်း သင်မွေးစွဉ်းဒျား တဖြာလွှမ်း။

အဝါလွေထာ၊ တိန်းဖျော်ချာ ထီးတဝှ်းအမာတွေ့ -

“ခွေလိုမူး လွေမိုင်နဲ”

“နာမာနပ်၊ သင်ချာလဲဉ်း အမွိုးဖါထူး” လိုလမ်းထူးလမ်း
သောင် ဒေါဖြောင်နဲင်းနပ်တင် ဝွေတဲ့ တခွတ်လောသင်လွဉ်စွဉ်း၊
ဝွေထွေလယ်သင်း တဖူးလောင်း၊ အမာတဲ့ လွှားပိုထွူစ၊ အဝါရီ-

“မာ၊ထမိုင်၊နပ်၊ ဖူးမူး”

“လွူးလင်၊ ပိုခိုတဖြာ၊”

“အီးမာ၊နဲင်းမိုင်၊ယို လွေ၊ငါနဲ့၊ သိုင်၊ချာနဲ့”

“လွူးပိုထွူလဲဦးဟ သိုင်၊ခွမ် မွိုးမိထျှာတဲ့ လ၊ချာနဲ့”

“ပေါးနပ်၊တဲ့ သိုင်၊ သိုင်၊ချာတွမ်နီလမ်း”

အဝါ၊ကမ်းမေ့သိုင်၊အမာ၊ သိုင်၊ချာအခု၊ သိုင်၊အုံယင်း
အလမ်း ပေးပေးနောင်၊သွူ။

အပိုခိုပေးနောင်၊ ကွပ်လွူးတဖူးလောင်းတင် ဖန်ဖေးအမည်၊
“ပန္နက” နဲင်းနပ်၊၊ ဆိုင်၊နပ်၊တဲ့ နဲင်းနပ်၊နေနေ သိုင်၊လွူးဖျင် တဖူး
လောင်းတဖြာ၊ အဝေးနပ်၊ ဖန်ဖေး “မဟာပန္နက”၊ အဖူးနပ်၊
ဖန်ဖေး “စူဠပန္နက”၊ အပိုကထင်းတန်ပသာဒေတွံ၊
အရီအမွိုးနဲင်းယို -

“မွိုး - တွိုးဝင်၊နပ်၊ မွိုးဖြား၊ မိဖြားအပ်၊၊ တွိုးနီနပ်၊
မွိုးဖြား မိဖြား အဲဉ်ထပ်၊နဲ့မွိုး၊ ဒုံကိုနပ်၊ နီဖူးဝေး အဲဉ်ထပ်၊နဲ့မွိုး”

“ဒုံကိုနပ်၊ နီဖူးဝေး အဲဉ်ထပ်၊၊ ရားကျိုဟ်းခမ်းသူ၊တဲ့ ဖူးဝေး
အပ်၊အာတန်၊ ဓနသေဌိ သဋ္ဌေတန်နပ်၊ မွိုးသီးမိ၊ ပိုခိုသီး မိဖြား
သွူသနဲ့”

“ပွိုးထမိုင်၊ နီမွိုးသီး မသိုင်၊တပ်၊ ရားကျိုဟ်းခမ်းအီ၊ မွိုး-
နီသိုင်၊ရားကျိုဟ်းခမ်း၊ နီသိုင်၊အုံ မိဖြားလမ်းသူ၊နယ်”

တသိုင်၊တပ်၊အကျောင်၊နောင်၊ အမျိုးတဒေါ၊နယ်တပ်၊အပို၊
ဒေါ၊ဖေးတော အဝါ၊ခိုနဲင်းယို -

(၂၂) ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမိုင် (၁)

“ပိုဖုံးနောင်၊ ဆင်းဆင်းကွီသင်၊ အမိဖြားလမ်း၊ ရန်မွေးစွဉ်း
ခွေ၊ နီမွိုးမိတဲ့ အမျိုးအံးစွဉ်း နီယားတမွေးတမ်း၊ အွဉ်သင်၊
ရားကျိုဟ်း ခမ်း၊ အွဉ်သင်၊ နယ်ဆောင်း အမိဖြားလမ်းနောင်၊ မွိုင်”

“ခွေတဲ သင်၊ တွိုးစွဉ်း သီမွိုးသီးငါ၊ သီမိသီးထူးမွန်းတမ်း၊
ကွဲးတွော့၊ ခွေသင်၊ ပသာဒျားနာ၊” အဝါ၊ ရှိ၊ နှဲင်းနပ်၊ တင် ဟဲ့၊ အပို
သင်၊ သင်၊ ရားကျိုဟ်းခမ်း၊ တွိုးသင်၊ ဝေင်၊ ထူးတွော့၊ အံ့ပဆား
တရွပ်ကို၊ ထွဉ်းပါ၊ ခိုတဖြာ၊ သင်၊ ဒေါ့၊ ဖေး အမွိုးမိ။

အမွိုးမိရှိ၊ - “သံးသရားကို တထွာဖိုတမ်း ပိုခို ပိုမူးနောင်၊
အံ့ထဝ်း၊ ကွဲးတွော့၊ ဝွေ၊ သီးအပဲစ်နပ်၊ တန်ငါး၊ မဉ်ထီးမဉ်ထွား
တမ်း၊ မဉ်ထီးဒျား လီ၊ ပေးဖုံးလွှမ်း၊ ထူးရွဉ်ခံ၊ ယို လွေ၊ ဖေးသွော့
အမွိုးမိ၊ အလွှးနမ်း ဖေးနေးကဗွာ၊ ဟဲ့၊ သင်၊ ငါ နီလီ၊ ပေး နီဖြာ၊
နောင်၊ ငါနော့”

ဝွေ၊ သီး တမာဝါ၊ တဲ့ ထူးရွဉ်ခံ၊ သင်၊ ချာ၊ အပိုနောင်၊ ပသာ
သင်၊ အမွိုးမိထူး၊ ကွပ်နပ်၊ မ၊ အပိုနီဖြာ၊ နပ်၊ တန်ဒျား အမိဖြားလမ်း
နောင်၊ သွေ။

စူဉ်ပန္တကနောင်၊ အပေးငါးနေတင် အောင်းကိုင်ဒျား အမွိုးဖြား
ထူး၊ မဟာပန္တကနပ်၊ ထင်းလွဉ်၊ အမိဖြားကျောင်း၊ ပွဲင်းဗားသေး
သေး ဘုရား၊ နားဗားသေးသေးတရားတင် သ၊ မဉ်ပွဲင်သျှင်း ပေါး
လွဉ်၊ ကွီအမိဖြားအခွင်၊ တင် အမိဖြားသဘော်၊ တူး၊ ထင်းလောင်း
နီဗွေးဘုရား၊ ဗွေးဘုရား ထွဉ်းရဟန်၊ တပါ၊ အွဉ်းပွဲင်ဖေးသျှင်း။

သျှင်းမဟာပန္နကနပ်၊ သွဉ်လိတ်ပါဠိတေား၊ သက်တေား
ထင်းဗွေ နီဆီနောင်၊ ပိုင်စင်၊ အုံလင်၊တရ၊ ကျို၊စာ၊ကမ္မဋ္ဌာန်၊
ဘားဝနားတင် ထွာလ၊စွဉ်းဒျား ရဟန္တာ၊ တပါ၊နောင်၊သွ။

မဟာပန္နက ရဟန္တာနပ်၊ လ၊ဈာန်၊ချမ်းသာ၊ လ၊မဂ်ဖိုလ်း
ချမ်းသာတင် မဉ်အွဉ်းလ၊နဲင်းနဲင်းငါးအဖူး၊ သဲင်၊ကိစ္စအဖါဖြား အခွင်၊
တော့၊ အဖူးနပ်၊ ဝွေ၊ဗွေ၊ အွဉ်းပိုင်ဖေးခန်းသျှင်း၊ ဝွေ၊ဗွေ၊နောင်၊
ဉာဏ်းပိုင်မရေးမရားတဲ့ တွိုးအဖူး စူဠပန္နကနပ်၊ ဉာဏ်းထွိုင်၊မွေး
မိုင်းစွဉ်းထာ။

ပဒုမံ ယထာ ကောကနဒံ သုဂန္ဓံ ၊

ပါတော သိယာ ဖုလ္လမဝီတဂန္ဓံ ။

အင်္ဂီရသံ ပဿာ ဝိရောစမာနံ ၊

တပန္နမာဒိစ္စ မိဝန္တလိက္ခေ ။

အောင်းလစ်၊ရဲဉ်းပေးဒျား၊ ဂါးထားယိုတပျတ်လျှမ်းနောင်၊
သွဉ်ပဉ်လစ်၊လာတဲ့ ဒါးတောင်း။

(စူဠပန်း၊ ဉာဏ်းကထွိုင်၊ဟးအကျောင်၊

ကဿပ ဗွေဘုရားစိုးနပ်၊ခါ ဝွေ၊ဗွေ၊ထွာ ရဟန်းဒါးပညား
တပါ၊ ရဟန်း၊ဉာဏ်းထွိုင်၊တပါ၊ သွဉ်ပါဠိတေားတွင်၊ ဝွေ၊ဗွေ၊ဒေါ၊
စွပ်၊တယျို၊ဟးဖို၊ ကွပ်ဝွေ၊ဗွေ၊ ဒေါ၊စွပ်၊တယျို၊တင် ရဟန်း၊ဉာဏ်း
ထွိုင်၊နပ်၊ ဝင်၊သ၊ငါးဝင်၊တော့၊ ဒေါ၊ဒွါမ်လိတ်၊ သွဉ်တင်းဒွါမ်ပါဠိ
တေား၊ ကွပ်အကုသိုလ်းကံးနပ်၊တင် စူဠပန်း၊ ဉာဏ်းထွိုင်၊ဟးနောင်၊
သွ။)

ကွပ်ဉာဏ်းထွိုင်၊ငါးတင် အဝေး မဟာပန္နက ရှိ၊ -

(၂၄) ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမိုင် (၁)

“ နာ၊ နောင်၊ လိတ်လစ်၊ ရဲဉ်းပေးငါ သွဉ်ပဉ်လစ်၊ လာ ဒါးတမ်း
ဟ မာ၊ နဲဉ်းမိုင်၊ ရဟန်၊ ကိစ္စအီးထွဉ်းနောင်၊ (မာ၊ နဲဉ်းမိုင်၊ အီးထွာ
နောင်၊ ရဟန္တာ) ဟောင်း၊ နာ၊ ထွက်ကြောင်းကြောင်းသိုင်၊ ခန်း
လိုင် ”

အဝေးဝါးသိုင်၊ နဲဉ်းနပ်၊ တဲ့ ဘုရားသားသနားယို ဝွေးမွေး
ရက်၊ မဉ်ထွက်သိုင်၊ တမ်းလမ်း တစ်၊ စိ၊ အဝေးနပ်၊ ချွမ်စားရင်၊
တိုင် တကာ၊ ဇီဝကရီ -

“ နီမွေးဘုရားထူးယို ရဟန်၊ အင်းကားမိုင်၊ ပါ၊ မွေး၊ မွူးရပ်၊
ခွေသွဉ်း အီးလောင်၊ ကပ်သွမ်၊ မွေးဩ ”

“ ရဟန်၊ တဲ အင်းအပါ၊ ငတ်၊ ရှာ၊ ကွဲးထွေး၊ စူဠပန်းနပ်၊
ဉာဏ်းထွိုင်၊ မွေးစွဉ်းထာ၊ တရားတဲ တလ၊ တမ်း၊ ပင်၊ ပါ၊ မွန်းဒွမ်
မွေးနပ်၊ ပင်၊ ငါ လစ်၊ ရှာ၊ ကွတ်၊ ဆီကွတ်၊ ပါ၊ ငါလိုင် ” ဒေါ့၊ စွဉ်းဒျား
နဲဉ်းနောင်။

စူဠပန်း ကတိန်းဟွန်ငေါင်းနပ်၊ တိုင် -

“ နီဝေးပယ်းလဲဉ်းသွဉ်းခွေ၊ ရက်တမ်းဒွမ်ခွေဒျားရင်၊ ထွက်
သိုင်၊ တွမ်လမ်း၊ လွှားနမ်းလူးတန်း၊ အကျိုးအင်းလဲဉ်းက ထွာရဟန်၊
မကောင် ” ယူးစွဉ်းနဲဉ်းနောင်။

နဲဉ်းမွူးရောင်၊ ထွိုင်၊ စောင်း၊ မွေးဘုရားအုံပေါင်းကောင်း
ကျောင်၊ တခါ၊ ငွါထူး၊ စူဠပန်းကျွေထေ၊ တရေ၊ ကွဉ်းတော့၊ မွေး
ဘုရားစွေ၊ ရီး -

“ တပဲ့၊ ပေး စူဠပန်း - နာ၊ ထန်းစပ်၊ အီးလွေ၊ မိုင်၊ ဟောင်း ”

“ ဩမွေး - နီဝေး ဝါးသိုင်၊ ခွေသွဉ်းတိုင် ခွေသွဉ်းအီးထွက်

သင်၊သွေးလမ်း ပေးသြ”

“ တပဲ့၊ပေး ဂူဥပန်း - သီဝေး ဝါးထန်းနားနောင်၊ နားမ လွှဲလင်းတင်းခွေအီ၊ သီဝေးဝါးသင်၊တဲ့ သင်၊မွန်း၊ ထွက်သင်၊ လမ်း မာ၊ကဲထမိုင်၊ နားပိုင်စင်၊ခွေထျ၊ဒျား၊ အုံထေ့ဟေ့၊ခွေယို၊ လွှဲယိုဟိုင်း တပဲ့၊ပေး၊ ခွေဖေးနား၊ ကမ္မဋ္ဌာန်၊ယို”

ဗွန်ထိုဗွေးဘုရား၊ ဟဲ့၊လွေ၊ ဗွေးဘုရားကျောင်း၊ ဂန္ဓကုဋိဝှို၊ ထွင်းခွယ်၊ကွင်း၊ ဗွေးဘုရား၊ ဖန်ဆင်၊ခါ၊ဖေး ဖောက်ဝါးဗွာပေး တဖျူ၊ ထွေတင် -

“ရွှစ် - ‘ရဇော ဟရဏံ-ရဇော ဟရဏံ’ နှိုင်းနှင်၊ယင်၊ ဂူနီပင်တဲ့ နူးနီးပါ ဖောက်ဝါးပေးဗွာယို၊ အုံကိုင်သေ၊ဗွော့၊ယိုနော” ဗုဒ္ဓေါဗွေးဘုရား၊ မိန်းခါ၊နှိုင်းနှင်၊ထွေတင် အွဉ်ရဟန်း၊သံဃား၊ ကျွ၊ သင်၊ခန်းဒျား တကားဖီဝကလမ်းနောင်၊သွေ။

ဂူဥပန်းနှင်၊ ရွှစ် ‘ရဇော ဟရဏံ-ရဇော ဟရဏံ’ နူးနီး ဖောက်ဝါးပေးဗွာ၊ အလင်းပေါင်၊ ကထင်းအာတွေ့၊ အနီစွဉ်ဏ်း ပေါးစွေ၊လွှဲနှိုင်းယို -

“ဖောက်ဝါးယို နှင်၊ဟွင်းနှင်၊ စင်ဗွာပေးဒျား၊ ကွပ်ခွေနူးနီး အာဝါးတင် ဗွန်ဒွမ်နောင်၊ဟွင်း၊ နူးယထို၊စွဉ်း၊ သခါရတရား၊ဖုံး နောင်၊ အသေး အမယ်၊အိုင်ထင်းမွေ့ဟွေ့”

သေမွေးဉ်ဏ်းတိုင်၊ ထီးလို့ အထွာအကိုင်နောင်၊မ၊ ထွာလ၊ စွဉ်းဒျား ရဟန္တာဗွေးမျတ် ဖီဝက တိန်းအီးကပ်သွမ်၊တင် ဗွေးဘုရား၊ ရီ -

“တကားဖီဝက - အျိုးကျောင်းသူ၊ ရဟန်း၊အင်းကိုင်နေ

(၂၆) ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရျာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမိုင် (၁)

မွေးတင်းနဲ့”

“အိုးကျောင်းသူ၊ ရဟန်း၊ အဲဒီထောင်းဒွမ်ပွေးသြ” အဝေး
မဟာပန်း၊ လောင်းတောစွဉ်းနဲင်းနောင်၊။

နီပွေးဘုရားရိုး -

“ဇီဝက - ရဟန်းအောင်းနေခွိုနီး”

“ပေါးနောင်တဲ ယို ပါးနောင် - အိုးကျောင်းသူ၊ ရဟန်း
အောင်းနဲ့ - အဲဒီထောင်းနဲ့ ထင်းထွေးစံးမွိုင်” ဇီဝက ထွဉ်းနဲင်း
နောင်တဲ ပါးတဖြာထင်းထွေး။

စူဠပန်းတဲ မာကျားပသားစွဉ်းတစိ၊ အဝေးရိုး - ‘ရဟန်း
အဲဒီထင်း’တဲ၊ အင်းဒျားအကျောင်း ဖေးနေအဝေးကသေ၊ ထေစွဉ်း
အတံးရိုး၊ ဖန်ဆင်းထိုးစွဉ်း ရဟန်းအပါးတရေ၊ တသီးလင်းတသီး
လေ ပွေထံစွဉ်းကျောင်း။

ယဟန်းသားနပ်၊ ဆဲသင်္ကန်း၊ ယင်ဟန်းသားနောင်၊ စုမ်း
သင်္ကန်း၊ ယင်ဟန်းသားနပ်၊ ပြန်းလိတ်၊ တပါးတွမ်းတပါး ထာမာ
အွဉ်းဗွန်ပီတင်းလို့ဝင်၊ ပါးကထင်းထွေးသားနပ်၊ နဲစံသဲင်းချာထွေ
တွေ့၊ သဲင်းဒေါ့နယ် ဇီဝကနဲင်းယို -

“ရဟန်း အောင်းပွေစွဉ်းကျောင်း ပွေး”

တိုးနောင်တွေ့၊ နီပွေးဘုရားရိုး -

“ရဟန်းကမဉ်းဒါး စူဠပန္နကနပ်၊ ပွေးဘုရားဟဲ့’ ရိုးနဲင်းနောင်
နော”

ပါးနောင်၊ တိန်းလွေပင်နဲင်းနောင်တွေ့၊ -

“စူဠပန္နကနပ်၊ ခွေယိုသွေ၊ စူဠပန္နကနပ်၊ ခွေယိုသွေ” ကား

ကအဝ်း အပါ၊တရေင်နဝ်၊ ရိုးစွဉ်း စူဠပန္တကလွဉ်းလွဉ်းတင် ပါနဝ်၊ သင်၊လဝ်းချာ ပွေးဘုရာ၊ ပွေးဘုရာရိုး -

“အပါ၊ ကဒေါ၊ရီးရီးဝင်၊နဝ်၊ လော၊ထွို၊ခါ၊ အစူနော”

လွေ၊ပင်၊ဖျင်တလဲင်း၊ ကဒေါ၊ရီးရီးတပါ၊ တိန်းလော၊ထွို၊ခါ၊ အစူနဝ်၊မ၊ အလင်ဖေ့ဗိတ်လို့၊ တွိုးနဝ်၊မ၊ ပင်၊သင်၊လ၊ သွံ၊သွမ်၊ ထွို၊နောဝ်၊ခါ ပွေးဘုရာ၊ ထွဉ်းစူဠပန္တက ဟော်၊တရာ၊။

နဲင်းစွဉ်းချင်းသေ့၊ဖြေင်၊ထာ၊ ဟော်၊တရာ၊ချက်ချက်၊ သံ ဖုံးပိဋကတ် ကွယ်သတ်ဖွမ်၊ဖမ်၊ စွမ်၊စမ်၊လို့ထံစွဉ်းချာ၊ ဟော်၊တရာ၊ ထွို၊ယောဝ်း ပွေးစောင်းဘုရာ၊ ငတ်၊ချာ၊သံယာ၊ ကျွ၊သင်၊ခန်းချာ၊ ကျောင်း၊။

နဲင်းမွူးရဝ်၊တွေ့၊ ရဟန်းသီးဖုံး အံ့ပြိုးဒေါ၊လွနဲင်းယို-

“ စူဠပန္တကနဝ်၊ဟွေး အဝေးသွဉ်းဖေး ဂါးထားပေးတပုဒ်လွှမ်း နဝ်၊ ညပဉ်လစ်၊လာ၊ တဂ္ဂါငါးတင်း၊ တွိုးစဝ်းဘုရာ၊ပွေး သွဉ်းဖေး တဆင်းချာ၊ ထွာစွဉ်းရဟန္တာနဝ်၊ဟွေး၊ လိတ်တဲဒါးမွေးစွဉ်းထာ၊ ပွေးဘုရာ၊ဉာဏ်းအား အံ့ဖြားမွေးစွဉ်းထာ၊ ”

“ရဟန်းသီးဖုံး - သီအံ့ပြိုး ဒေါ၊ထမိုင်၊”

“ဒေါ၊ချာ၊ နီပွေးဘုရာ၊ မာ၊ဖေးစူဠပန္တကခရာ၊ ပွေးဩ”

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး - စူဠပန္တကနဝ်၊ ကွပ်ခွေတင် ဘဝယို နဝ်၊ လ၊အာတရာ၊၊ ဘဝဇာတ်ရီးနဝ်၊ ကွပ်ခွေတင် လ၊အာဥစ္စား ထွာဗားသဌေး”

“ထွာလွဉ်းဗား နဲင်းမိုင်၊ပွေး၊ ဟော်၊နယ်ဖေး နီသွဉ်းသီးမျိုင်
ဩ”

(၂၈) ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမုဲင် (၁)

ရဟန်းပေါင်လောင်းထန်း တောင်ပြန်းနဲင်းနောင်တဲင် -
မွေးဘုရားဟော်နယ်ချာ စခါဘဝ လယိုအတိုင်းသွေ။

စူဠသေဋ္ဌဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထု (ဘဝဇာတ်ကဓိး)

အိုးစခါ ဗားရာဏသီးခမ်း ဗျဟဒတ် အဝ်းထွာခွန်အတွင်၊
ဘုရားလောင်းနဝ် ထွာသဋ္ဌေမျိုး၊ အမဉ်းဟဲ့ “ စူဠသေဋ္ဌ ”၊ ပညား
သိုလို့ဒါး လိန်းမားလက်လဲဉ် ပေါးပြဉ်အတိတ် နိမိတ်ဟော်ဒါး။

တဖူးခါး ထီးယူးသီ၊ ထွားကီနက္ခတ် ဟော်ဖတ်နဲင်းယို-
“ လိုးမဉ်းသူးသေထာနဝ်၊ ထူးယူးသီယို ခွမ်းပိုမာလွှးနမ်း၊
လိုးခမ်းထွာခွောင်သဋ္ဌေ ”

ကဒေါလွေ့ငမ်းယို ပါနိုလို့ကေန်တဖြာဟွန်လ၊ ထူးယူး
ယူးသီ၊ အီလွေ့ဆေ့ထွူခါ စာဖေးညေးသား၊ တကားတောင်း
လ၊ တခြက်၊ ဖြေတောတောင်းလဲဉ် တခြက်တား၊ ဆေ့တောင်း
လဲဉ်ထီ သော့ထီဖျိုင်ကို ရော်ပသားတွမ်း ထီတစ်။

စာကဝ်းသား အောင်းတခြာကိုလွဉ် ဟိုးခိုးမွေးစွဉ်းထီတဲင်
ဝွေ့ဖေးအွေ၊ ဝင်ဖေးတောဝွေ့ကဝ်း တဖြာတသဲဉ်တသဲဉ်၊ စာ
ကဝ်းဖုံးနဝ် ဖြေအီယင်းတောင်းလဲဉ်၊ ကွဲညည လွေ့တိုးကဝ်းခြံ၊
လအာသဲဉ်ကဝ်း၊ အဝ်းနဝ်တဲင်စာ၊ ပေါးညတဝ်းခြာ လရွဉ်သွစ်၊
ဗီး။

တိုးတနီတော့ တလီမာသန် ဥယျာဉ်းခြံကို သောင်းပင်
အော့အာတန်၊ ဝွေ့လွေ့ဖျိုးဖေး၊ မာတောသိုး၊ စာဖေးဖို့ဖျိုင်သား

လ၊ရွှင်တဆီသူဗီး၊ စာသိုးစာဖွိုင်၊ စာသေဆား စတင်နဲင်းနပ်၊
တွေ့၊ ကွဲရော့ငါငါ လစ်၊လာအကို လ၊စွဉ်းရွှင်တသိန်း။

ကေ၊ဇူတင်းငါးသဌေ၊ ကဟော်၊နယ်ဝွေ၊နပ်၊တင် ဝွေ၊လွေ၊
ကွဉ်းတော့၊သဌေ၊ ဝွေ၊ခြိုင်းနယ်ပါ ဝွေ၊ကထုမ်းကျမ်း၊ ရွှင်ခရား၊
သဌေ၊သဘော်၊ကျငါးတင် -

“မောင်း - နာ၊နောင်၊ ပိုမိနဲ့၊ ခိုပင်းနဲ့”

“ခိုပင်းဗျားဩ”

သဌေ၊တဲ့ ဟဲ့၊လွဉ်စွဉ်း အပိုမူးဗွာ၊ အပ်တငါစွဉ်းဝွေ၊၊ ဂူဠ
သေဌိသဌေ၊ တိန်းသီထို၊နပ်၊ခါ ဝေင်၊ကိုနပ်၊ ဝွေ၊ထွာသော့၊တော
စွဉ်း သဌေ၊တဖြာ။

“ယူးသီတဗား မာ၊အရင်၊ လစ်၊လာအတွင်၊ မျတ်တသိန်း၊
လ၊ငါစေ၊စိန်း၊ ထွာသဌေ၊” ရှိ၊ဗားနဲင်းနောင်၊သွ။

ဂူဠပန္တကနပ်၊ မော့၊နပ်၊ခါ ထွာသဌေ၊တပဲ့၊ (စာယူးသီ)၊
ဘုရားခွေယိုနပ်၊ မော့၊နပ်၊ခါ ထွာသဌေ၊ “ဂူဠသေဌိ’နပ်၊အကျောင်၊
ပေါင်၊ချာဇာတ် နဲင်းနောင်၊သွ။

ဂူဠပန္တက ကလ၊မဂ်ဖိုလ်း အကျောင်၊

ဂူဠပန္တကနောင်၊ မော့၊လဲင်းစခါ ထွာဗားဖို ခွန်တပါ၊၊ လယ်း
ထွားလေပ်ဝေင်၊တွင်၊ ကတောင်လောင်း တသို၊ထန်းရီးလင်၊တင်
တွမ်းဖေါက်ဝါးဗွာဒွတ်၊ထို၊ အတသို၊၊ ထွားဖေါက်ဝါးတဗော့၊လဲ့၊
ထို၊တွေ့၊ -

(၃၀) ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရျာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမိုင် (၁)

“ဖောက်ဝါးယိုနပ်၊ ကွပ်တသို၊ ဟားတွေ့၊ တဟေးလဲ့၊ ထို၊ သခါးရမျို၊ ယို တသေးမယ်၊ တောင်းကွေး”

ငွေသ၊ ကိုနောင်၊ အနိစ္စသညား (တသေးမယ်၊ တောင်း ထာ၊ သေ) နောင်၊ ပေါးဆောင်းဟးဖို၊ အဋ္ဌိဟောင်ယို ကွပ်ပွိုးလ၊ သေ၊ နှိုင်းနောင်၊ သွ။

အဋ္ဌိဟောင်ယို ဗွန်ထိုဗွေးဘုရာ၊ ဉာဏ်းတရာ၊ သေထွေ၊ နောင်၊ မ၊ ဖန်ဆင်၊ ဖေး ဖောက်ဝါးပေးဗွာ၊ အွဉ်းထွေးချာ အနိစ္စ၊ ကံးလီ၊ ကံးတသာပေါင်၊ ဝင်၊ အားတလာနောင်၊ မ၊ ထွာလ၊ စွဉ်း ရဟန္တာ၊ နောင်၊ သွ။

ထွားသွဉ်ဟော်၊ ကျပ် ဂူဠသေဌိဇာတ်ယိုတင်
ကလ၊ အီ သတိ၊ ကလ၊ အီပညား၊ ကလ၊ ဒါး
ထာ၊ သေတရာ၊ ဖုံးနပ်၊ -

၁။ ပေါးကျွိုက်မွေးသွ။ လို့ဝင်၊ နောင်၊ အဆင်းအရန်း ယူးတမ်း၊ သွဉ်းခန်းတဲ့ယင်း တေးလမ်းချားအကျောင်၊ ၊

၂။ ပေါးဒေါ့တယွိုဝင်၊ ပေါးသဲ့သွမ်းဝင်၊ နပ်၊ ဝဋ်တွပ်ချာဒါး၊ အကုသိုလ်းဝဋ်ကံး ခံးဟး အကျောင်၊ ၊

၃။ သခါးရဓမ္မ အနိစ္စသညား (ကသေနား ထာ၊ တသေးမယ်၊ တင်း) နောင်၊ လ၊ နွောင်၊ အီ မဂ်ဖိုလ်း အကျောင်၊ ၊

၄။ (ယူးသီတဟး) ဆော့ငါးအရင်၊ သွင်၊ ဖွီလ၊ တမ်း၊ ထုမ်းကျုံး မဉ်းဒါးနပ်၊ ခြွေခြားနွောင်၊ ချား အကျောင်၊ စတင်နှိုင်းနပ်၊ ဖုံးသွ။

ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမိုင် (၁) (၃၁)

စုဋ္ဌသေဋ္ဌိဇာတ်ကဗျာ

- ၁။ သဋ္ဌေပိုမူ - သွဉ်းထူးထို၊ ဟး
လွှားဖွါလင်၊ ဖေး - ပိုပေးနီဖြာ၊
ဖူးဉာဏ်းထွိုင်၊ မွေး - အဝေး ရဟန္တား
ဘုရားဗွေး - ဟော်၊ ဖေး အိုးစခါ ။
- ၂။ လောင်တေားစခါ - သဲင်ထွာဖိုဗား
သဋ္ဌေတန်ဟွေး - ယံမွေးတဖြာ၊
နီရင်၊ ယူးသီ - ခြွေအီ ချမ်သာ၊
ခိုဗင်းပေး - အပ်ဖေး ပိုမူးဗွာ ။
- ၃။ ပေါးကျိုက်သန်မွေး - သွဉ်းဟွေးမယူး
သွမ်ဝင်အတား - ဝဋ်ဗားချာသူ၊
ယူး အနီစွ - ဒုက္ခကင်းခြူး
စုဋ္ဌဇာတ် - ဟပ်မတ် စနပ်သွ ။

စုဋ္ဌသေဋ္ဌိဇာတ်ဝတ္ထု ထွေယိုသွ။

* * * * *

(၃၂) ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမိုင် (၁)

၅။ တဏှာလနာဠိဇာတ်ဝတ္ထု (ပစ္စုပ္ပန်၊ ဘဝယိုဒါ)

နီဗ္ဗေဒဘုရား သတင်းသို့၊ အင်းအုံ သာဝတ္ထိခမ်း ဇေးတဝှန်း
ကျောင်းကိုအတွင်း ပျိုင်းပျိုင်းတွင်း “ လာလုဒါယီမထေရ် ” တင် ဟော်၊
ဟား “ တဏှာလနာဠိဇာတ် ” ယိုသွ။ ။

အတွင်းနဝ်၊ ကားလ မလ္လခွန်ပို “ ဒဗ္ဗမထေရ် ” ယိုနဝ်၊ အင်း
ချွမ်သံဃားစားရင်း၊ လာလုဒါယီမထေရ်နဝ်၊ ပို့မဲ၊ ယလင်းလင်း
တနု၊ သွမ်းဟပ်၊ ယလင်းလင်း တနု၊ သွမ်းညး၊ မှိုတနု၊ သွမ်းညး
နဝ်၊ လွှပ်မားတရောင်ထား၊ ကပို့မဲခင်းလမ်း၊ “ မာမဲနဝ်၊ ဒါးဒျား
ဒဗ္ဗလျှမ်းနဲ့၊ ခွေတဲ့ မာဒါးဒျား ” ဒေါ၊ မားနုထားနဲ့၊ နောင်။ ။

ဗ္ဗေဒဗ္ဗနဝ်၊ လွှေဟွန်ငါး ငမ်းခါးနဝ်၊ တင် ထွင်းစွင်းဒျား လာ
လုဒါယီ ချွမ်စားရင်း၊ မာမဲ၊ လာလုဒါယီ ကထွိုင်းမာမဲနောင်၊
တပျို့၊ ကွင်းမား၊ ဒါးတမ်းတစိ၊ စိတင် စင်ပေး သျင်းပေးဖုံး လွှပ်ပြီး
ဝါးထို၊ ရှိလွှေခိုင်းယို -

“ လာလုဒါယီ - နီဗ္ဗေဒကထွိုင်းချွမ်စားရင်းနဝ်၊ နီလာဘ်
ယွမ်းလို့၊ မဲစားရင်းမား၊ နီဗ္ဗေဒမာတဒါးတမ်း၊ အုံမျှန်းယိုကို ထန်း
ထို၊ သေ့လှဲလှဲ ”

တိန်းဝါးထန်းနဲ့၊ နဝ်၊ တင် လာလုဒါယီခံးတမ်း၊ အာငမ်း
လို့ဝင်း၊ သင်းစွင်းညှက်၊ ညှက်၊ ညှက်၊ ညှက်၊ နီဗ္ဗေဒဘုရား ဟွန်
လ၊ နဝ်၊ မ၊ ရှိ ဗ္ဗေဒအာနန္ဒား၊ ဗ္ဗေဒအာနန္ဒားလမ်းနယ် အကျောင်း
ခရား။ ။

“ အာနန္ဒား - လာလုဒါယီနောင်၊ မာယွမ်းထိုဝင်းလာဘ်

ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမိုင် (၁) (၃၃)

ဇာတ်ယိုလျှမ်း၊ တမ္ပေးတင်း၊ ဘဝရီးစခါတဲ့ မာယွမ်းဟးဖိုလဲဉ်း
ဝင်၊ လာဘ် နေနေ”

“မည်သေငါးဗွေး ဟော်၊ နယ်ဖေးမွိုင်ဩ” ငင်းခေါငါးသား
ဗွေးအာနန္ဒာ၊ တောင်ပြန်းတင် ဗွေးဘုရာ၊ ဟော်၊ ကျာ၊ နယ်ချာ
စခါဘဝ လယိုအတိုင်၊ သွေ။

တဏှာလနာဠိဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထု

အိုးစခါ ဟးရားဏသီးခမ်း ပျဟ္ဗဒတ် အဝ်းထွာခွန်အတွင်း
ဘုရာလောင်နပ်၊ ထွာခွန်လိုအမတ်၊ ဖျတ်ဖေးဝင်၊ တဠိ၊ စာအို၊
ဘုရာလောင်အမတ် ဖျတ်ဖေးမဲဉ်းမဲဉ်း ထို့က်ထို့က်တင် ခွန်လော
ဘတန်နောင်၊ ကျိုက်တောင်း။

ချ၊ ထို၊ ဘုရာလောင်၊ ပြောင်တောတဖြာခေါ်၊ ပါ၊ နပ်၊
ဒါးတောင်း ထမိုင်၊ မိုင်၊ ပါ၊ ခိုမွိုက်နပ်၊ ထို့က်ရာ၊ ဖျတ်တင်း၊ ဖျတ်
ပေါ်၊ ပေါ်၊ ပယ်၊ ပယ်၊ တင် ခွန်လောဘတန်နောင်၊ ကောဖြေ။

တိုးတလင်း အဝ်းဥတ္တရာပထလွဉ် သေကျွန်းသယ်သား
နပ်၊ လွဉ်စာသေ အဟးငတ်၊ ရှာ၊ သေဦးနပ်၊ ပါ၊ လို၊ မွိုက် ဖျတ်ဖေး
ဟူတအဲပ်၊ ခိုးဒျား။

သေသားကေးနပ်တင်းတင် လွေထေ့ဘုရာလောင်၊ ထျ၊
ဒေါ၊ နယ်အခရာ၊ ကွီအကျုံးဉာဏ်း၊ ဟဲ့လွဉ် ပါ၊ မွိုက်နပ်၊ တွေ့၊
ဖေးထို့က်မွေးစွဉ်းလာဘ်၊ ထွဉ်းဆုံ၊ ဖျတ် ဟူတအဲပ်၊ ခိုးဦး၊ ဝွေရိုး
“ဒေါ၊ ဖေးဒျား” တဲ့ အားမခံ၊ သေးချားနဲဉ်းနောင်။

(၃၄) ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမိုင် (၁)

လွေ့လွေ့ခွန်ငါ၊ အမူအမတ် ပရိသတ်ဖုံး လွှဲပြုအာလဲဦး၊
သေကွဲနိုးသယံးသားနောင်၊ လောင်းခွန်နဲဦးယို -

“ဩဗွေ - နီသွဉ်းသီး သေအဟးငတ်၊ ရှာ၊ နှပ်၊ ထွိုက်တန်း
‘ဟူတအဲပ်၊ ခိုး’ ကရို၊ နှပ်၊ သေဟးလဲဉ်းသွ။ ‘ဟူတအဲပ်၊ ခိုး’ နောင်၊
ထွိုက်တန်းတကားမိုင်၊ ရီဖေးသွော့ နီဗွေလို၊ အငို၊ ဖျတ်သားနောင်၊
ဗွေဩ”

ခွန်ရီအလို၊ အငို၊ ဖျတ်သားနဲဦးယို -

“အငို၊ ဖျတ်သားဗွေ - သေအဟးငတ်၊ ရှာ၊ နောင်၊ ထွိုက်
တန်း တကားမိုင်၊”

“ထွိုက်တန်း ဟူတအဲပ်၊ ခိုး ဗွေဩ”

“ဗွေသွ။ ဟူတအဲပ်၊ ခိုးနှပ်၊ အငို၊ ထွိုက်တန်း တကားမိုင်၊”

တိုးနှပ်၊ တွော့၊ ဘုရားလောင်၊ ကဒေါ့၊ ကသွဉ်ခါ၊ အတိုင်၊
ပါ၊ လို၊ မွိုက် အွဉ်းထွိုက်တန်းနဲဦးယို -

“ဩဗွေ - ဟူတအဲပ်၊ ခိုးငို၊ နောင်၊ ထွိုက်တန်း ဝေင်၊ ကို
တဆီနီယူ၊ နှေး၊ ဝေင်၊ ထန်း ယူ၊ နှေးသွံချာ၊ ပါတွမ်း ဟးရားဏာ
သီး ခမ်းတန်ယို ဗွေဩ”

တိန်းရို၊ နဲဦးနှပ်၊ တွော့၊ လို၊ ဖုံးတဗ၊ စူ၊ ငရောင်စွဉ်းချားထာ။

“ဟော - ပါ၊ နှပ်၊ ဖျတ်အငို၊ ဒါးနား၊ တွမ်းနီခွန်ရားဇာတန်း
ဗွေစွဉ်းလို့ဝေင်၊” ပါ၊ တိန်းခြောင်လွင်၊ နဲဦးနှပ်၊ တင် ခွန်နှပ်၊ ဝေင်၊ သ၊
ဗွေစွဉ်းချားဝေင်၊ ချ၊ လင်၊ ချာ ပါ၊ နောင်၊ အရား၊ ဒင်းချာယင်းချား
ဘုရားလောင်၊ အမတ်။ လာလုဒါယီနောင်၊ မော့၊ နောင်၊ ခါ ထွာပါ၊

ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ရု၊ငတ်၊ဆီ) အမိုင် (၁) (၃၅)

လို၊မြိုက်၊ ဗွေးဘုရားနပ်၊ ထွာအမတ်လို၊ဒါးနောင်၊ အကျောင်၊
ပေါင်၊ချာဇာတ် နဲင်းနောင်၊သွ။

ထွားသွဉ်ဟော်၊ကျပ် တဏှုလနာဠိဇာတ်ယိုတင်
ကလ၊အီ သတိ၊ ကလ၊အီပညာ၊ ကလ၊ဒါး
ထားသေတရာ၊ဖုံးနပ်၊ -

၁။ ထင်းတန်ချာနမ်း၊ အွဉ်းဒါးနမ်းတင် မဉ်းနွဲ့မာ၊ အများကိစ္စ
နောင်၊ အများသွဉ်မံ၊တောင်၊ အများဝါးထန်းခြင်ဒါး
အကျောင်၊ ၊

၂။ မာ၊တရာ၊ရာမ၊ အများနပ်သက် ထောက်ခံးအကျောင်၊

၃။ ပေါးမာ၊ထား၊ တရာ၊တောင်းနပ်၊ အများကျိုက်တောင်း၊
ထောက်ခံးတင်း အကျောင်၊ ၊

၄။ လောဘမဉ်းတန်ငါးတဲ့ လ၊ဆွေ၊ဒါး၊ တရေးကွဲင်မာ၊
အကျောင်၊ - စတင်နပ်၊ဖုံးသွ။

(၃၆) ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမိုင် (၁)

တဏှာလနာဠိဇာတ် ဝတ္ထုကဗျာ

၁။ မထေရ်ဒဗ္ဗ   -   ယံကျခွါမ်ဒါး
စားရင်၊ ဗို၊မဲ   -   မွေးတဲ ကမာ၊
လာလုဒါယီ   -   နှင်အီကွင်မား
ဘုရားဗွေး   -   ဟော်၊ဖေး အိဉ်းစခါ ။

၂။ လောင်တောအမတ် -   ငိုဖျတ်ထွာဟး
မာတရာဖေး   -   ရိုးသေးအမျာ၊
တိဉ်းပါ၊လို၊ခွါက်   -   ငိုထွိုက်မဒါး
ခွန်ဒင်မား   -   ခံးဟး လျားမဲ့ငါ ။

၃။ အမျာကိစ္စ   -   လိုကျမာဒါး
ထင်းတန်ချာနမ်း   -   လိုညှမ်းနို့မာ၊
ဒါးတမ်းမစို့၊   -   တရွှ်ကွင်မား
တဏှာဇာတ်   -   ဟင်မတ် စနပ်ပါ ။

တဏှာလနာဠိဇာတ်ဝတ္ထု ဝျှယိုသွါ။

* * * * *

၆။ ဒေဝဓမ္မဇာတ်ဝတ္ထု (ပစ္စုပ္ပန်၊ ဘဝယိုခါ)

နီဗ္ဗေဒဘုရား သတင်းသွားအံ့ ဇေးတဝှန်းကျောင်းကိုအတွင်း၊
ပွိုင်းပွိုင်းတွင်း “ရဟန်း၊ခြေတပါး” တင် ဟော်၊ဟေး “ဒေဝဓမ္မဇာတ်”
ယိုသွား။

အံ့သာဝတ္ထိခမ်း ပါ၊ခြေတဖြာ၊နဝ်၊ အမာကတိန်းသီထို၊နဝ်၊
ထင်းပိုင်ရဟန်း-တဲ့၊ ပါ၊ခြေနဝ်၊နဝ်၊ ပိုင်သွားရဟန်းတဲ့ နမ်းအတွက်
တား ပွေ၊ခါ၊ကျောင်းတလင်း၊ မာ၊မေးဖါးဆောင်၊ မာ၊တမြို့၊ခန်း၊
ထွေးခါ တမြို့၊ခန်းကိုနဝ်၊ ထောပတ် ဟူ-စတင် တမြို့၊ဖုံး ဗွေးဗိတ်
သော့စွန်းချား။

ပါ၊ရဟန်း၊နဝ်၊ ပိုင်ရဟန်း၊ထွေးတဲ့ ဟဲ့၊ထင်း အသွင်းဖုံးတင်
ကမည်အံ့၊ ကမည်အွ၊အတွင်း၊ ထွင်းခွိုးထွေးတွေ့၊ အံ့အံ့၊ အံ့ဟပ်
ထာ၊ ပရိက္ခရာတဲ့ အာမေးစွန်းထာ၊ မွူးဟာခိုးနဝ်၊ ပိုင်သင်္ကန်း၊
တမျိုး၊ မွူးယာခိုးနဝ်၊ ပိုင်သင်္ကန်း၊ တစားခေါ်၊ အံ့ခေါ်ချားဝင်၊။

တိုးတနီ၊နဝ်၊ ထူးသင်္ကန်း၊ ဟံထာ၊ဒါ-စတင်နဝ်၊ဖုံး အွင်း
လိုပြုံးပြင်း ကျောင်းတလင်းကိုအတွင်း၊ အာဂန္တုကရဟန်းဖုံး အောင်
ကျောင်းတခြာကိုဖျော်လွှဲ၊ တိန်းလွှဲထီးတွေ့၊ ရီစွေး၊နဲ၊နဲ-ယို-

“သင်္ကန်း - စတင် တမြို့၊ဖုံးယိုနဝ်၊ ပါ၊ပိုင်၊တမြို့၊ဖုံးဟောင်း
ဗွေး”

“ခွေသွင်း တမြို့၊ဖုံးလွှဲလွှဲလွှဲ”

“အာဂုဏ္ဏ - သြဗွေးပေးဟေး၊ နီဗ္ဗေဒဘုရား ဖေးခွင်းချား

(၃၈) ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရျာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမိုင် (၁)

သင်္ကန်းပိုင် သင်္ကန်းပွိုင်း သင်္ကန်းကုဋ် ယိုသွံဖျူလွှမ်းမွေးတမ်းနဲ့၊
နီဗွေးနဝ်၊ အံ့သားသနားကို ပိုင်သွူရဟန်းတဲ့ အွဉ်းအာမွေးစွဉ်း
ပရိက္ခရာနဲ့ယို၊ လွဉ်ယိုဟဲ့င်း၊ နီဗွေးယို ပသာဗွေးဘုရာ၊ ထျမ၊
လ၊”

“ပွီးထမိုင်၊ သီဟဲ့လွဉ်ရဟန်းယို”

“ဩဗွေး - ရဟန်းယိုနောင်၊ အွဉ်းအာမွေးစွဉ်း ပရိက္ခရာ
ဗွေးဩ”

“မွေးနေဟောင်း ရဟန်း”

“မွေးဗွေးဩ”

“ရဟန်းဟွေး - ပွီးထမိုင်၊ အွဉ်းအာတို့တမြို့၊ ခွေရိုးမဉ်
လ၊ ဆွေ၊ ဆွေ၊ ငါ၊ အဝ်းနဲ့မိုင်တဲ့ ကျို့သ၊ ဗော့ကားနဝ်၊ ပေးငါ၊
အံ့ယေန်ယေန်တေ့တေ့ထာ၊ အားထုတ်မွေးမွေးဒျားသွော့တရာ၊
ခွေဟော်၊ ခါ၊ ဒျားနဲ့နောင်၊ မွေးတောင်းနဲ့”

ရဟန်းနဝ်၊ နဝ်၊ တိန်းဟွန်နီဗွေးဘုရာ၊ ငေါင်းနဲ့နဝ်၊ တင်
သ၊ လျားထာ၊ တော့၊ လွင်းထိုင်းစော့၊ အံ့တနွောင်း၊ ငေါင်းထိုစွဉ်း
သင်္ကန်းပိုင်၊ အောင်းကိုင်စွဉ်း သင်္ကန်းပွိုင်းလွှမ်း။

“ယို၊ အီးကျင်သွူနဲ့ယို” အမာ၊ မောင်း၊ အရိုးမောင်းထာ၊
နဲ့နဝ်။

တို့နဝ်၊ ခါ နီဗွေးဘုရာ၊ မဉ်ကယ်းချစ်ငါး ရဟန်းနဝ်၊ တင်-

“ရဟန်းဟွေး - နာ၊ နောင်၊ အွီးစိုးရီးခါ ထုမ်းဟာဖို ဟီရီ
ဩတ္တပ္ပ (ထာ၊ ဝင်၊ သ၊ - ထာ၊ ငမ်း) တရာ၊ နီပါ၊ မွေးတမ်းနဲ့၊ နာ၊
အဝ်းထွာ ဘီလူ၊ တွင်၊ ထုမ်းဟီရီဩတ္တပ္ပတင် အံ့ဖိုတခြာကို တဆီနီ

ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ရုာ၊ငတ်၊ဆီ) အမည် (၁) (၃၉)

နေင်းပဉ်နပ်၊ မော့နပ်၊ခါ အံတခြာကို ထွာလယ်းကျွဲ၊ ဘီလူးမဉ်း
တဲ့ ထုမ်းနေက ဟိရီသြတ္တပ္ပတရာ၊ နာနပ်၊ ယိုခါ အံဘုရာသား
သနားတော့ကို လိန်၊ဗွင်သွူရဟန်၊ နဲင်းယိုထင်းဟ ယိန်းအင်းလို
ထုမ်းတရာ၊ နာနပ်၊ ယိုခါ ‘ဟိရီ-သြတ္တပ္ပ’အွဉ်းချ၊ ဝင်းသ၊ငမ်း
တင်းဝင်း၊ ပွိုးထမုင်း အံထွိုင်းတနွောင်းကြောင်း၊ အံလီ၊တိုးထား
ပရိသတ်လစ်ပါ၊ ဆုငါဟောင်း”

တိန်းဟွန်နီဗွေဘုရာ၊ ငေါင်းနဲင်းနပ်၊တင် လော့ဗွင်ယင်း
သက်နီ၊ ဟွန်ဝင်းသ၊ ဟွန်ငမ်းယင်းဝင်း၊ အံလင်းတရေရေ
ပိုင်းလွေယင်း နီဗွေဘုရာ၊ သံဃာအများ၊ တောင်ပြန်တင်
ဟော်ထန်းနယ်ချာ စခါဘဝ လယိုအတွိုင်းသွူ။

ဒေဝဓမ္မဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထု

အိုးစခါ ဟားရားဏသီးခမ်း ဗျဟ္မဒတ် အင်းထွာခွန်အတွင်း
ဘုရာလောင်၊ အံသန္ဓေ နင်းမိဖုရားတန် (နင်းတန်)ဟို့ကို၊ က
ထင်းလ၊ အလာတဆီလွှဲနပ်၊ လွူးဖွါလင်း ပိုခိုတဖြာ၊ ဖန်ခါ၊
အမဉ်း “ခွန်ပေး မဟီသ”၊ ဆိုင်းနပ်၊ ပိုခိုပေး အင်းဖျင်တဖြာ၊
ဖန်ဖေးအမဉ်း “စန္ဒကုမာရ”၊ ပိုခိုအဖြာပေး လွေဒါးစထားအရွယ်
နောင်၊ နင်းတန် သီထို၊ခန်းချားနပ်၊သွူ။

ခွန်နပ်၊ တော့လမ်းဖျင်တဖြာ၊ လွူးဖွါလင်း ပိုခိုပေး၊ ဖန်
ဖေးအမဉ်း “သူရိယ”၊ နင်းအဖြာဆိုင်းနပ်၊ အော့အံအွမ်းအံ ခွန်
တဲ့ဒါ၊ ခွန်တဲ့ရက်ငါး ပိုခိုပေး သူရိယနပ်၊တင် ရီနင်းနဲင်းယို -

(၄၀) ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမည် (၁)

“ ဖူးမူးနင်း - နာမည်လေးဆု၊ အမျိုးမဲ့၊ ဖေးနာ ”

“ တွိုးဆိုင်၊ ဆိုင်၊ မ၊ လောင်းချာ ပွေးဩ ”

နင်းနင်း၊ လက်နား၊ အံ့ပွေ့ချား အပိုတန်၊ အပိုအရွယ်၊
ကထင်းတန်တွေ့၊ လောင်းဒေါ့၊ ခွန်နဲင်းယို -

“ ဩပွေး - ပိုခိုပေးခါနင်း၊ နီပွေးအင်းဖေးဆု၊ ပိုခိုပေးနင်း၊
မည်အွဉ်းထွာငါးခွန်၊ ပိုခိုပေးနင်း၊ ဖေးသော့ ခွန်ဆု၊ အွဉ်းထွာသော့
ခွန် ပွေးဩ ”

ခွန်တန်ရိုး -

“ ခွေပိုခိုတန်နီဖြာ၊ အင်းထင်းသျှာ၊ နဲင်းမေးပြိုးနင်းဟွေး၊
နာပိုပေးနင်း၊ ခွေတဖေးနွှောင်းတင်း ခွန်အရား ” ဖက်၊ လှဲထိုးစွဉ်းချား
နင်းငေါင်းနဲင်းနင်း၊ ကွေးတွေ့၊ နင်းနင်း၊ ချော့တင်း၊ ဆင်းဆင်းကွီ၊
ရန်းသီရန်းပဲစ်၊ မွေးစွဉ်းထာ။

တွိုးတနီ၊ ခွန်ဟဲ့လွဉ် ပိုခိုတန်နီဖြာ၊ ဒေါ့၊ သေခါ၊ နဲင်းယို -

“ ပိုခိုသီးဟွေး - သူရိယပေးခါနောင်၊ နီဖိဖေးမား သီမွိုး
ပေးဆု၊ သူရိယသီးမွိုးနင်း၊ အထွဉ်းခွေဒင်းဖေး အပိုပေး ခွန်အရား -
တဲ့၊ ခွေဒင်းဖေးတောင်း၊ ဆင်းဆင်း ငေါင်းထန်း၊ အင်းရန်းသေး
သေးထာ၊ လို၊ မူးသီးယို တထီးလွဉ်တင်း အသ၊ ကို၊ မဲ့အကျိုး
တကိုင်ဒါ၊ ပိုခိုသီးမကောင်း၊ ပိုခိုသီး ထိုးလဲ့ဆောင်းသော့ယိုခါ၊
လွေအံ့သော့ တခြာကိုသူ၊ မူးရပ်တရူး ဖိမဉ်းအံ့ထောင်းခွဲမိမ၊
ပိုခိုသီးသဲင်ချာ၊ သဲင်ထွာသော့သော့ ခွန်နော ”

ခွန်တန်နင်း၊ ဒေါ့၊ ပအီးပအောင်းနဲင်းနင်းထွေတင် မဲ့ထိလင်း

ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမိုင် (၁) (၄၁)

ဟူး၊ နို့စုတ်၊ အပိုခိုကတူးထွါခါ အုံလင်ချာ ခွယ်တရွှါ၊ ပိုခို
နီဖြာတဲ့ ဝိုင်းထွါအဖါ ဆွတ်ချာခွတ်မဲ့ထီ၊ အဝ်းဟော်ကီလင်လ၊
ခင်းကာယွယွထွါထွါ၊ တကာနီကာ သွံကာ-အာကာ၊ ဖျော်လင်၊
ဟော်ငါ၊ တွါးနောင်ခါတွေ့၊ အဖူးပေးစွေးရီး -

“နီဝေးသီး အီးလွေမိုင်ကို၊ ဖူးခိုတဲ့ လွေလွဉ်း”

အဖူးပေးတဲ့ အဝ်းသေအခရာ၊ ဆီ၊ နှိုင်းမိုင်ဆီတဲ့ တလ၊
တင်း၊ လွေလွဉ်းနှိုင်းနှိုင်းချာ၊ အဝေးခိုနီဖြာ၊ တွါးလွေစွဉ်းချာ၊
ဟိမဝန္တာတခြာကို။

ဝွေသီးယို အုံပဆား သေင်းမွူးဆလ။

“ဖူးခို သူရိယ - နာလင်၊ တောင်ထီလှဲင်း”

သူရိယ တိန်တို့လင်၊ ထီထျာတွေ့၊ ခွဲစွေးစွဉ်း ဘီလူ၊
တဖြာ။

“ဟွေ ပါးနောင် - နာသေနေ ဒေဝဓမ္မဟောင်း”

“ဒေဝဓမ္မ - ကရိုနပ်၊ မွူးတွမ်းလာ နပ်သနယ်ဟွေး”

“မွေးတင်း၊ နာသေတင်း ဒေဝဓမ္မ အွဉ်းစွေးချာတင်းနာ၊
စွိုင်ခါထီကို၊ နာယို ခွေအီးအံး”

“ဖူးခို စန္ဒကုမာရ - သူရိယ မညဉ်းနပ်နဲ၊ နာလင်လွဉ်း
ဟင်း”

စန္ဒကုမာရတဲ့ ခွဲဖျင်ဘီလူ၊ ဘီလူရီဖျင် -

“ဟွေ ပါးနပ် - နာသေနေ ဒေဝဓမ္မဟောင်း၊ ဒေါ့နယ်
ခွေမွိုင်”

(၄၂) ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမဲင် (၁)

“သေအီ၊ ဒေဝဓမ္မကရီ၊ နောင်၊ တို့၊ ကွင်းနပ်ထင်၊ ခွန်နင်၊ ကဟဲ့၊ အရပ်လစ်၊ ဖွဲ၊ နပ်၊ သွဉ်သနယ်ဟွေး”

“မွေးတောင်း၊ နာ၊ သေတောင်း၊ ဒေဝဓမ္မ” ဘီလူးစွိုင်ကျ၊ ဆွမ်းခါ၊ ဖျင်။

ဘုရားလောင်၊ နပ်၊ အဖူးနီဖြာ၊ တိန်ညင်၊ ငါးတင်၊ ဝွေ၊ နမ်းထွင်းလင်၊ ‘ခွေဖူးဖုံးတဲ မော့ခွဲလဲဉ်း အန္တရာယ်၊ တမျိုးမျိုး၊ ချားရင်၊’ ယူးလင်၊ နဲဉ်းနပ်၊ တွေ့၊ လင်၊ ဧွေ၊ ခွဲ၊ မာ၊ တပ်၊ ထီးချား အဖူးသီး ခင်းခြောင်၊ ကလင်၊ လွမ်း၊ ခင်းခြောင်၊ ကထင်းချာနပ်၊ ထီးတပ် တင် ဆင်ဟပ်နု၊ သန်လျက်၊ ချမ်းဦး၊ အုံထွင်းတနောင်း၊ ထွားချာ ထွားငါ၊ တို့၊ နောင်၊ ခါ ဘီလူးရိုး -

“ဟွီး ပါ၊ နပ် - နာ၊ လွေ၊ ထာ၊ ကရွိုး၊ ပွီးထမဲ့င်၊ လင်၊ လူး တပ်၊ ထီး၊ အွေ၊ တပ်၊ ထီး၊ အံးတပ်၊ ဗိုဒီး၊ ကဉ်းချာ၊ တပ်၊ ကပ်၊ အပ်၊ အုံ ထွင်းခြင်တို့၊ ထာ၊ မာ၊ ထမဲ့င်၊ ဟောင်း”

“ပါ၊ သူ၊ တဲတဲ ဘီလူးချားရင်၊” ဘုရားလောင်၊ သေရိက္ခေး နဲဉ်းနောင်၊ တင် -

“ခွေဖူးခို ဝင်၊ နီနောင်၊ နာ၊ ဆွမ်းထိုးမွေးနေဟောင်း”

“မွေး”

“ပွီးထမဲ့င်၊ မဆွမ်းထိုးတို့”

“ဝွေ၊ သီး သေတပ်၊ ဒေဝဓမ္မက၊ မဉ်းသေ ဒေဝဓမ္မမ၊ ခွေ အဉ်းစွေ”

“နာ၊ မဉ်းသေ ဒေဝဓမ္မ-နဲ့”

“မဉ်းသေအီ”

ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမည် (၁) (၄၃)

“ ပေါးနပ်တဲ ခွေအီးဟော်ဖေးနာ၊ ကွဲးတွော့ ခွေတဟော့
ငါးနေ၊ ခွေလူးထီထွူမ၊ အီးဟော်ဖေးနာ ”

ဘုရားလောင်း ကတိန်းရိုးနဲင်းနပ်တဲင် ဘီလူးနပ် အွဉ်းလူး
ဖေး ဘုရားလောင်းထီ၊ သူးဖေးနံးသာ၊ ခြိုင်းသေးခေါင်းသေးချား
ထွူခါ ထွဉ်းအံ့သော့ ထာဒါကို၊ ဘီလူးယို ဘုရားလောင်းထွဉ်းအံ့
လင်၊ ဝွေခင်းထူး၊ ထွဉ်းနားရိုးရိုးသေးသေး၊ ဘုရားလောင်းဟော်
ဖေး “ ဒေဝဓမ္မ ” တရားနဲင်းယို -

“ ဟီရီ ဩတ္တပ္ပ သမ္ပန္နာ ၊ သုက္ကဓမ္မ သမာဟိတာ ၊
သန္တော သပ္ပရိသာ လောကေ ၊ ဒေဝဓမ္မာတိ ဝုစ္စရေ ”

“ ဟီရီ - ထာဝင်သ၊ ဩတ္တပ္ပ - ထာဝမ်း တရားယို
နီပါနပ် ဟဲ့ ‘ ဒေဝဓမ္မ ’ ။

လောကအကို တရားဗွာယိုနီပါ၊ ကခွမ်တဉ်းတဉ်းခါဒါး
လိုငိမ်၊ သူးတော့ကောင်သီးနပ်တဲ ဟဲ့ ‘ ဒေဝဓမ္မ ’ နေနေသွူ ။

ဘီလူးနပ် တိန်းသေနားဟား ‘ ဒေဝဓမ္မ ’ တရားနဲင်းနပ်တဲင်
သ၊ ရေလွှဲပိုး၊ ကီးညှိုးငါး ဘုရားလောင်းတွော့ ဒေါ့နဲင်းယို -

“ ပညားသျှိ - ခွေကီးညှိုးငါးနာ၊ ခွေအီးဖေးချာ နားဖူး
တဖြာ၊ အီးဟဲ့လွဉ်ဗား အဖြာမဲ့င် ”

“ ဟဲ့လွဉ် အဖြာပေးနောင်ဟဲ့င်း ”

“ ပညားသျှိ - ဒေဝဓမ္မယို နားသေနေလွှမ်း၊ နားတ
လွှောက်နားတောင်း ”

“ ပွိုးထမဲ့င်အီ ”

“ နားထွဉ်းဟဲ့လွဉ်ချား အဖြာပေး၊ အင်းလိုရိုးသေး၊ အင်း

(၄၄) ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမုဲင် (၁)

လိုးပူ၊ ဇော၊ အဖြာ၊ တန်နပ်၊ နာ၊ ထူးရေ၊ တပ်၊ (နာ၊ ငမ်းတပ်၊ ဝင်၊ ကဲ့၊ ရဲ့၊၊ ဩတ္တပ္ပတရာ၊ နာ၊ လောကီ၊ နာ၊ တောင်း) ”

“ ဘီလူ၊ ပွေး - ဒေဝဓမ္မယို ခွေနပ်၊ သေတဲ့သေ၊ လောကီ၊ နာ၊ တဲ့ လောကီ၊ နာ၊၊ ခွေကဒေါ၊ ယို မွေးချား၊ သူရိယယို အဓိ္ဃိး မဉ်အဉ်းထွာခွန်၊ နီမိဖေးထွာတပ်၊၊ နီမိငမ်း သူရိယသီးဓိ္ဃိး ကျုံး သီနီတင် နီမိထွဉ်းနီထို၊ လဲ့၊ အံတခြာကိုယို၊ ဖူးခိုသူရိယနပ်၊ လွေ၊ လွဉ်းနှိုင်းနှိုင်းနီ၊ ခွေမဉ်းဟဲ့၊ စန္ဒကုမာရ၊ သူရိယယို နာ၊ မဉ်းအံး သီထို၊ နပ်၊ (ဓိ္ဃိးပေးပို သူရိယနပ်၊ ဘီလူ၊ အံးထို၊ လဲဉ်း) မဉ်းဒေါ၊ နဲဉ်းနပ်၊ တဖြာ၊ ဖြာ၊ အမျို၊ ယျမ်းမွေးတောင်း။

(သူရိယ - ငမ်းထွာလ၊ ခွန်တင် အလွီးငွေ၊ သီး မာ၊ သီ ထို၊ ချား၊ သူရိယ ဘီလူ၊ အံးထို၊ ကရို၊ နောင်၊ နီယျမ်းတောင်း)

ခွေငမ်းဝင်၊ ငေါင်းကဲ့၊ ရဲ့၊ နဲဉ်းနောင်၊ တင် (ဩတ္တပ္ပတရာ၊ ခွေခွမ်ခါ၊ ကျင်၊ သွဲ့၊ လောကီ၊ နာ၊ လွဉ်းတင်) ခွေထွဉ်းဟဲ့၊ လွဉ် သူရိယနဲဉ်းနောင်၊ ချား ”

ဘီလူ၊ နပ်၊ သ၊ ရေ၊ လွှဲ၊ ပို၊ ကီးညို၊ ငါ၊ ဘုရာ၊ လောင်၊ တင် ဖေးချာလို့စွဉ်း ဖူးနီဖြာ၊ နောင်၊ သွ။

ထွီးနပ်၊ ခါ ဘုရာ၊ လောင်၊ ဆွံ၊ မ၊ ပါ ဘီလူ၊ နဲဉ်းယို -

“ ဘီလူ၊ ပွေး - နာ၊ နပ်၊ ကွပ်နာ၊ မာ၊ ဖို အကုသိုလ်းတင် သဲင်၊ ထွာဟး ဘီလူ၊ နဲဉ်းယို၊ ယိုခါ နာ၊ သမ်းမာ၊ ထင်းဖျင် အကု သိုလ်း၊ နာ၊ အီးထွီးလွေ၊ ဟး ငါးရဲင်၊ - စတင် အပါယံးလစ်၊ ခမ်း၊ ကွပ်နပ်၊ မ၊ မာ၊ မျှန်းဒွမ် အကုသိုလ်း၊ မာ၊ တောခန်း ကုသိုလ်းလုင်း ”

ဘုရားလောင်း၊ ဆွံ့မလှတင် ဘီလူးပေါ်ထွားရဲဖေး ဝွေသီး
အန္တရာယ်၊ ဘုရားလောင်းနောင်၊ ထွားကီနက္ခတ်၊ ဖါမျတ်လယ်၊
လဲဦး သေစင်းထွူခါ သင်ချာထွာခွန်၊ စန္ဒကုမာရနပ် ထွာခွန်ဟော်
ငါ (ခွန်လောင်း)၊ သူရိယနပ်၊ ထွာစွဲပိုးတန်၊ ဘီလူးနပ်၊ ဝွေသီး
မားဖေးခေါ် အခင်းလမ်း၊ ထင်းတို့ဆိုင်ချာ ကံပဿရာ၊ သီလွေ၊
ငါခန်းချား၊ နားတရာယိုထွူခါ ရဟန်းခြွေ ကထေအသ၊နပ်၊ ထွာ
လ၊စွဉ်း သောတာပန်းပုဂ္ဂိုလ်၊ ရဟန်းယို မော့နောင်၊ခါ ထွာဖို
ဘီလူး၊ အာနန္ဒာနောင်၊ ထွာသူရိယ၊ သာရိပုတ္တရာနောင်၊ ထွာ
စန္ဒကုမာရ၊ ဗွေဘုရားနောင်၊ ထွာ မဟိသနပ်၊အကျောင်း၊ ပေါင်၊
ချာဇာတ်နိုင်းနောင်၊သွ။

ထွားသွဉ်ဟော်ကျပ် ဒေဝဓမ္မဇာတ်ယိုတင်
ကလ၊အီ သတိ၊၊ ကလ၊အီပညာ၊၊ ကလ၊ဒါး
ထားသေတရာ၊ဖိုးနပ်၊ -

- ၁။ ရဟန်းသီးအမျိုး တခြို့ဟပ်အွဉ်းအာတင်း အကျောင်း ၊
- ၂။ ရိက္ခေး ထေဉာဏ်နပ်၊ ဘေးရန်ကင်းညာ၊ အကျောင်း၊
- ၃။ ဟိရီ ဩတ္တပ္ပ လောကပါလ တရာ၊နီပါ၊ စွမ်းဖြာထိန်၊ကမ်း
အဝ်းလိုအွဉ်းဒင်းသေးသေး နမ်းလောင်း အကျောင်း ၊
- ၄။ တရာသားနပ်၊ လိုတွမ်းရိုးမွန်း ဘီလူးဖြားတန်မဉ်းတဲ့ ငမ်း
ဟး၊ ဝိုင်းဟးအကျောင်း ၊
- ၅။ ခံအဆာ၊ ခံအနစ်နား မားတရားရားဟး အကျောင်း -
စတင်နောင်၊ဖိုးသွ။

(၄၆) ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမိုင် (၁)

ဒေဝဓမ္မဇာတ်ဝတ္ထု ကဗျာ

- ၁။ ပါ၊ ခြွေမာကိုင် - ထင်းခွဲစင်၊ ချား
တခြိုးအာမွန်း - ယံယွန်းဟော်ခါ၊
ထေသကန်းခွဲ - ဗွင်းပြိုင်ထျှော်ပြား
အောင်းကိုင်ပွိုင်း - အံ့ထွိုင်း အများငါ ။
- ၂။ မွိုးဆိုင်ပိုဗွာ - ယံထွာခွန်တား
မွိုးရီးပိုတွက် - ထိုဖက်အံ့ညား
ဒေဝဓမ္မ - ယံကျသေနား
ဘီလူအောင်း - ဝေးမောင်း ခွန်တန်ထွာ ။
- ၃။ ရဟန်းသီးမျိုး - တခြိုးဆွေဟား
“ဝင်းသု-ထာငမ်း” - ထိန်းကမ်းချွမ်ခါ၊
လိုတရာသား - လူ့ပြားဝိုင်းချား
ဒေဝဇာတ် - ဟင်မတ် စနောင်းပါ ။

ဒေဝဓမ္မဇာတ်ဝတ္ထု ထွေယိုသွေ့။

* * * * *

ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမိုင် (၁) (၄၇)

၇။ ကဋ္ဌဝါဟနဇာတ်ဝတ္ထု (ပစ္စုပ္ပန်၊ ဘဝယိုခါ)

နီဗ္ဗေဒဘုရား သတင်းသွားအံ့ ဇေးတဝှန်းကျောင်းကိုအတွင်း၊
ပွိုင်းပွိုင်းတွင်း “ဝါသဘာဝတ္တိယာ” တဲင် ဟော်၊ ဟေး “ကဋ္ဌဝါဟနဇာတ်”
ယိုသွ။ ။

(ဝါသဘာဝတ္တိယာ ဝတ္ထုနောင်၊ ပါသော့စင်းစွဲ ဒွါဒသက
နိပါတ်၊ ဘဒ္ဒသာလဇာတ်ကိုနောင်၊ သွ။ ။)

သာဓကီးဝင်း၊ ခွန်မဟာနာမင်းနောင်၊ အပဲစ်မား အသွဉ်းမူး
“နာဂမုဏ္ဍ” တဲင် လွှားလင်း၊ ပိုမူးယောင်၊ ရေး တဖြာ၊ အပိုမူးနောင်၊
ဖန်ဖေးအမဉ်၊ “ဝါသဘာဝတ္တိယာ” ။

ဝါသဘာဝတ္တိယာနောင်၊ တေားလမ်းတွင်း၊ ခွန်ကောသလ၊
ခွန်ရက်ငါးတဲင် ဒင်းအရား၊ အွဉ်းထွာစွဉ်းချား နင်၊ မိဖုရားတန်-
တဲ့၊ နင်တန် ဝါသဘာဝတ္တိယာနောင်၊ လွှားဖွားလင်း၊ ပိုခိုတဖြာ၊
ဖန်ခါ၊ ဖေး ပိုပေးမဉ်၊ “ဝိဋ္ဌဇ္ဈာ” ။

ဆဲင်းနောင်၊ မ၊ ခွန်ကောသလ သေထွေအမာခရား၊ ဝါသဘာ
ဝတ္တိယာနင်၊ သွဉ်းမူးပိုချား တိန်းသေသေးချားနဲင်းနင်၊ တဲင် ချ၊ ထို၊
အမာ ဝါသဘာဝတ္တိယာ အရား၊ ချ၊ ထို၊ ပါ အပိုခို ဝိဋ္ဌဇ္ဈာ အရား
ယင်၊ ဝွေသီးတမျိုးပိုနင်၊ တဲ့ အံ့ချားဟေး ဟော်ကိုနင်၊ သွ။ ။

အကျောင်၊ ခရားယို ဗွန်ထိုဗွေးဘုရား၊ ကတိန်းသေတဲင် တွိုး
တရောင်၊ တွေး၊ အွဉ်တွင်းရဟန်းငတ်၊ ရှာ၊ ကျွေလွေ၊ ခွန်ကောသလ
ဟော်ကို၊ အံ့လင်းထာ၊ ဒါကိုထွူခါ ရီငါလွေ၊ ခွန်ကောသလနဲင်း
ယို -

(၄၈) ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမိုင် (၁)

“တကားခွန်တန် - ဝါသဘခတ္တိယာနဝ်၊ အဝ်းမိုင်၊ကို”
ခွန်ကောသလ လောင်းပျံနယ်လို့အကျောင်၊ အခရား။

“တကားခွန်တန် ဝါသဘခတ္တိယာနဝ်၊ ပါ၊မိုင်၊ပိုမူးဟောင်း”

“မဟားနာမ်၊ သားကီးဝင်း၊ ခွန်ပိုမူး၊ ပွေးဩ”

“ဝါသဘခတ္တိယာနောင်၊ အတေားလမ်းတွမ်း၊ ပါ၊မိုင်၊”

“အတေားလမ်း၊ တွမ်းခွေသွဉ်း၊ ပွေးဩ”

“တကားခွန်တန်ဟွေး - ဝါသဘခတ္တိယာနောင်၊ ခွန်ပိုမူး၊
တေားလမ်းအားခွန်၊ ကွပ်တေားလမ်းခွန်တင် လှူးလင်၊ပိုခို၊ ပိုခိုနဝ်၊
နဝ်၊ မျိုးခွန်ခွါးအားမွော့ ပွါးထမိုင်၊ အဖါကပဲင်း၊ နင်းငန်းအပွေး မ
ဖေးထွာတောင်းတိုး၊ ခွန်ဟောင်း။

ခွန်စခါနောင်၊ လ၊ဆောင်းမာ သိုးသားမူး၊ လှူးလင်၊ပိုခို
ယောင်၊ဆူ၊တဖြာ၊ ပိုခိုနဝ်၊မဉ်းတဲ့ အဖါပွေး အဝ်းဖေးထွာအား
ခွန်မွော့နဲ”

“ဩပွေး - အကျောင်၊ခရားနဝ်၊နဝ်၊ ယံဖေးကစဲင်း ဟော်၊
ထဲင်းသွော့လဲင်းလဲင်း၊ ခြိုင်းနယ်သွော့စွမ်းစွမ်းခွိုင် ပွေးဩ”

ကောသလခွန်တန် တောင်ပြန်တင် ပွေးဘုရာ၊ဟော်၊ထန်း
နယ်ချာ စခါဘဝ လယိုအတွိုင်၊သွ။

ကဋ္ဌဝါဟနဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထု

အိုးစခါ ဗားရားဏသီးခမ်း ခွန်ဗျဟွဒတ်နဝ်၊ တွမ်းအသွဉ်း
အသယ်၊ ထန်းလွေလယ်၊ ဥယျာဉ်းခြံကို၊ မက်ငါး အရား၊ ထီး
တရေ၊အား အကပ်၊ ခွန်အောင်းလယ်၊ထွား အရားအကပ်တွင်၊

ဟွန်လွေ့ခန်းပါးမှ တချင်းငေါင်းသောင်းခြာ၊ ခွန်လွေ့ငါ ဖျော်ထွေ၊
ငေါင်းတလွေ့ ယောင်ဆူ၊ သိုးသားမူးဆင်၊ ရယ်၊ ခွန်စွယ်၊ သ၊
ကျိုက်၊ အုံတို့က်ရီစံ၊ မူးနံ့သဘော်၊ လ၊ နောင်မ၊ တောလမ်း၊
ထွာခန်းတမာဝါ၊ ရီခါ၊ ခွန်နဲင်းယို -

“ဩခွန်ဗွေ - အလွှိုးသန္ဓေတယ်လဲဦး ခွေဟို့ကို၊ အီးမာ၊
ဟးနဲင်းမဲ့ယို”

ခွန်နောင်၊ ဗွောင်းဖေ၊ အစူသွို့၊ ထွေတင် -

“စူသွို့ယို နာ၊ ထူးခါ၊ သွေ့၊ မဉ်းထွာပိုမူးနပ်၊ စူသွို့ယိုစာ၊
လွှိုးဗွာဗွာအီသွေ့နမ်း၊ မဉ်းသမ်းထွာ ပိုခိုနောင်၊ စူသွို့ယို မာ၊ သက်
သေး ပိုခိုပေးနောင်၊ ပသာထေ့သွေ့ခွေနော”

ငေါင်းခေါဒေါ့သေ၊ ခွန်ထိုင်းလွေ့ထိုးခန်းဒျားနပ်၊ သွေ့။

မာ၊ သိုးသားမူး သန္ဓေနပ်၊ အလာကထင်းဗွေတင် လွှိုးဗွာ၊
လင်၊ ပိုတဖြာ၊ တောတနုစွဉ်း ဘုရာလောင်၊ ကထိုင်းတန်
ပသာ၊ လွေ့ထာ၊ ကတိန်းဒါးနပ်၊ တွမ်းအသွ့ဖုံး ခွမ်ပဆိုးညီလှိုဝင်၊
အသွ့ချင်ဖုံးရိုး -

“သီမွိုး တောလမ်းလွင်၊ နာနပ်၊ ဖါအဲဉ်ထောင်းနဲင်းဝင်၊”
အသွ့ချင်ဖုံး ရိုးကဲဉ်းနဲင်းနပ်၊ တွေ့၊ သင်ဒေါ့နယ်ချာအမွိုး။

“မွိုး မွိုး - ခွေသွ့ဖုံးရိုး ‘သီမွိုးတောလမ်းလွင်၊ နာနပ်၊
ဖါအဲဉ်ထောင်းနဲင်းဝင်’၊ ဒေါ့ကဲဉ်းလွေ့ခွေ နဲင်းနပ်ဖုံး၊ နီဖါနပ်၊ ပါမဲ့၊
မွိုး” ရီအမွိုးနဲင်းနောင်။

“ပိုခိုဗွာ - နာနောင်၊ ခွန်ဟးရာဏသီး ပိုသနဲ့ ပိုခို”

“သက်သေး တမျိုးမျိုး အောင်းနေဟောင်းမွိုး”

(၅၀) ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမိုင် (၁)

“ပိုခို - ခွန်နောင်၊ ဖေးခါ၊ စူသွို့၊ ယို၊ ‘မဉ်းထွာပိုမူးနောင်၊ စာစူသွို့၊ လွှဲအီပို၊ မဉ်းထွာပိုခိုနင်၊ ပသာလွဉ်ခွေထျှ၊’ အဒေါ၊ သေ၊ နဲင်းနင်၊”

“ပေါးနဲင်းနင်၊ ဟ ခွေယို မပသာတင်း နီမိထျှအီ-မိုး”

မာ၊ သိုးသားမူးနင်၊ အပိုတိန်းမဉ်လွေ၊ အမိခွန်ထျှတင် လွေ၊ ပသာ၊ တွိုးဟော်၊ တခါ၊ ငွါတော့၊ ထွဉ်းခွန်လို၊ လွေ၊ လောင်းဖေး၊ ခွန်တဲ့ထွဉ်း ဟဲ့၊ လွဉ်၊ မာ၊ သိုးသားမူးနင်၊ ပဲင်းခွန်ထွူယင်း လင်း နယ်နဲင်းယို -

“ဩဗွေခွန်တန် - ပါ၊ ပေးယိုနောင်၊ နီဗွေပိုချားဩ”

ခွန်နင်၊ အဝ်းသေသေချားတဲ့ သံးထွာပရိသတ်အမျှ၊ ငါတင် ကွပ်ပွိုးဝင်၊ သ၊ ငါးဝင်၊ တော့၊ -

“ခွေပိုဗွေတင်း”

“နီဗွေပိုပေးချား၊ စူသွို့၊ ယိုနီဗွေစူသွို့၊ နီဗွေဖေးခါ၊ ခွေ သွဉ်း၊ တောင်၊ ချာသော့ ဗွေဩ”

“စူသွို့၊ နင်၊ တဲ့ ခွေစူသွို့၊ မွေးတောင်း” အဉ်းဒေါ၊ တပွတ်၊ စွဉ်း ငေါင်းနဲင်းနောင်။

တွိုးနောင်၊ တော့၊ မာ၊ သိုးသားမူး လောင်းဒေါ၊ ချာ -

“ဩဗွေ ခွန်တန်ရားဇာ - ပေါးလျှိုသစွားနောင်၊ ခွေသွဉ်း အတာ၊ အီးအဉ်းနယ်ခရာ၊ သက်သေးအဲဉ်ထောင်းဒွါမ်၊ ကွပ်ပွိုး နောင်၊ မ၊ ပါ၊ ပေးယိုနောင်၊ ခွေသွဉ်းအီးခွါမ်အခင်း အီးဝေါင်းထင်း ကီ၊ နီဗွေပိုယားယား မဉ်းဗွေချားကရိုးနောင်၊ ဖေးနေးကအုံနွောင်၊ ချားသော့ မို့၊ လောင်းကီ၊ နီဗွေပိုမဉ်းဗွေတင်း ကရိုးနင်၊ ဖေးနေး

ကထဲ့သီသွော့ ဟံးလောင်း”

ဖြောင်းဝစီးသစ္စာ၊ ဒေါ့၊ ချက်ချက်စွဉ်းချားနဲင်းနောင်။

မာ၊ သိုးသားမူးနောင်၊ ခွမ်သဲနဲ၊ အပိုခင်း၊ ဝေါင်းထင်းစွဉ်း
မို့လောင်း၊ ဘုရားလောင်းနောင်၊ မွိုးဗွေးသစ္စာ၊ မဲဉ်းငါးနောင်၊ မလဲ
အံ့တပန်းပဲနောင်၊ မို့လောင်း၊ အင်ဖြောင်းငေါင်းသား ဟော်၊ ဗေးစွဉ်း
ချား အမိတရာ၊ နဲင်းယို -

“အုပ်လို့ပေါင်၊ အာ ဖါခွန်တန်ဟွေး - ခွေယိုနောင်၊ ခွန်
တန်ဖါယို ပိုစွပ်စွပ်ချား၊ နီဖါယျမ်းသွူး လွူးသွော့ခွေယို၊ တွိုးလို့
လင်နောင်၊ လွူးချား၊ တွိုးပိုယားနောင်၊ မလွူးတောင်းတွိုး၊ ကွပ်
ပွိုးထမဲ့”

ခွန်နောင်၊ ပိုခိုအင်းအိုးကီ ကဟော်၊ လင်၊ ဗေးဒါး သားယား
ငေါင်းယို ကတိန်းဟွန်ဟားတင် ယှိုင်းအူထွူခါ -

“လင်၊ လွဉ်လဲင်း ပိုခိုဗွာ၊ ဖါအီးလွူးချား၊

လင်၊ လွဉ်ဟဲင်းပိုခိုဗွာ၊ ဖါအီးခွမ်းချား”

အဖါခွန်တန် ဟဲ့နဲင်း နောင်။

လို့လင်ဖုံးတဲ့ယှိုင်းစူ ခွေဟဲ့နာ၊ ဟဲ့၊ ကွေးတွော့၊ ဘုရား
လောင်းနောင်၊ လင်တောင်းလို့လင်စူကို လင်၊ ချားခွန်စူကို၊ လင်၊
အံ့ချား အဖါခွန်သ၊ အင်ကို၊ ခွန်ပေးယို အဖါဒင်းဗေးအရား “ဩပ
ရဇ္ဇ-ခွန်ဟော်ငါ”၊ ပေါးအဖါ မဉ်းအိဉ်ထင်းခွမ် တနီ၊ ခါ ဝွေထွာ
သော့ဟားခွန် တလင်းချင်၊ ယိုခါနောင်၊ အမွိုးတဲ့ ထွာလ၊ စွဉ်း
“နင်၊ မိဖုရားတန်” နောင်၊ သွူ။

အဖါခန္ဓာ၊ တိန်းပြောင်တင် ဘုရားလောင်းနောင်၊ ထွာ

(၅၂) ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမိုင် (၁)

သော့တောခွန်၊ အမည်ဟဲ့ “ခွန်ကဋ္ဌဝါဟန”၊ နေ့တွင်းတရား
ထွာခွန်ထွူခါ ကံးအွဉ်ငါအတိုင်း၊ သီလွေခန်းဒျား၊ ဘုရားမိုး
“မဟာမာယာ” ယိုခါနောင်၊ မော့နပ်ခါ ထွာဖို မာသိုးသားမူး
ဘုရားလောင်သီးမိုး၊ ဘုရားတကာဖါယိုခါ ခွန်တန် သုဒ္ဓေါဒန
နပ်၊ မော့နပ်ခါ ထွာဖို ခွန်ဗျဟ္မဒတ်၊ ပွေးဘုရားနပ်၊ မော့နပ်ခါ
ထွာဖို မာသိုးသားမူးပိုဖို “ခွန်ကဋ္ဌဝါဟန” နောင်အကျောင်၊ ပေါင်၊
ချာဇာတ်နဲင်းနောင်သွူ။

ထွားသွဉ်ဟော်ကျပ် ကဋ္ဌဝါဟနဇာတ်ယိုတင်
ကလ၊ အီ သတ်၊ ၊ ကလ၊ အီ ပညာ၊ ၊ ကလ၊ ဒါ၊
ထာ၊ သေတရာ၊ ဖိုးနပ်၊ -

- ၁။ ဖူးဝေးစွိုးခွို၊ နီလိုမျိုး အရေးအရာ၊ ပျဿနားယို အဆင်း
ပြေးပြေး ယံဖေးကထွာလွဉ်နောင်၊ ထွားနဲင်းပွေးဘုရား
ဟပ်မာဖေးငါး အကျောင်၊ ၊
- ၂။ အမဲဉ်းတရား ဖေးနေကစင်းထင်းသျှာနောင်၊ ရှိငေါင်းသစ္စား
အွဉ်းနယ်နောင်ဒျား အကျောင်၊ ၊
- ၃။ ပိုရင်သွီးယားနပ်၊ ထွားလွှဲလ၊ တင်း၊ ဖါတဖြာ၊ ဝတ္တရာ၊
အလ၊ (မိုးတဖြာ၊ ဝတ္တရာ၊ အလ၊) ရွစ်ဗ၊ ကတန် ဖေးဗား၊
လွှဲဗား၊ ခွမ်ဗား အကျောင်၊ ၊
- ၄။ “ထီးမောက်ကြင်သော့ - မော့တခေါ့သဲမ်၊ မောက်ကြင်
တို့တဗော့၊ တခေါ့စီးတမွမ်၊ ပဆူးတွမ်ယပ်၊” ကရိုးဒါး

ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ) အမိုင် (၁) (၅၃)

ငမ်းနပ်၊အတိုင်၊ -

ကျွန်ုပ်ငါငါ ထူးငါငါ၊ ထီးငါငါ တေားလမ်းငါငါ မဉ်းမာ၊
နဲင်းနောင်၊နပ်၊ အခိုမဲ့ထီဟူး၊ အမူးမဲ့ထီလင်၊ သောင်ခြင်၊ယပ်၊ဟး
အကျောင်၊ - စတင်နောင်၊ဖုံးသွ။

ကဋ္ဌဝါဟနဇာတ်ဝတ္ထု ကဗျာ

- ၁။ ကောသလခွန်နမ်း - တေားလမ်း ခတ္တိယာ
သွဉ်းမူးတန်ချား - အွဉ်းပြား အုံညား၊
ဘုရာ၊ကျွလွဉ် - ဒေါ၊သွဉ်ဖေးဟး
ဟော်၊နယ်ဖေး - ဝွေ၊ဗွေ စိုးစခါ ။
- ၂။ မာ၊သိုးပါ၊မူး - ခွန်ထူးတဆင်း၊
စူသွိုး၊သက်သေး - ဗွောင်းဖေးမာနင်း၊
ပိုမူးစာယို - ပိုခိုအွဉ်ထင်း၊
မိုးသစွား - ထွာဟး ခွန်တန်ရင်း ။
- ၃။ စိုးစိုး၊မျိုးအာ - ပေါးထွာရေ၊ရား၊
အဆင်းယံပြေး - ထွားဖေးခွါမ်မာ၊
မွေးမဲဉ်းဒျားမွေ့ - ရိုးသေ့ သစွား၊
ကဋ္ဌဇာတ် - ဟပ်မတ် စနောင်၊ပါ ။

ကဋ္ဌဝါဟန ဇာတ်ဝတ္ထု ထွေယိုသွ။

* * * * *

(၅၄) ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမည် (၁)

၈။ ဂါမဏီဇာတ် ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု (အဆင့်)

နီဗ္ဗေဒဘုရား သတင်းသွေးအင်းအုံ ဇေတဝန်ကျောင်းကို အတွင်း ပွိုင်းပွိုင်းတွင်း “ ကချော့ထို၊ ဝီရိယ ရဟန်း ” ယိုတင် ဟော်၊ နယ်ဟား “ ဂါမဏီဇာတ် ” ယိုသွ။

(တောင်၊ ခါး) ➤ ဂါမဏီဇာတ် ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုတဲနောင်၊ အတိတ်ဝတ္ထုတဲနောင် မင်းတို့၊ ကေဒသနိပါတ် သံဝရဇာတ်ကိုသူ၊ အီးပါစင်းစွဲဒျား၊ သံဝရဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထုတွင်း ဂါမဏီဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထုနောင်၊ ဗွန်ပီလို့ဝင်း၊ ဂါးထားတဲ ကွားဒျား)။

သာဝတ္ထိခမ်းသား ပါ၊ ဖြာ၊ နောင်၊ ထင်းမိုင်ရဟန်း၊ သွဉ်ပါတိ မောက်ငတ်၊ ဝါး၊ လွေ၊ အားထုတ်တရာ၊ တခြာကို၊ တကားမူးခို ကီးညှိုးတင် ဆို့လူးတွင်းကျောင်း၊ သွမ်းကျောင်းပျတ်တင်း၊ အား ထုတ်မွေးစွဉ်းတရာ၊ ပဉ်သွံလာတဲ တထွာငေါင်းတောင်း သင်ချာ ကျောင်း၊ ဝွေမွေး ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာတွင်း အသွေဖုံး ဟဲ့လွေဘုရား ထူးတင် ဗ္ဗေဒဘုရားရိုး -

“ ရဟန်း - ပွိုးထမိုင်၊ မလွေကိုင်တို့၊ ပေါးလွေနှင်၊ တထွာ နှောင်တင်း ရဟန္တာ၊ ခွေကဟော်၊ ခါး၊ တရာတေားနှင်၊ မားပျော့ မားနစ်သက်ဒျား လို၊ ကိုင်းကိုင်းလွမ်း။

ရဟန်းဟေး - နားနောင်၊ ဘဝရီးမော့နှင်၊ ခါး ထွာလို၊ ဝီရိယ အောင်းတန်၊ ထွာလို၊ ဆွဲ၊ မ၊ ယိုတန်၊ နားပညားသျှိုငေါင်းတန်၊ ကွပ်နောင်မ၊ ဖူးဝေးတချာအကို နားယိုထွာအပေးသွတ်၊ ကီတဲ ကင်းဟားထီးဗွာ၊ ထွာဟားဖို့ခွန်တန် တပါးတန်မွေ့ဟေး ”

ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်, ရှာ, ငတ်, ဆီ) အမိုင် (၁) (၅၅)

ရိုးနဲင်းနောင်, ထွဲတင် အိုးအိုင်ယံပေး ဟော်, ဖေးနယ်ချာ
စခါဘဝ လယိုအတိုင်, သွေ။

ဂါမဏီဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထု (အအိုင်)

အိုးစခါ ဟေးရာဏသီးခမ်း ဗျဟဒတ် အင်းထွာခွန်အတွင်း
ခွန်ပိုတရားအကို “ဂါမဏီ” ယို ထွာအပေးသွတ်။

ပိုတဖြာ, တဖြာ, အမတ်တဖြာ, တဖြာ, သွဉ်ဖေးပညား၊
အပေးသွတ်, ဂါမဏီဆရာနပ်, ဘုရားလောင်း, အဝေးဖုံးနောင်,
ပေါးသွဉ်ပညားထွဲတင် အဖါဖေးတဝင်း, လွေ့အုံ, ဖေးတဒုံ လွေ့
အုပ်။

အပေးသွတ်, ဂါမဏီနပ်, အဆရာ ဘုရားလောင်း, ကသွဉ်
ကဒေါ့, ဖေးအတိုင်, ကွီအုံဒျား အဖါထျ, မာ, ဖေးအဖါဝတ်ပတ်၊
လွှဲပရိသတ်အများ, ထဉ်းညာ, မဉ်းဖျော်တဲ့လူ, ထွဲ, ပူးသေးခါ,
အားရဲင်းနဲင်းနောင်။

အဖါခွန်တန် ကထွိုင်းလယ်, တင် ခမ်းကိုခမ်းထန်း ထောက်
ခံဒျား (ဖေးဒျားမဲ) အပေးသွတ်, ‘ဂါမဏီ’ နောင်, တင် ဂါမဏီနပ်,
အုပ်လို့အဝေး, ကင်းမွေးဟေးထီဗွာ, ထွာဟေးစွဉ်းခွန်, အဝေးသီး
ကျုံးတို့က်, ရှမ်းတဲ့ အဖူးထွိုက်တင်း နေးငေါင်းမေတ္တာ, ဖန်းဒျားအ
မွေး။

ဟော်, ဖေးတရာ, ယို ကထင်းသွတ်, ပျ, သစ္စာ, ကထွိုင်းထွဲ
နပ်, ရဟန်းလွေ, ကချာထို, ဝီရိယနောင်, ထွာလ, စွဉ်းဒျား ရဟန္တာ၊

(၅၆) ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမုဲင် (၁)

ရဟန်း၊ နောင်၊ နောင်၊ မော့၊ နောင်၊ ခါ ထွာဖို့ “ ခွန်ဂါမဏီ ” ၊ ဗွေဘုရား၊
နောင်၊ ထွာဖို့ ဂါမဏီဆရာ၊ ပညားသျှိအမတ်နောင်၊ အကျောင်၊
ပေါင်၊ ချာဇာတ်နိုင်းနောင်၊ သွ။ ။

(တောင်၊ ခါ၊ ➤ ဂါမဏီတွမ်း၊ သံဝရဇာတ် ပေါင်၊ စပ်စီး
စဲဉ်း တမ်းထန်းအအဲဉ်း နိုင်းယိုသွ။ ။)

**ထွားသွဉ်ဟော်ကျပ် “ ဂါမဏီ ” ဇာတ်ယိုတဲင်
ကလ၊ အီ သတိ၊၊ ကလ၊ အီ ပညား၊၊ ကလ၊ ဒါး
ထာ၊ သေတရာ၊ ဖုံးနပ်၊ -**

၁။ ပေါးထာ၊ မာ၊ အကျို၊ အောင်းမျို၊ နပ်၊ ဟောင်ကျို၊ စာ၊ ဝီရိယ
ဟောင်လွ၊ တောင်း အကျောင်၊ ၊

၂။ ပေါးမော့ဆရာ၊ ဟပ်၊ ပေါးနားဆရာ၊ ဟပ်ငေါင်းနပ်၊ အဆင်း
အရန်းထင်း ထွာဟးလို၊ တန်၊ ထွာဟးခွန်အကျောင်၊ ၊

၃။ နားဆရာ၊ ငေါင်း၊ နားပညားသျှိ သူးတေားကောင်၊ ငင်းတဲင်
ဟောင်ဖေး ဟောင်လူးဒျား၊ ဟောင်ခံးထူး အမျာ၊ မေတ္တား
အကျောင်၊ ၊

၄။ ခမ်းရေ၊ ထီရေ၊ ယို အင်းလို၊ ဖြေးသျှင်၊ ဒျား တွမ်းမေတ္တား၊
အင်းလို၊ ဖြေးသျှင်၊ နေးတမ်း တွမ်းတနတ်ရာ၊ အကျောင်၊ -

ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ချာ၊ငတ်၊ဆီ) အမိုင် (၁) (၅၇)

စတင်နှောင့်၊ဖုံးသွ။

ဂါမဏိဇာတ်ဝတ္ထု ကဗျာ

- ၁။ ရဟန်းတပါး - ကျိုးစာပညား
ငတ်၊ဝါးထွူနှော - ထုမ်းတောတရာ၊
ထွာငေါင်းတင်းခြာ - သဲင်ချာဝိဟား
ဘုရားဗွေ - ဟော်၊ဖေ စိုးစခါ ။
- ၂။ လောင်တော့ယိုဇာတ်- အမတ်ထွာဟး
ခွန်ဗျဟ္မဒတ် - ပိုမျတ်တချာ၊
ဂါမဏိပေး - ရိုးသေးဆရာ၊
ချော်နယ်၊နေး - အုပ်ဝေး ခွန်တန်ထွာ ။
- ၃။ ကျိုးအင်းကိစ္စ - ဝီရိယထေအား
ဆရာဟပ်ငေါင်း - လွှဲတောင်းနှင်၊ရာ၊
ဆင်းရဲနီးထင်းထို - ခွန်ယိုထွာဟး
မဏိဇာတ် - ဟပ်မတ် စနှောင့်၊ပါ ။

ဂါမဏိ ဇာတ်ဝတ္ထု ထွူယိုသွ။

* * * * *

(၅၈) ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမည် (၁)

၉။ မဃဒေဝဇာတ် ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

နီဗ္ဗေဒဘုရား သတင်းသွံ့အင်းအုံ ဇေးတဝှန်းကျောင်းကို အတွင်း ပွိုင်းပွိုို့တွမ်း “တေားထွက်ထန်းတခြာ” တင် ဟော်၊ ဟား “မဃဒေဝဇာတ်” ယိုသွ။

ရဟန်းသီးဖုံး အုံပြုံးထွ။ တင် အံးဖြားလွ နီဗ္ဗေဒဘုရား တေား ထွက်ထန်းတခြာခရား၊ အောင်းအံးဖြား ဒေါ့လွနဲင်းနောင်၊ တွင်း နီဗ္ဗေဒဘုရား ကျွဲလွဉ်ထွ။ ခါ အုံလင်းကဒါဖေး ဗွေဘုရား ခင်းလမ်း နောင်ထွ။ တွေ့၊ -

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး - သီအုံပြုံးဒေါ့လွ ငေါင်းထမဲ့င်း ဟွဉ်း” ရီနဲင်းနောင်။

“ဩဗွေး - နီသွဉ်းသီး ဒေါ့တင်း ငေါင်းအလောင်း အလင်၊ အံးဖြားဒေါ့ချား နီဗ္ဗေဒဘုရား တေားထွက်ထန်းတခြာခရား ဗွေးဩ” လောင်းချာနဲင်းနောင်။

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး - ဘုရားခွေနောင်၊ တေားထွက် တခြာ ဘဝယိုခါလျှမ်းမွေးတောင်း၊ ဖိုးရီးခါတဲ တေားထွက်ထန်းဟားဖို တခြာနေနေ” ရဟန်းသီးဖုံး မဉ်သေတင် တောင်ပြန်း ဗွေဘုရား ဟော်ထန်းနယ်ချာ စခါဘဝ လယိုအတိုင်သွ။

မဃဒေဝဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထု

အိုးစခါ ဝိဒေဟရာဇ်နိုင်ငံနှင့် မိထိလာခမ်းကို မဃဒေဝနဝ်၊ အောင်းထွာခွန်၊ ခွန်မဃဒေဝနောင်၊ လောက၊နားလွဉ်းဒျားတရား၊ မားဒျား ထာ၊တရားရာ၊နောင်၊သွ။

အတွင်၊နောင်၊ တေားတနု၊ သက်ဆွာ၊ခိန်းတင် ထွာခွန်ပိုပေး ထာ၊ခွမ်ဆိုးသားဘဝနဝ်၊ ညနောင်းပေါင်၊ သွမ်၊သောင်း၊လစ်၊ရေင်၊ ထွာခွန်ဟော်ငါ (ထွာခွန်လောင်၊) နောင်းပေါင်၊ သွမ်၊သောင်း၊လစ်၊ရေင်၊ ထွာခွန်တန်ဘဝ ညနောင်းပေါင်၊ သွမ်၊သောင်း၊လစ်၊ရေင်၊ အခိန်းကားလ ညဆွာ၊မရေးမရား လို့ထို၊လဲဉ်းဒျားသွ။

တိုးတနီ၊တွေ့၊ အဒေါ၊ဖေး ကြော့၊ကလူ၊သားနဲဉ်းယို -

“ကြော့၊ကတူးသားဟေး - မဉ်းထီးခွေ ကလူ၊ဗွာနောင်၊ ဒေါ၊နယ်သွေ့ ခွေနော” ထွဉ်းသေ၊ခါ၊နဲဉ်းနောင်၊။

ထွဉ်းသေ၊ခါ၊ထွ။ ဆိုင်၊နောင်၊ညတန်၊ တိုးတနီ၊တွေ့၊ မော့၊စွေ့၊ခန်း ကလူ၊ဗွာတလီး၊ ထို့၊တွမ်းနပ်၊ခံ၊ အွဉ်းတံ၊ဒင်း ခွန်စူလောင်း၊ ခွန်နောင်၊ အသက်တန်၊ အောင်းကိုင်က (အီးအုံ ဟးထင်းက) နောင်းပေါင်၊ သွမ်၊သောင်း၊ပိုင်လစ်၊ရေင်။

အီးအုံဟးက နောင်းပေါင်၊ ပဉ်တကားနဝ်၊သွ။တဲ့ တိန်းထီး ကလူ၊ဗွာတွေ့၊ နဲဉ်းစွဉ်းခွန်သီ မရဏ ဖျော်မွေ့မဲဆ၊ငါ၊ ဟွန်သ၊ဝ၊ မွေးစွဉ်းထာ၊ ယူးစဉ်းစာ၊ချာခန်း အနမ်းနဲဉ်းယို -

“ခွန်မွိုက် မဃဒေဝဟေး - နာ၊အုံ ကိလေးသားခြာ ကလူ၊ လိန်၊ဗွာလ၊နေးသွ။တဲ့ နာ၊တပယ်၊နောင်၊တဝ်းခွိုန်း ကိလေးသား

(၆၀) ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရျာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမိုင် (၁)

နောင်ဟေး”

ကထင်းယူစွေး ကလူဗွာနောင်တင် လျားနမ်းတမားလမ်း
စွဉ်းတော့၊ တသိုထန်းစွေးမွေးစွဉ်းထား၊ စောင်းပဲ့စောင်းပဲ့လို့စွဉ်း
ချာ၊ ခွမ်းလာ၊ ဆော့ရင်းအီးလ၊ နေးစွဉ်းချာ။

“ခွေထန်းတခြာ ပိုင်တငါစွဉ်းရဟန်း၊ ဟန်းနီစွဉ်းယိုမ၊” ချ၊ သ၊
နဲင်းနဝ်၊ ထွေတင် အစွဉ်းကလ၊ တသိန်း၊ ဒုံတဒုံနောင်၊ ဆုအနေး
ဖေးကြော့ကလူသားနောင်ထွေတော့၊ ဒေါ့ဖေး အပိုခိုတန်နဲင်း
ယို -

“ပိုခိုဟေး - ခွေကတူးလောင်းနဝ်ခါ ကလူဗွာ အဝ်းလဲဉ်း
သွ။ ခွေနောင်၊ ဖြားလဲဉ်းသွ။ ခွေနောင်၊ စံးစာမားလဲဉ်း လိုသီး
အားရုံး ကားမဂုဏ်းစေ့စိန်း၊ ယိုခါနောင်၊ ဖေးကစံးစာမားတော
လူသီးအားရုံး၊ ကားမဂုဏ်းစေ့စိန်းနောင်၊ ခွေအခိန်းထန်းလဲဉ်း
တခြာ၊ နာထွာသော့တော့ခွန်ဟဲ့ဉ်း၊ ခွေတဲတဲ့ အီးပိုင်ချာရဟန်း၊
အီးအုံချာ မယဒေဝ ဥယျာဉ်းခြံကို၊ အီးအားထုတ်ချာတရာ၊”

ဒေါ့သေခါ၊ အပိုနဲင်းနောင်ထွေ အမတ်သီးဖုံး လွဉ်ပြုံးဖျော်
ထေ့ ငေါင်းတလေ့ရီဗား ရားဇားခွန်တန်နဲင်းယို -

“ဩဗွေခွန်တန် - နီဗွေကမဉ်ပိုင်ငါး ရဟန်းနဝ်၊ အကျောင်၊
ထူးဆန်း၊ အဝ်းနဲင်းမိုင်၊ ဗွေဩ”

တို့နောင်ခါ ခွန်နောင်၊ ထူးအကလူဗွာ အွဉ်းနယ်ငါလွေ၊
အမတ်ဖုံးတော့၊ ဒေါ့ပါနဲင်းယို -

“အမတ်သီးဖုံးဟေး - ခွန်သီလိုဖုံး ဖျော်ပြုံးလဲဉ်းသွ။ ခွေ
ဆ၊ ငါ၊ ခွေကလူဗွာလဲဉ်း၊ တို့လဲဉ်းသွ။ တတိယအရွယ်၊ အခိန်း

ပိုင်လဲဦးသွ။ ရဟန်း”

ခွန်မယဒေဝနောင်၊ ဒေါ်နယ်နဲဦးနောင်ထွါခါ လင်ထိုစဉ်း ပလ္လင်၊ ထွာတင်းဒွါခွန်၊ ပိုင်ရဟန်း၊ လွေအုံ မယဒေဝ တခေါ၊ ဥယျာဉ်ခြံကို၊ အားထုတ်ချားတရာ၊ (မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိ တား၊ ဥပေက္ခာ) ဗြဟ္မဝိဟာရ တရာယိုလစ်ပါ၊ ညဆွာ၊ နေင်း ပေါင်၊ သွစ်သောင်၊ ပိုင်လစ်ရောင်။

လ၊ လောကီ၊ ဈာန်တရာတင် ကတိန်းသီနောင်၊ တို့ထင်း ဟး ပျဟွားခမ်း၊ အင်းပျဟွားနောင်၊ ကတိန်းသီချာ လင်ထွာတော “ခွန်နေမိ” မိထိလာခမ်း၊ ပိုင်ယင်းရဟန်း၊ အုံလင်တခေါ၊ ဥယျာဉ်း ခြံကို အားထုတ်ယင်းတရာ၊ ဖျော်ချာထင်းယင်း ပျဟွားခမ်းနောင်၊ သွ။

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး - ဘုရားခွေနောင်၊ တောထွက်ထန်း တခြာ ဘဝယိုခါလွှမ်း၊ မွေးတောင်း၊ စိုးရီးမော့လင်းခါတဲ့ တောထွက်ထန်းတခြာချားရင်”

နီဗွေးဘုရား၊ ဟော်ကျာတရာယိုသွတ်၊ ပျသစွားတရာ၊ လစ်ပါထွါခါ ရဟန်းဖုံးယင်ဟန်းနင်၊ ထွာသောတာပန်း၊ ယင် ဟန်းနောင်၊ ထွာသကဒါးဂါမ်း၊ ယင်ဟန်းနင်၊ ထွာအနားဂါမ်းနဲဦး နောင်။

ယိုခါ အာနန္ဒာနောင်၊ မော့နောင်ခါ ထွာကြော့ဖေး ခွေ ကလူသား၊ ရားဟုလားနောင်၊ ထွာခွန်ပို၊ ဘုရားခွေနင်၊ ထွာဖို ခွန်မယဒေဝ-အကျောင်၊ ပေါင်ချာဇာတ်နဲဦးနောင်သွ။

(၆၂) ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်, ရှာ, ငတ်, ဆီ) အမဲ့င် (၁)

**ထွားသွဉ်ဟော်, ကျပ် မဃဒေဝဇာတ်ယိုတဲင်
ကလ, အီ သတိ, ကလ, အီပညာ, ကလ, ဒါး
တာ, သေတရာ, ဖုံးနပ်, -**

၁။ တော့ထွက်ထန်တခြာနောင်, အံ့ဖြားခရားဟောင်ငါး
အကျောင်, ၊

၂။ ပေါးထီးကလူ, ဗွာနောင်, သ, ဝ, သံ့ဝွေးဂ ဟောင်ထွာငါး
အကျောင်, ၊

၃။ မဉ်းအားထုတ် ပြဟွပ်ဟာရ တရာ, လစ်ပါ, နပ်, တွိုးထင်း
ဗား ပျဟွခမ်း အကျောင်, - စတင်နောင်, ဖုံးသွ။

ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမည် (၁) (၆၃)

ဒေဝဓမ္မဇာတ်ဝတ္ထု ကဗျာ

- ၁။ ဇေးတဝွန်းကျောင်းကို- ဗွန်ထိုဆရာ
ကအောင်းအုံဒါး - ခိန်းခါးနောင်၊ ရာ၊
တေးထွက်တခြာ - နောင်၊ ခါသံဃား
အုံအံးဖြား - ဟော်၊ ဗား အိုးစခါ ။
- ၂။ လောင်၊ တေးစခါ - သင်၊ ထွာဖိုဗား
မဃဒေဝ - ရားဇောပါ၊
ထီးကလူ၊ ဗွာ - တခြာအုံချား
ဗွာ၊ မြဟွ - တိုးဗ၊ ပျဟွာခြာ ။
- ၃။ တေးထွက်တခြာ - လို၊ အာအံးဖြား
ကလူ၊ ဗွာဖေး - သံဃေးဟောင်ဗွာ၊
ဗွာ၊ လစ်၊ မြဟွ - ထွာလွပျဟွား
မဃဇာတ် - ဟောင်မတ် စနောင်၊ ပါ ။

မဃဒေဝဇာတ်ဝတ္ထု ထွာယိုသွ။

* * * * *

(၆၄) ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမိုင် (၁)

၁၀။ သုခဝိဟာရီဇာတ် ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

နီဗ္ဗေဒဘုရား သတင်းသွားအပ်အံ့ ဝေင်အနုပိယ၊ အနုပိယ အနုပိယ တခေါ်ဥယျာဉ်ခြံကိုအတွင်း ပွိုင်းပွိုင်းတွင်း “ ကအံ့ချမ်းချမ်း သားသားဒါးထား၊ ဘဒ္ဒိယမထေရ်းယို ” တဲင် ဟော်ဗား “ သုခဝိဟာရီ ဇာတ် ” ယိုသွ။

နီဗ္ဗေဒဘုရားနဝ်၊ ကျွဲသဲင်ချာ ကပိလဝတ်ခမ်း၊ သဲင်ခီး မျောက်ပင်းထို တကာဒါ ခွန်တန်သုဒ္ဓေါဒနယို ထွာအနားဂါမ်းထွူခါ ကျွဲလွေတော မလ္လခမ်း အနုပိယ တခေါ်ဥယျာဉ်ခြံကို သတင်းသွား အံ့ဆောင်း နောင်ကိုသွ။

သတင်းသွား အောင်အံ့ဝေင်နောင်ကိုတွင်းနဝ်၊ သားကီးဝင်း မျိုခွန်ခွိုအကို “ ခွန်ဘဒ္ဒိယ ” ယိုနောင် ထွာအတန်သွတ်။

၁။ သားကီးဝင်း ခွန်ဘဒ္ဒိယ

၂။ ခွန်ပို အနုရုဒ္ဓါး

၃။ ခွန်ပို အာနန္ဒာ (အာနန္ဒာ)

၄။ ခွန်ပို ဘဂ္ဂ

၅။ ခွန်ပို ကိမ္ဗိလ

၆။ ခွန်ပို ဒေဝဒတ္တ (ဒေဝတတ်)

ဝွေသီး သူဖြာဖုံးနဝ်၊ ဟဲ့ပါတွင်း အသွဉ်းဟောင် ဥပါလိ၊ လွေအံ့ပျော့ အွေပျော့ မွန်းပျော့ထား၊ ဥယျာဉ်ခြံကိုနောင်၊ ညစွဉ်း နွတ်နီ။

နောင်ထွူတွေ့၊ ဆင်တပ် သေတပ် ရထားတပ် လွေခင်း

တပ်ကရိုးဒါး အင်္ဂါလမ်းထပ် နေ့တွင်းစွဲတန်တင် အောင်းကအံ့ခမ်း
နောင်, ထန်းလွေ, ကထင်းတို့လွေ, ခမ်းကူတွေ့, အွဉ်းစွဲသင်,
ချာလို့တပ် လွေ,ငါဒျား ဝွေ,သီး (၇)ဖြာ,လွှမ်း။

ကထိုင်းတို့လွေ, မလ္လခမ်းကိုနောင်, သားကီးဝင်းခွန်ပို (၆)
ဖြာ,ဖုံးနောင်, ဟောင်းအဆင်,တန် အွဉ်းဒါပြား, ဟောင်းအမြိုင်း
ရတနားဖုံးနောင်, သော့,ထွူ ပုံးခါ, (၆)ဖြာ, ထာ, (၆)ပုံး ဖေးတဝါလို့
ဥပါလိ။ ထွဉ်းဥပါလိသင်,ချာ။

တို့လွေ,ခါ ဥပါလိရီ -

“နီဗွေးသီး အီးလွေ,မိုင်,အီ”

“နီအီးလွေ,မိုင်ဒျား ရဟန်း, ဗွေးဘုရာ,ထျှါ, နားနပ်, ထူးနီ
အမြိုင်း ရတနားဖုံးနောင်,တွေ့, သင်,ချာ, သင်,ထွာသွာ့ သဠေ,
နော့”

ဥပါလိနောင်, ရက်ငမ်းရိုးသေး ဝွေ,အဗွေး သူဖြာ,နပ်,တင်
ဦးထာ, ခွန်ပိုသူဖြာ,တဲ့ လွေ,ငါ, ဥပါလိနောင်, သင်,ချာ, တကာ
နီကာ သွံကာ ထွူတွေ့, -

“သားကီးဝင်းခွန်ပို သူဖြာ,ဖုံးယိုနောင်, စေ,စိန်းတဲတဲဝါးဝါး
ထွားထီးဒွမ် ပယ်းထို, အငို,ထို့က်တန်းငါး ရတနားဖုံးနောင်,
ဝွေ,သီးမတ်စွဉ်း နှဲင်းယိုင်,ထီ ပယ်းထို, မတ်စွဉ်းနှဲင်းနွေ,နီ, ထူးဒွမ်,
အီးလွေ,မိုင်ဒျား ရဟန်း,တဲ့။

အဆင်းအရန်းထိုထို ခွန်ပိုတန်သူမဉ်းတဲ့ ဝင်,မိုင်နွောင်,
ရဟန်း, ဆင်းရန်းထဲလ လို,မွနှဲင်းခွေတန်ယိုဟာ မိုင်နွောင်,တမ်း
ရဟန်း,ဟောင်း, မိုင်နွောင်,ဟားသနယ်, ယိန်းအင်းလိုးမိုင်သနယ်”

(၆၆) ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမုဲင် (၁)

ယူးလ၊ နဲင်းနောင်၊ ထွဲတွဲ၊ ရတနာပုံဖုံးနောင်၊ ပါမုဲင်၊ မည်လ၊ လ၊ ဝေါင်းထွဲထွဲ၊ လောငါလွဉ်ယင်း ခွန်ပိုသီး။

“ ဥပါလိ - နာမသင်ချာတို့၊ နီထွဲယို မာထမုဲင် ” ရီနဲင်း နောင်၊ ဥပါလိရီ -

“ ခွေသွဉ်းတဲ့ လွေလွဉ်၊ နီဗွေးသီး၊ အီးပွဲင်နဲင်းနဲင်းစင် ”

“ နာသင်ချာ နီထွဲနောင်၊ မွေးငါးသနဲ့ ဥပါလိ၊ လွေ - နီလွေထေ့တွမ် ဗွေးဘုရာ ”

တို့လွေ၊ အနုပိယ တခေါ့ဥယျာဉ်းခြံ ဗွေးဘုရာထွဲတွဲ၊ ခွန်ပိုသီးဖုံး လောင်းဒေါ့နဲင်းယို -

“ ဘွဲကံးတန်ငါး ဆရာဗွေးဘုရာ၊ ဩ -

သာကီးဝင်းခွန်ခွါ၊ နီသွဉ်းသီးယိုနောင်၊ ‘ နီယိုခွန်ခွါဟ ’ မားနတန်၊ ကျံတရံငါးဗွေး၊ ယံဗေး နီသွဉ်းသီး မားနကထိုယို၊ ယို၊ နီသွဉ်းသီးလို၊ နီသွဉ်းသီးသွဉ်း၊ နီသွဉ်းသီး ထာထွဉ်းအံး ဥပါလိယို အွဉ်းပွဲင်ဗေးရီးရီးသွော့ ရဟန်၊ နောင်မ၊ ဝွေ၊ နောင်၊ ဝါးတေားတန်၊ နီသွဉ်းသီးနောင်၊ ဝါးတေားဗေး၊ နီသွဉ်းသီး ရိုးသေး ဟး ဥပါလိ၊ ပွဲင်းဗား ဥပါလိ၊ မားဗေးဗား ဥပါလိဝေယျာဝစ္စ၊ နဲင်းနောင်မ၊ နီသွဉ်းသီးမားနယို ထို့လအော့ဟူး၊ နီသွဉ်းသီး ယူးနဲင်း နောင်၊ ဗွေးဩ ”

ဝွေသီးကလောင်းအတိုင်း၊ နီဗွေးဘုရာတဲ့ ဥပါလိနောင်၊ အွဉ်းပွဲင်ဗေးရီးရီးစွဉ်း ရဟန်၊ ဥပါလိပွဲင်ထွဲမ၊ အွဉ်းပွဲင်ဗေး ခွန်ပိုဖုံး (၆) ဖြာနောင်သွ။

ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ) အမိုင် (၁) (၆၇)

ငွေ၊ဗွေးသီး (၇)ပါး လ၊တရာ၊ အခေးအနေ -

၁။ ဗွေးဥပါလိ ထွာလ၊ “ရဟန္တာ”

၂။ ဗွေးဘဒ္ဒိယ ထွာလ၊ “ရဟန္တာ”

၃။ ဗွေးအနုရုဒ္ဓါ ထွာလ၊ “ရဟန္တာ”

၄။ ဗွေးဘဂ္ဂ ထွာလ၊ “ရဟန္တာ”

၅။ ဗွေးကိမ္ဗိလ ထွာလ၊ “ရဟန္တာ”

၆။ ဗွေးအာနန္ဒ ထွာလ၊ “သောတာပန်”

၇။ ဗွေးဒေဝဒတ္တ လ၊ “လောကီသမာပတ်သွပ်ပါး”

(ထွာနေက ပုထုဇဉ်)

ဗွေးဘဒ္ဒိယနောင်၊ ငွေ၊ဗွေးယူးချာ ငွေ၊ဗွေးဘဝ၊ ငွေ၊ဗွေး
ကအင်းလမ်းခါ ကထွာနေခွန်အတွင်းနောင်၊ အံ့ပုဿာဒိဟော်ကီ၊
ငမ်းဝင်းလွဉ်မာ၊သီတင် ပွေ၊ဖေးဟး အထပ်ထပ်၊ ခြပ်ဖေးဟး အမျိုး
မျိုး။

အလို၊ပွေ၊သားကအာ အင်းရူအင်းခါသွူတဲ့၊ အံ့သွူဟော်ကီ
တဲ့ အံ့ဟးတွမ်းထာ၊ငမ်း၊ အံ့သွူခင်းလမ်းကိုတဲ့ အံ့ဟးတွမ်းထာ၊
ယူး “မဲ့၊ခွေလို၊တဖြာ၊ဖြာ၊ သစ္စာ၊ဖောက်ဟောင်း၊ မဲ့၊ပါတဖြာ၊ဖြာ၊
လွဉ်ကျုံးသီတေ့၊ခွေဟောင်း” စတင်နိုင်းနောင်။

အံ့ဟးတွမ်းထာ၊နန်း၊ ဗေင်းဟးတွမ်း ထာ၊ငမ်းတင် သ၊ချမ်း၊
သားတင်း၊ ကထင်းပိုင်ရဟန်၊ထွူ အံ့တခြာကို တပါးတန်ဒုား၊
ကောပွေ၊သား တဖြာ၊ဖြာ၊တဲ့ အဲဉ်ထပ်၊ ငမ်းတင်းပါးမိုင်၊မိုင်၊
နန်းတင်းထမိုင်၊မိုင်၊ ကွပ်နပ်၊မ၊ ဗွေးဘဒ္ဒိယ သံးထွာလ၊ထင်း
ရဟန္တာတင် သ၊ချမ်း၊သားမွေးစွဉ်းထာ၊ -

(၆၈) ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရျာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမိုင် (၁)

“အဟော သုခံ - အော် ချမ်းသာမွေးစွဉ်းထားဟွေး၊

အဟော သုခံ - အော် ချမ်းသာမွေးစွဉ်းထားဟွေး”

ဆင်းဆင်းတဲ့ အံ့ဖြား၊ အင်းဒေါ့သေးသေးစွဉ်းချားနိုင်းနပ်၊။

ရဟန်းသီးဖုံး ကတိန်းဟွန် ပွေးဘဒ္ဒိယ ငေါင်းနိုင်းနပ်တင်
လွေ့လင်းပွေးဘုရာ၊ -

“ဩဗွေ - ပွေးဘဒ္ဒိယနပ်၊ အွဉ်းဒေါ့ထန်း အရဟတ္တဖိုလ်း
(အရိုးအနမ်း ရဟန္တာ) အံ့ဟား ချမ်းသာမွေးစွဉ်းထားတဲ့ ပွေးဩ”
လောင်းလွှဲနိုင်းနောင်၊ နီပွေးဘုရာရိုး၊ -

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး - ဘဒ္ဒိယနောင်၊ အအံ့ချမ်းသာထား
ဘဝယိုလွှမ်းမွေးတင်း၊ ဘဝဇာတ်ရီးတဲ့ အအံ့ချမ်းသာချားရင်၊”

“အအံ့နိုင်းမိုင်၊ ပွေး ယံဖေး နီသွဉ်းသီးကသေ ဟော်၊ နယ်
ချာဖေးမွိုင် ပွေးဩ”

ရဟန်းသီးဖုံး တောင်ပြန်းနိုင်းနောင်တင် ဟော်ထန်းနယ်
ချာ စခါဘဝ လယိုအတိုင်းသွေ။

သုခဝိဟာရီဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထု

အိုးစခါ ဟားရားဏသီးခမ်း ဗျဟဒ္ဒတ် အင်းထွာခွန်အတွင်း
ဘုရာလောင်၊ ထွာဥဒိစ္စပုဏ္ဏား၊ ထွာလို၊ ခြွေတဖြား၊ ထီးကားမ
ဂုဏ်းအပဲင် - အံ့တင်းလမ်း၊ ငမ်းကိလေးသားအပဲင် - အံ့တင်းပါး၊
တော့ထွက်ထန်းချားတခြာ၊ အံ့ငါ ဟိမဝန္တာ၊ မားချားနမ်းရသေ့၊
အားထုတ်တေးချားတရာ၊ လ၊ ခါ၊ စွဉ်း သမားပတ်၊ ဝွေပွေး ပရိ
သတ် ရသေ့ဖုံးတဲ့ အာတန်၊ အင်းပဉ် အပါ၊ ငတ်၊ ရျာ။

တို့ခမ်းခါ ဝါးတွင်သွံလာနောင်၊ ကျွဲသင်အံ့ချာ ဗားရား
ဏသီးခမ်း၊ ဆိုးခန်းတဝါး ခွန်ဥယျာဉ်ကို၊ အံ့နောင်ကို ကထင်းလ၊
လစ်လာ အီးသင်ချာသွ။ ဟိမဝန္တားသူအကျောင်၊ အွဉ်ဒေါ၊
ဟွန်ခွန်။

တို့နောင်တွေ၊ ခွန်လောင်းဒေါ၊ ဘုရားလောင်နဲင်းယို-
“ဩဗွေ - နီဗွေနောင်၊ သက်တေားတန်လဲဉ်း၊ ဖြားလဲဉ်း
သွ။ အံ့ဟိမဝန္တားသူနောင်၊ အကျိုအင်းကဲထနဲင်းမိုင်၊ အွဉ်းစွ၊
သင်ငါ နီဗွေတပဲ့ဖိုးငါ၊ နီဗွေနောင်၊ အံ့စွ။ဧ။ဗော၊ ခွေသွဉ်းဥယျာဉ်
ကိုယို ဗွေဩ”

ခွန်လောင်းနဲင်းနောင်တင် ရသေ့ဖိုးနောင်၊ ဝွေဗွေအပ်
တောခန်း အတပဲ့တန်၊ ထွဉ်းအတပဲ့တန် အွဉ်သင်၊ ဟိမဝန္တား၊
ဝွေဗွေတပဲ့တန် ရသေ့နောင်နောင်၊ အင်းလမ်းခါ ထွာခွန်တန်
တဖြာ၊ ဝွေနောင်၊ ဟွန်ဗွိုး ဟွန်အန်၊ ဟော်နန်၊ ချွေရံးတင်
ထိုထန်းတဖြာ ပိုင်ထွာရသေ့၊ အားထုတ်မွေးတရာ၊ လ၊ခါစွဉ်း
သမားပတ်သွစ်ရန်း။

တပဲ့တန်နောင်၊ သေနန်းအဆရားတင် -

“သီနောင်၊ အံ့ကဲဉ်ပျော့ပျော့ဗော၊ ဟိမဝန္တားယိုလဲဉ်း၊ ဝွေ
နောင်၊ မဉ်ကွဉ်းတော့ငါးဆရား၊ သင်ပိုင်က ဆရား၊ မဲ့ခွေသင်၊
လွဉ်ချာယင်းဒျား”

ဒေါ၊သေ၊ ရသေ့ဖိုးနဲင်းနင်ထွတင် သင်ထေ့ အဆရား
ဘုရားလောင်၊ ကွဉ်းတော့ရိုးသေ၊ ဗွေဆရားထွတင် ဒါထာ၊ဒါ
ပင်းတလွာလင်၊ ဆရားထျ၊ နောင်အတွင်၊ ခွန်တန်ဖျော်လွဉ်

(၇၀) ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမိုင် (၁)

ဘုရားလောင်းရသေ့ထူး၊ အံ့လင်းဝိုင်းဘုရားလောင်း၊ ဘုရား
လောင်းတပွဲတန် ရသေ့နတ်၊ ထီးသွေးခွန်လွှဲတဲ့ တထွိုင်းတင်း။

“အော် ချမ်းသာမွေးစဉ်းထားဟွေး၊

အော် ချမ်းသာမွေးစဉ်းထားဟွေး” အင်းပစိုးစဉ်း အငေါင်း
နဲင်းနောင်လွမ်း။

ခွန်တန်နောင်၊ သ၊ကိုယူတော့ ‘ပါရသေ့ယို ထီးသွေးခွန်
လွှဲတဲ့ တခံ့ထွိုင်းမင်းတင်း၊ အင်းပစိုးစဉ်း အငေါင်းလွမ်း၊ အံ့သွင်း
တင်းခွေ’ယူနဲင်းနောင်တော့ အသ၊ချမ်းသာတင်း၊ လင်းစဉ်းဘုရား
လောင်းနဲင်းယို -

“ဩဗွေ - ပါရသေ့ယိုနောင်၊ အံ့ကွိုကွိုကွိုကွိုကွိုကွို
အလွှိုးပင်းဟော့ထားနဲင်းယိုဟေး၊ နောင်မ၊ အရိုး ‘ချမ်းသာ-
ချမ်းသာ’နောင်သနယ်”

“မွေးတင်း တကားခွန်တန်ဟွေး - ဝွေမွေးယိုနတ်၊ အင်းလမ်း
ခါ ထွာခွန်တန် နဲင်းနာနေနေ၊ ဝွေကအင်းထွာခွန်တင်နတ်၊ တွမ်း
နင်တွမ်းချွေးရံ၊ တွမ်းအအံ့ တွမ်းအအွေသွေတဲ့ သ၊တခွေတောင်း၊
စူခွမ်းလက်နက်သား အောင်ပေါ်ထွားဖေးသွေတဲ့ သ၊တချမ်းသာ
တောင်း။

ဝွေမွေး ကထင်းထွာရသေ့ယိုမ၊ လ၊ရဟန်ချမ်းသာ၊ လ၊
ဈာန်ချမ်းသာတင် - ‘ချမ်းသာမွေးစဉ်းထားဟွေး’ အရိုးနဲင်းနတ်၊
ဒုားတကား။

တကားခွန်တန်ဟွေး -

ဝွေတဲ့ တပေါ်ဟေးတင်းဝင်၊ ဝင်တဲ့ တပေါ်ဟေးတင်းဝွေ၊

ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမိုင် (၁) (၇၁)

ဇွေတဲ့ တငမ်းမားတင်းဝင်း၊ ဝင်းတဲ့ တငမ်းမားတင်းဇွေ၊ သူ့ကို
တဲ့ တယူးတယားတင်း ဝတ္ထုကားမ ကိလေးသားကားမ၊ ပါးနပ်၊
နပ်၊ ဗင်းမားချမ်းသားမွေး၊ အုံမားချမ်းသားမွေး၊ လွေမားချမ်းသား
မွေး နောင်၊ သနပ် တကားခွန်တန်”

ခွန်တန်နပ်၊ ကတိန်းဟွန်မား တရာ၊ ယားခိုင်းနောင်၊ နပ်၊
နပ်သက်သ၊ ရေ၊ ဇွေ၊ ပိုင်းဘုရာ၊ လောင်၊ ထွါ၊ သိုင်၊ ချာခန်းချား
အဟော်၊ ဘုရာ၊ လောင်၊ တပဲ့၊ တန်တဲ့ ပိုင်းဘုရာ၊ လောင်၊ ထွါ၊
သိုင်၊ ချာခန်းချား ဟိမဝန္တာ၊ သူ၊ ဘုရာ၊ လောင်၊ တဲ့ ဆိုင်းနပ်၊ လွှဲ၊ သီ၊
တို့၊ ကိမား ပျဟွားခမ်း။

ယိုခါ ဘဒ္ဒိယနပ်၊ မော့၊ နောင်၊ ခါ ထွာဖိုရသေ့၊ တပဲ့၊ တန်၊
ဘုရာ၊ ခွေနပ်၊ ထွာမားဖို ရသေ့၊ သီး ဂျို၊ ဖ်၊ ဆရာ၊ နပ်၊ အကျောင်း၊
ပေါင်း၊ ချာဇာတ် ခိုင်းနောင်၊ သွ။

ထွားသွဉ်ဟော်၊ ကျပ် သုခဝိဟာရီဇာတ်ယိုတင်

ကလ၊ အီ သတိ၊ ကလ၊ အီ ပညာ၊ ကလ၊ ဒါး

ထာ၊ သေတရာ၊ ဖုံးနပ်၊ -

- ၁။ ထွာရဟန်း၊ နောင်၊ မျတ်လဲဉ်းက ထွာခွန်အကျောင်း၊ ၊
- ၂။ ရဟန်း၊ ချမ်းသားနပ်၊ လွှဲလဲဉ်းက ခွန်ချမ်းသားအကျောင်း၊ ၊
- ၃။ သ၊ မဉ်းတယူးတင်း ဝတ္ထုကားမ ကိလေးသားကားမနောင်၊
ဗင်းမားချမ်း၊ ချမ်းသားသားချား အကျောင်း၊ ၊
- ၄။ သစ်ကထီးဝင်းတဲ့ ဟပ်ထင်းဖွဲ့တင်းဝင်းအကျောင်း၊ - စတင်
နောင်၊ ဖုံးသွ။

(၇၂) ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရျာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမိုင် (၁)

သုခဝိဟာရီဇာတ်ဝတ္ထု ကဗျာ

- ၁။ ဝွေးသီးနှုတ်၊ ဖြာ - ရေးထားယံငါး
ရွှိုင်းခံ၊ စဉ်၊ ပြား - ထုမ်းချားတရား
ဗွေးဘဒ္ဒိယ - အံ့ခွေးချမ်းသား
ဘုရားဗွေး - ဟော်၊ ဗေး အိုးစခါ ။
- ၂။ ရသေ့ဘဝ - လောင်ကျွတ်ထား
ဟိမကောင်ဟေ့ - ရသေ့ငတ်၊ ရျာ
တပဲ့တန်ခါ - ခွန်ထွာဖိုချား
“ရဟန်း” တား - ချမ်းသား လွှဲခွန်အာ ။
- ၃။ ရဟန်းဘဝ - လွှဲက ရားအေး
ခွန်သီးချမ်းသား - သွမ်းချားတရား
ယူးတဝ်းကားမ - ဗေင်းလေးချမ်းသား
သုခဇာတ် - ဟပ်မတ် စနောင်ပါ ။

သုခဝိဟာရီ ဇာတ်ဝတ္ထု ထွေယိုသွ။

* * * * *

(ကေနိပါတ် အပဏ္ဏကဝဂ် ဇာတ်ဝတ္ထု ၁၀-လို့ယိုသွ။)

ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရျာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမိုင် (၁) (၇၃)

ငေါင်းရီလွှာ၊ ခန့်၊

- ၁။ (က) “ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်၊ ရျာ၊ ငတ်၊ ဆီ” ရီလွှာ နှိုင်းနောင်၊
ဗွေနေ့၊ ငတ်၊ ရျာ၊ ငတ်၊ ဆီဟောင်း ၊
(ခ) အောင်းကားမိုင်၊ ဇာတ် ၊
(ဂ) ပွိုးထမိုင်၊ ဟဲ့၊ “ငတ်၊ ရျာ၊ ငတ်၊ ဆီ” ။
- ၂။ ပွိုင်းပွိုးတွမ်း ပါ၊ မိုင်၊ ဖုံးတင် ဟော်၊ ဟား “အပဏ္ဏကဇာတ်
ဝတ္ထု” ယိုဟောင်း၊ ကဆယ်၊ ကပ်အမွေးတွမ်း အမားနောင်၊
အကွားလို့ဝင်၊ နှိုင်းမိုင်၊ ။
- ၃။ ဝဏ္ဏပထဇာတ် ဟောင်မတ်ခရာ၊ အမိုင် (၃) တွမ်း အမိုင်
(၄) နောင်၊ တမ်းနယ်သွေ့လှဲင်း။
- ၄။ (က) ဒေဝဒတ် ကအွဉ်းအမွေး ဘုရားလောင်းလောင်း
(တကေးနပ်တင်း ဘုရားလောင်း) နောင်၊ ပွိုင်း
ပွိုးတွမ်း တခြို့အမျိုးမိုင်၊ ၊
(ခ) ဒေဝဒတ် အလောင်းဘဝနပ်၊ နပ်၊ သီပွိုးသီနယ်၊
သီနှိုင်းမိုင်၊ ။
- ၅။ ဗွေစူဠပန်း ဉာဏ်ကထွိုင်း၊ ဟားအကျောင်းနပ်၊ တမ်းနယ်မွိုင်။

(၇၄) ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ) အမိုင် (၁)

၆။ တဏှာလနာဠိဇာတ် ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုကို -

(က) ရဟန်းဒါး ဘွဲ့အမည်၊ ၊

(ခ) ရဟန်းဒါးတောင်း ဘွဲ့အမည်ဖုံးနပ်၊ တဲမ်းနယ်မဲဉ်းမဲဉ်း
ဟိုင်း။

၇။ ဒေဝဓမ္မဇာတ် ဝတ္ထုကိုကပါ “ဒေဝဓမ္မ” တရာ၊ (၂)ပါးနပ်၊
ထေန်ယံထွူတင် ပြန်ပအိုဝ်းပါနော။

၈။ ကဋ္ဌဝါဟနဇာတ်ဝတ္ထု ကဗျာ အမိုင် (၃)နောင်၊ တဲမ်းနယ်
စံ၊မြိုင်။

၉။ ထီး ကလူဗ္ဗတလီးတင် ဟွန်ငမ်းသုဝ၊ ကတေားထွက်
ထန်းထိုးတခြာနောင်၊ “ခွန်မည်” နှိုင်းမိုင်၊၊ ဗြဟ္မဝိဟာရ
တရာ၊လစ်ပါ၊နောင်၊တဲ့ တွက်နယ်ပါလှိုင်း။

၁၀။ သုခဝိဟာရီ ဇာတ်ဝတ္ထုအလ၊ ကထင်းမိုင်ရဟန်းသား (၇)
ဖြာ၊ အမည်ဖုံးနောင်၊ တဲမ်းနယ်သွေ့လှိုင်း။

ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ) အမိုင် (၁) (၇၅)

ငေါင်းရီလွှာ၊ခန့်၊ အဖြေမဲဉ်း

- ၁။ (က) ပွေတောင်း ၊
(ခ) အောင်း “ ၅၄၇ ”ဇာတ် ၊
(ဂ) ဟဲ့ဖေးကယို၊ ရှိဖေးကပြေ (ဝါစာသိလိဋ္ဌ)အနေ
တင် ဟဲ့ “ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ”။
- ၂။ ပွိုင်းပွိုင်းတွမ်း တိတ္ထိတပဲ့၊ငတ်၊ရျာ ၊
ကဆယ်၊ကပ် အမွေးသားနောင် - ချမ်းသာ ၊
ကဆယ်၊ကပ် အမားသားနောင် - ဒုက္ခ ။
- ၃။ အမိုင် (၃) -
ကောအွဉ်ငါသား (ခေါင်းဆောင်) ကျို၊စာ၊မု၊အောင်း စီးစဉ်း
ဖေးဒါး - စတင်နိုင်းနောင်၊တွေ့၊ လို၊အများလွစ်၊လ၊
ထားဒုက္ခအကျောင်၊ ၊
အမိုင် (၄) -
အများယံကချမ်းသာအတွက် ဟောင်ဆောင်းရွက်ဖေး
အကျောင်၊။
- ၄။ (က) တကောက်၊ခံ၊ယ ၊
(ခ) အသ၊ကွဲလျားလျား ဖြော့သွီးထား၊ အသ၊ရာ၊ပုတင်

(၇၆) ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမဲ့င် (၁)

ဝ၊ လင်၊ သီတင်။

၅။ ဗွေးရှုဥပန်း၊ ဉာဏ်းကထွိုင်း၊ ဟေးအကျောင်း -
ကဿပ ဗွေးဘုရားစိုးနောင်၊ ခါ ဝွေးဗွေးထွာ ရဟန်း၊ ဒါး
ပညားသျှိတပါး၊ ရဟန်း၊ ဉာဏ်းထွိုင်းတပါး၊ သွဉ်ပါဠိတေား
တွင်း၊ ဝွေးဗွေး၊ ဒေါ့၊ စွပ်၊ တယျှို၊ ဟေးဖို၊ ကွပ်ဝွေးဗွေး၊ ဒေါ့၊ စွပ်၊
တယျှို၊ ရဟန်း၊ ဉာဏ်းထွိုင်း၊ နောင်၊ ဝင်းသ၊ ငါးဝင်း၊ တွော့၊
ဒေါ့၊ ဒွမ်လိတ်၊ သွဉ်တင်းဒွမ်ပါဠိတေား၊ ကွပ်အကုသိုလ်း
ကံးနပ်၊ တင် ရှုဥပန်း၊ ဉာဏ်းထွိုင်း၊ ဟေးနပ်၊ သွ။

၆။ (က) ဒဗ္ဗ ၊
(ခ) လာလုဒါယီ ။

၇။ ဒေဝဓမ္မ တရာ၊ (၂)ပါး၊ ကရို၊ နောင် -
ဟိရီ တွမ်း၊ ဩတ္တပ္ပ
ဟိရီ - ထာ၊ ဝင်းသ၊ ၊
ဩတ္တပ္ပ - ထာ၊ ငမ်း ။

၈။ ကဋ္ဌဝါဟနဇာတ်ဝတ္ထု ကဗျာ အမဲ့င် (၃)
စွိုးစွိုးမျိုးအာ - ပေါးထွာရေ၊ ရား
အဆင်းယံပြေး - ထွားဖေးခွမ်မာ၊

ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ) အမိုင် (၁) (၇၇)

မွေးမဲဉ်းဒျားမွော့ - ရိုးသေ့သွာ သစ္စာ
ကဋ္ဌဇာတ် - ဟင်မတ် ၈ နောင်ပါ ။

၉။ ခွန်မဉ်း “မယဒေဝ” နောင်သွ။

ဗြဟ္မဝိဟာရတရာ၊ လစ်ပါးနောင် -
မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ၊ ဥပေက္ခာ ။

- ၁၀။ ၁။ သားကီးဝင်း ခွန်ဘဒ္ဒိယ
၂။ ခွန်ပို အနုရုဒ္ဓါး
၃။ ခွန်ပို အာနန္ဒာ (အာနန္ဒာ)
၄။ ခွန်ပို ဘဂ္ဂ
၅။ ခွန်ပို ကိမ္ဘိလ
၆။ ခွန်ပို ဒေဝဒတ္တ (ဒေဝတတ်)
၇။ သွဉ်းခို - ဥပါလိ နောင်ဖုံးသွ။ ။

(၇၈) ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ ရျာ၊ ငတ်၊ ဆီ) အမဲ့င် (၁)

ငေါင်းရဲပ်နီဂုံး ကဗျာ

- ၁။ သွဉ်ဒါးထွဉ်ခါ - သင်ချာရပ်ရား
သွဉ်ဖေးဝင်၊ နော - ကူ၊ ကောအများ
နီဒါးဝင်၊ သေ - မဲ့လေချမ်းသာ
ယိုဆိုင်၊ တား - ယံငါး တွိုးပန်ငါ ။
- ၂။ သွဉ်ဒါးထွဉ်ခါ - သင်ချာရပ်ရား
သွဉ်ဖေးဝင်၊ သြ - ကူ၊ ကောအများ
နီဒါးဝင်၊ သေ - မဲ့လေချမ်းသာ
ယိုဆိုင်၊ တား - ယံငါး တွိုးပန်ငါ ။
- ၃။ ဇာတ်တွယ်၊ ဝတ္ထု - လွဉ်စုသွဉ်ထင်း
ကထင်းသွဉ်ဒါး - သံဃားခွန်နင်း
နမ်းယိုတွမ်းသာ - ငိမ်းခွေးသွိုးသွင်း
သွံချမ်းသာ - လေးဗား ဗွန်ပီဝင် ။
- ၄။ ဇာတ်တွယ်၊ ဝတ္ထု - တမ်းစုထေထင်း
ကောသွဉ်ဖေးဒါး - ဆရာသွေးရင်
နမ်းယိုတွမ်းသာ - ငိမ်းခွေးသွိုးသွင်း
သွံချမ်းသာ - လေးဗား ဗွန်ပီဝင် ။

x x x x x x x x x

ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ရု၊ငတ်၊ဆီ) အမိုင် (၁) (၇၉)

ငေါင်းရဲပ်နီဂုံးတွမ်း ငေါင်းဆု၊တောင်

ကတဲမ်းဖျင်ဖေးဒါး “ဇာတ်ဝတ္ထု - အမိုင် (၁)”ယိုတဲ့
ထွဲဖျင်လဲဉ်းသွ။။

ကွပ်နောင်မ၊ ကထင်းလွဉ် ကသွဉ်ဗား ကလ၊ဒါး ထာ၊သေ
တရာ၊ယိုအတိုင်၊ နီတွက်ဝင်၊တား ချမ်၊သားကထွာအီ အချက်ဖုံး
နောင်၊ လွှောက်၊နားကျင်၊သွံ၊လွေ၊သွော့ ပငါပရာ၊။

မဉ်းလွှောက်၊နား ကျင်၊သွံ၊လွေ၊ နဲင်းနောင်မ၊ လို၊ချမ်၊သား၊
လူ၊ချမ်၊သား၊ နီဗွာန်းချမ်၊သား ချမ်၊သားယိုသွံပါ၊ ကျို၊စာ၊အလွိုက်
ထွိုက်ရာ၊ လ၊ဗားနောင်၊သွ။။

ဇာတ်ဝတ္ထုသွဉ်ထူး ခို၊မူးခွန်နင်၊ မွေးစင်၊မွေးသျှင်၊ ထွဲအောင်း
ဖျင်လဲဉ်းသွ။တင် ခြိုင်းခြိုင်းသန်၊သန်၊ ချမ်၊ချမ်၊သားသား ကသေ
ကဒါးအတိုင်၊ လွှောက်၊နား ထူးသွံ၊နောင်၊ထွဲ၊ထွော့၊ ချမ်၊သား
သွံပါ၊ ကမဉ်လ၊ရာ၊အတိုင်၊ မွိုင်မွိုင်ခွ၊သ၊ ယံကလ၊လွသွော့
စွမ်းဝီးစွမ်းပါ၊ စွမ်းပြီးစွမ်းဖြာ၊ ပငါပရာ၊ကျိနဲ သွဉ်တန်၊ကထင်း
မွေးသျှင်၊ မွေးစင်၊ ခွန်နင်၊သီးယာဟွေး။

မွေးမွန် - ကောဝိဒ

ဝေနာရာမ - သီးသဲင်း

၁၃၆၅ - ဗား၊ ဒဲဉ်သီးလာမွေန်၊

(၈၀) ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်, ရျာ, ငတ်, ဆီ) အမိုင် (၁)

**ကတဲမ်းဇာတ်ဝတ္ထု - အမိုင် (၁)ယိုနောင်,
ထွားအားကျိုး၊ ပိဋကတ်ကျပ်, နန်း လယိုဖုံးသွ။**

- ၁။ ဇာတာကဋကထာ (ကေနီပါတ်)
၂။ ငါးရာငါးဆယ်ဇာတ်ဝတ္ထု (ပထမအုပ်)
(ညောင်ကန်ဆရာတော်ဘုရားကြီး - ရေး)
၃။ မဟာဗုဒ္ဓဝင် (တတိယတွဲ)
၄။ မဟာဗုဒ္ဓဝင် (ဆဋ္ဌမတွဲ-ပဌမပိုင်း)
၅။ မဟာဗုဒ္ဓဝင် (ဆဋ္ဌမတွဲ-ဒုတိယပိုင်း)
(တိပိဋကဓရဆရာတော် ဦးဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ-ရေး)

x x x x x x x x x

စီးထွူ ၁၃၇၈-ဟေး၊ ဒေဉ်ကံလောင်း (၅)နီ၊ အဂါးနီ၊
(၁၇ - ၁ - ၂၀၁၇) မွူးဆေးစ ၇းဝဇ်
ခြပ်တဲင် ၁၃၇၉-ဟေး၊ ဝါးခေါင်းလောင်း (၁)နီ၊
အဂါးနီ၊ (၈-၈-၂၀၁၇)